לציונות – לסוציאליזם – לאחוות עמים
על המשמר
יום ד', כ"ד באדר תשמ"ז, 25 במרס 1987 / שנת מ"ד מס' 13303 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

ישראל עומדת לזכות ב"סטר"
מיליון דולר לפיתוח טיל בליסטי

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארצות הברית

וושינגטון. — ישראל התגברה על מכשול רציני בדרך להשגת חוזה במאה מליון דולר לשנתיים הבאות לפיתוח טיל בליסטי אנטי־טקטי חדש.

פקידי מימשל אמרו אתמול, כי התעשייה האווירית של ישראל הציגה טכנולוגיה חדשה לפיתוח טיל זה בעת תצוגה מוצלחת שנערכה ביום רביעי שעבר בבסיס צבאי אמריקני באלבמה.

התוצגה היא חלק ממעורבות ישראל בשלב המחקר והפיתוח של תכנית מלחמת הכוכבים. האמריקנים אמרו, כי התרשמו מאד מהתצוגה הישראלית וסרבו למסור פרטים עליה.

אכזבה בוושינגטון מהסחבת בחקירה

פקידים במימשל מצפים שוועדת הבירור תחל במהירות בעבודתה ושתהיה מסוגלת לחשוף את הדרג הפוליטי שאישר הפעלת פולארד ● בינתיים לא חלה התקדמות בדיונים שיאפשרו הופעת שלושת העדים בוועדה ● שמיר: לא התחייבנו להעביר כל חומר החקירה לאמריקנים ולפיכך אין מניעה שיעידו ● ח"כ גרנות: המערכת הפוליטית מסתתרת מאחורי החיסיון – ולכן דרושה ועדת חקירה ממלכתית לאלתר

מאת זאב בליצר, יצחק שור ודורית גפן, כתבי „על המשמר"

וושינגטון. — האמריקנים מאוכזבים מהסחבת בירושלים בקשר לחקירתם של המעורבים בפרשת פולארד בוועדת הבי־רור. בשיחות פרטיות מביעים פקידי המימשל משאלה, שממ־שלת ישראל תנקוט פעולות נמ־רצות להענשת מפעילי פולארד. הם מקווים, כי ועדת החקירה הממשלתית המיוחדת תוכל להתחיל בעבודתה במהירות וכי תהיה מסו־גלת לחשוף כל דרג פוליטי שאישר את הפעלת המרגל בארצות־הברית.

על אף המתיחות ביחסים עקב פרשת פולארד, נמשכת שיגרת שיתוף הפעולה בין ארה"ב לישראל בכל התחומים. אות לכך הוא גם ביקורו הנוכחי של מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר בוושינגטון.

שמיר: לא התחייבנו

ראש הממשלה שמיר אמר אתמול: „לא התחייבנו להעביר חומר של החקירה בנושא פולארד לארה"ב. התחייבנו לשתף פעולה בחקירה, וגם אמרנו לאמריקנים שיש הגבלות בשיתוף הפעולה הזה" — אמר אתמול שמיר בפגישה עם כתבים לענייני מפלגות. להערכתו יימצא הסדר שיאפשר לשלושת העדים להופיע בפני ועדת הבירור. עם זאת ברור כי טרם נמצא פתרון

(המשך בעמוד 4)

ארה"ב ביקשה שלא לתת פומבי לביקור אנשי צבא בישראל
ביקורים — „לא לאור היום"

הבקשה – ספיח נוסף לפרשת פולארד ● צפוי ביקור של אישיות צבאית בכירה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ארה"ב ביקשה מישראל להצניע את ביקוריהם של גורמים צבאיים אמריקנים בכירים בארץ, זאת ככל הנראה בעקבות פרשת פולארד וכשל שיקולים של רעת הקהל האמריקנית. לפיכך, הורה לאחרונה המימשל האמריקני למערכת הבטחון להצניע את ביקורה הצפוי בישראל של אישיות צבאית אמריקנית בכירה.

האמריקנים ביקשו שלא לפרסם דבר בעתונות לקראת הביקור הצפוי, וגם לא „לכסות" אותו בתקשורת. זהו הביקור הבכיר השני של אישיות צבאית אמריקנית מאז חשיפת פרשת „סלע־פולארד", שהאמריקנים מבקשים להצניעו. בישראל ובמערכת הבטחון מייחסים חשיבות רבה במיוחד לביקור הצפוי.

מאות יפגינו היום נגד הקמת בית"ר

תושבי שכונות מצוקה, עיירות פיתוח ואנשי „שלום עכשיו" עומדים להפגין היום בעת שישר־השיכון יניח אבן הפינה לעיר החדשה בשטחים ● מתאם הפעולות בשטחים לא נתן רישיון להפגנה ● קולק: עיר מיותרת

מאת מוטי בסוק, ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר"

עשרות מפגינים יפגינו היום נגד הקמת הישוב החדש בשטחים בית"ר. ההפגנה תערך בעת שדוד לוי יניח את אבן הפינה לעיר החדשה.

עשרות המפגינים יבואו לבית"ר מעיירות פיתוח בדרום ומשכונות מצוקה בירושלים. כן ישתתפו בהפגנה פעילים „בשלום עכשיו". אתמול שלחה התנועה מברק למ"מ רה"מ שמעון פרס, בו הוא נתבע לפעול נגד הקמת בית"ר. ראשי „שלום עכשיו" קובעים כי בהקימה ישוב זה בשטחים מתעלמת הממ־שלה מהבעיות המדיניות שהוא מעו־רר, ומהקשיים הכלכליים־חברתיים בהם נתונה המדינה.

הפגנה ללא רישיון

„שלום עכשיו" תפגין מבלי שקיבלה רישיון להפגנה. כשעתו הודיע שמואל גורן, מתאם הפעולות בשטחים, „לשלום עכשיו" כי לא יתיר בעתיד הפגנות בגדה המערבית. בתגובה הודיעה התנועה כי תגלה פעילות פוליטית, אל מול כל הפגנת כוח פוליטית של הימין בשטחים. הודעה דומה נמסרה גם

(המשך בעמוד 4)

בא לישראל לזהות את „איוואן האיום" ומצא בה את „החייל הפולני" שהצילו

מקץ 42 שנה נסגר המעגל בקיבוץ רמות־מנשה: ניצול טרבלינקה יחיאל רייכמן, שהעיד במשפט דמיאניוק והוזמן להתארח בקיבוץ, גילה בו להפתעתו את ה„סמל הצעיר", מאיר רץ, שהציל את רייכמן וחבריו בשנת 1945

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

הפתעה לא צפוייה ציפתה בישראל ליחיאל רייכמן, אחד מניצולי המרד בטרבלינקה, החי כיום באורוגואי, ואשר הופיע כעד במשפט דמיאניוק בירו־שלים.

משסיים לפני שבוע את עדותו במשפט, פגש בקיבוץ רמות־מנשה את „החייל הפו־לני", שהצילו ועזר לו ולחבריו להגיע למקום מבטחים.

רייכמן, איש עסקים אמיד, הגיע לישראל כדי להעיד נגד מי שאותו זיהה, ככר במספר משפטים אחרים, כתליינו המיועד, „איוון האיום".

פגישה ברמות מנשה

ימים מספר לאחר עדותו, הוזמן רייכמן לשיחת חברים בקיבוץ רמות מנשה, קיבוץ שנוסד על־ידי עולים מאורוגואי ועל־ידי קבוצה של יוצאי שואה מאירופה. רייכמן נענה להזמנה וביקר בסוף השבוע בקיבוץ. רייכמן שהעיתונות ציינה רבות את בקיאותו בפרטים ואת קור רוחו במהלך עדותו, לא יכול היה להבליג על דמעותיו. כאשר פנה אליו, כמה דקות לפני שיחת החברים ברמות־מנשה, חבר קיבוץ בשם מאיר רץ, ושאל אותו האם השם ויזוגרודסקי אומר לו משהו.

רייכמן זיהה אותו מייד, כסמל הצעיר מהצבא הפולני, אשר בשנת 1945 הציל אותו ואת חבריו מרעב, והעבירם לעיר מולדתם לודג', בניגוד להוראות ותוך הסתכנות לא מעטה.

(המשך בעמוד 2)

מאיר רץ – כסמל בצבא פולין בשנת 45

רייכמן על דוכן העדים במשפט דימאניוק בירושלים

מאיר רץ – חבר רמות־מנשה כיום

טמיר שוחח עם השגריר הסובייטי על הוועידה הבי"ל

מאת כתבנו המדיני בירושלים

מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, נועד שלשום עם שגריר ברית־המועצות באו"ם אלכסנדר בלאגונוב ונכונה לו פגישה עם שגרירה של סין באו"ם וכן עם שגריר תוניס.

טמיר ישוחח עם הדיפלומטים הבכירים על הצעדים לקידום רעיון הוועידה הבין־לאומית לשלום במזרח התיכון. הוא יוועד גם עם כמה משגרירי מדינות אפריקה, ובהם שגריר ניגריה באו"ם, מתוך מגמה לבדוק אפשרויות לפעילות ישראלית כלכלית בארצותיהם בשילוב עם גורם בין־לאומי. טמיר מקווה כי בכך תסלל גם הדרך לחידוש היחסים עם מדינות חשובות באפריקה ובראשם ניגריה.

יוזמה של הקהילה האירופית

במסגרת הפעילות הבין־לאומית סביב תהליך השלום באזור, צפוי בקרוב ביקור של היו"ר התורן של הקהילה האירופית, הנוקט ליטול חלק בוועידה הבין־לאומית ולא מכבר שוחח שר־החוץ שמעון פרס עם שרי החוץ של הקהילה על אפשרות זו.

הותרו טיפולים נגד איידס / מכשיר שפותח בישראל ● עמוד 5
הצלחה לרשימת ר.מ.י בבחירות להסתדרות המהנדסים ● עמוד 2
החוק לביטול הצנזורה עבר בקריאה ראשונה ● עמוד 3
לקראת ועידת „חירות": מחברת השמצה נגד פרס ● עמוד 3
[...]ים פלשתינים מהשטחים נפגשו עם פרס ● עמוד 3
מחקירת התחבורה הציבורית ● עמוד 16

„ועידה מכובדת"

ראש הממשלה יצחק שמיר טרוד מאוד בימים אלה. בצד מאמציו למנוע את התפתחותה של „ועדת הבירור" העוסקת בפרשת פולארד, מקדיש שמיר את רוב מרצו כדי להבטיח, כי ועידת „חירות" המתכנסת ביום א' הקרוב, תהא כדבריו „ועידה מכובדת, תתנהל בשקט, ותסתיים בצורה מסודרת".

[...] ששמיר, מנהיג „חירות" העביר ב„מכתב אישי" לצירי הוועידה. [...] אותם הצירים, אשר כמו שמיר עצמו, מצטלמים עתה לצורך [...] הציר. זהו החידוש הדימוקרטי המרנין של „חירות", שהיא [...] הראשונה המתחשדת מראש את ציריה באפשרות של זיופים [...] „מכתב אישי" מתחנן שמיר בפני הצירים ש„יבטיחו שקט [...] הוועידה, שכן מנגד ניצבים יריבינו הרעיוניים המשתוקקים לראות [...] של מראות המושב האחרון. הם עומדים הכן בתקווה לנצל את [...] של תנועת „חירות" על מנת לנגוד את משקלנו הציבורי, ולהגשים [...] המסכנות את עתיד ישראל".

[...] שמיר חי בסיוט של אותו מושב של הוועידה מלפני שנה, שהדגים [...] את החדר הז'בוטינסקאי במלוא כיעורו. עד היום זוכר [...] את הקריאות „שמיר הביתה". את הסתערות מתנגדיו לעבר [...] ואת „מבצע ההצלה האישי" שבזכותו הצליח להחלץ בעזרת [...] מן האגרופים שהונפו נגדו. לאותם בריונים, כפי שכינה [...] הוא פונה עתה ב„מכתב אישי". במשאלה שהוועידה לא תשוב [...] ואגרופים.

[...] לוועידה א בפיק ברכיים למרות ההסדרים והבישולים בין [...] הכל מבויים מראש, לרבות חלוקת התפקידים, וכן האיחוד עם [...] שבתוכם מתנהל עד לרגע האחרון מאבק מחנות מקביל. [...] שתי המפלגות המתאחדות תחת הסיסמה „ליכוד הליכוד" [...] להתברך בקונסנסוס מופלא – אלה ואלה אינם מדברים על [...] אלא נאבקים על כסאות בלבד.

[...] המקובל ב„חירות" אפשר – כך סבור שמיר – ללכד את [...] הפחדה מפני „האויב החיצוני" ולכן גם מזכיר שמיר, כי [...] בוועידה, תשרת את היריבים שהשקפותיהם מסכנות [...] ישראל. מכיוון שלא סוריה ולא אש"ף מתעניינים בוועידת [...] אפשר לנחש, כי שמיר מתכוון ליריבים בדמותה של [...] השותפה של הליכוד בממשלת האחדות. ובכך שמעון פרס [...] אלה הדוגלים ב„השקפות המסכנות את עתיד ישראל".

[...] תהיה הדרך להפגנת האחדות והסדר בוועידת „חירות". [...] את רעהו ישתערו על היריבים בחוץ. אלא אם כן [...] לפני שנה יתעוררו מחדש, והוועידה תתפוצץ שוב לעיני

משפט גיתית איזראלוב נפתח בעדותם של שוטרים צרפתיים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה יוסף איזראלוב, כפרה אתמול בכל האשמות נגדה בהיפתח משפטה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. סניגורה, עו"ד מאיר זיו, הודה רק בסעיף הראשון בכתב־האישום, בו נאמר כי הנאשמת ויוסף איזראלוב ז"ל נישאו ב־28.12.83.

המשפט נפתח בשמיעת עדויו־תיהם של שני אנשי משטרה צרפתיים, פרנק ברוניניק ואנדרה לקולנט, שעצרו את הנאשמת בנמל התעופה אורלי בפאריס ב־26.1.86, היום בו נמצאה גופת בעלה.

הנאשמת, שנתפסה בנמל התעו־פה אורלי לאחר ששבה מהארץ, ניסתה לעבור את משטרת הגבולות באמצעות דרכון מזוייף. בדרכון הופיע שם של גבר והדבר עורר את חשדו של השוטר. בתיקה נמצא דרכון מזוייף נוסף וכן מסמך שהוגדר אחר־כך כצוואה וסכום כסף. בחדרה במלון נמצא סכום כסף נוסף ולדברי השוטר הצרפתי הסתכמו כל הכספים שהיו ברשותה ב־140 אלף פרנקים.

התובע טען, כי בחיפוש שנערך על גופה ובחפציה של הנאשמת לא נמצאו סכומי הכסף הרבים עליהם מסרה בחקירתה בארץ.

הסניגור טען, מרשתו השתמשה בדרכון מזוייף על מנת להיכנס ולצאת מהארץ לשם הוצאת כספים שנמצאו באותה עת ברשותה עקב מכירת דירה. הסניגור ניסה למצוא פגמים במהלך החיפוש והחקירה של מרשתו בפאריס, כדי להוכיח שהחוקרים התרשלו או שלא ייחסו חשיבות רבה למציאת סכומי הכסף הגדולים, דבר שמסביר את הפער בין גירסת גיתית איזראלוב לגירסת החוקרים.

בית־המשפט פסל לסניגור מספר שאלות, בטענה שהן אינן רלוונטיות לחקירה הנגדית. כאשר המשיך הפרקליט בקו חקירה זה נעשה [...] השופטת אכזור והיא העירה [...] כבוד הנשיאה נוהגת כלפי [...] קול — אפעל בכיוון זה. [...] ענתה השופטת: „את המשפט [...] בית־המשפט, ולא אתה הוא [...] על המתרחש באולם".

גיתית איזראלוב בפתיחת משפטה אתמול
צילום: יונתן סלינגר/ישראל סאן

כוכב הקולנוע ז'ראר דפרדייה בהגיעו לנמל התעופה בן־גוריון
(צילום: ישראל סמיונסקי/י.פ.פ.א.)

ז'ראר דפרדייה – לביקור בארץ לרגל הקרנת סרטו

מאת יעל ישראל, כתבת „על המשמר"

כוכב הקולנוע הצרפתי הידוע, ז'ראר דפרדייה, הגיע אמש לביקור בארץ, לקראת הקרנת סרטו החדש והשנוי במחלוקת „חליפת ערב" בבימויו של ברטראן בלייה.

דפרדייה, אחד השחקנים החשובים של הבד הצרפתי, מגלם בסרט את דמותו של פושע, תפקיד שהוא מכיר על בשרו מילדותו הקשה כבן למשפחה דלת אמצעים.

דפרדייה אומר, כי למרות ילדותו הקשה „לא קנאתי באף ילד שקיבל חינוך בורגני. בעיני זה הרבה יותר אומללים ממני. הם היו נתונים במיגבלות חינוך של אבא ואמא. בעצם לא היתה לי ילדות אבל יצרתי אותה מחדש בסרטי".

בין סרטיו הרבים: „1900" של ברטולוצ'י, „המטרו האחרון" של טריפו, „הכינו את הממחטות" של בלייה, „הדוד מאמריקה" של רנה, ו„שובו של מרטין גר" ו„דנטון" של ויידה.

סרטו החדש „חליפת ערב" עוסק בפורץ הומוסקסואל שמשתלט על זוג נשוי והופך את הגבר לאהובו. על תפקידו בסרט זה אומר דפרדייה: „אני לא אוהב סרטים שנעשו על הומואים, יש בהם משהו מופרע לעומת הסרט „חליפת ערב" שעשוי בחיוך".

דפרדייה הגיע לארץ בהזמנת משפחת שני, בעלי בית־הקולנוע „לב" בתל־אביב, והוא ישהה כאן עד יום חמישי.

תלמידי הסמינרים שוקלים השבתת לימודים אחרי פסח

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

אם משרד החינוך יעלה את שכר הלימוד לקראת תשמ"ח, לא יחודשו הלימודים אחרי חופשת הפסח הנוכחית — אמר לכתבנו יהודה אשל, יו"ר אגודת הסטודנטים במכללות ובסמינרים להכשרת עובדי הוראה. דבריו נאמרו בעקבות שביתה בת יום אחד והפגנה שערכו כ־1500 סטודנטים בתל־אביב.

יהודה אשל מסר, כי כמה מן המכללות גובות מן המתכשרים להוראה שכר לימוד של 2200 שקלים לשנה, בדיוק כמו שגובות האוניברסיטאות מתלמידיהן. לדעת תלמידי המכללות והסמינרים אין הצדקה לכך, משום שמוסדותיהם עוסקים בהוראה בלבד ולא במחקר. גם השירותים הניתנים לסטודנטים במכללות נופלים ברמתם במידה ניכרת מאלה של האוניברסיטאות. מעמדם החברתי־כלכלי של הורי הסטודנטים במכללות חלש מאלה של הסטודנטים באוניברסיטאות. על כן כל העלאה תגרום לנשירה רבתי — העריך יהודה אשל.

ההנה"ר השוה"צ, ח"צ קבה"א, ח"צ מפ"ם

מזמינים את חברי החטיבה הצעירה של הקבה"א לסמינר אשר יעסוק:

* ברלוונטיות של המושגים ציונות, סוציאליזם, אחוות עמים.
* במעורבות הפוליטית של הקיבוץ והקשר למפ"ם.

הסמינר ייערך בימים א'–ג' 29 – 31.3.87 בגבעת חביבה

רכזי ת"צ, ותצניקים המעוניינים להשתתף, יכולים להתקשר עוד היום לח"צ הקבה"א, לאדריאנה מס' טלפון: 03-435329 או לחמי/אילן מס' טלפון: 03-266245.

נא להצטייד בחזון, חלום ואמונה!

קיסר ביקש מבלומנטל פירוט על הממצאים החריגים בדו"ח

רז כהן פנה למשטרה לבדוק חשד לעבירות פליליות

מאת א. קווה וא. נחשון, כתבי „על המשמר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, פנה אתמול אל מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל בבקשה להמציא לו פירוט על הממצאים החריגים שנכללו בדו"ח הביקורת לשנת 86, שהונח שלשום על שולחן הוועד הפועל.

כהופיעו בפני צירי הוועידה התשיעית של הפועל, שנערכה אתמול בשפיים, הודיע קיסר, שעם קבלת פירוט הממצאים, יועברו אלה ליחידת המעקב של חברת העובדים שהוקמה לאחרונה ובראשה עומד ד"ר שמעון רביד.

יו"ר סיעת ר"צ בהסתדרות, רן כהן, פנה אתמול למשטרה וביקשה לבדוק אם יש חשד לעבירות פליליות בממצאי דו"ח מבקר ההסתדרות. מדובר בתשלומים והטבות חריגות שניתנו לעובדים בכירים במשק ההסתדרותי, רכישת נכסים על־ידי בכירים בתנאים מועדפים, תנאי פרישה משופרים ואי־סדרים שנתגלו בסניפי קופ"ח ברעננה, הרצליה ורמת־השרון.

מכחיש חריגים ב„כור"

בתגובה לדו"ח מבקר ההסתדרות, שמצביע על הטבות חריגות שנתנו למנהלים ב„כור", אומר יו"ר מועצת המנהלים של הקונצרן, ארנון גפני, כי תנאי המנהלים ב„כור" לא זו בלבד שאינם חורגים מתנאי מנהלים במשק, אלא אף נמוכים בדרך כלל מהמקובל מענפים מקבילים.

גפני אומר, כי לפני מספר חודשים, לאחר מינוי מועצת המנהלים החדשה, הוא ביקש מהמבקר הפנימי של „כור" להמציא לידיו את כל הפרטים על שכר המנהלים, כולל כל התשלומים הנלווים והסדרי הפרישה. „בעיקבות עיון בחומר שהוגש לי אני משוכנע, כי הסדרי השכר של המנהלים ב'כור' מתנהלים על־פי כללים המקובלים בחברה זה שנים, בידיעת דרגים בכירים בהסתדרות", אומר גפני.

אשר לביקורת המתייחסת למפעלי „כור" השונים אומר גפני כי היא תידון בוועדת הביקורת של הקונצרן וועדה תעקוב אחרי ביצוע ההמלצות.

מזג אוויר

עננים בגובה רב ובינוני, יכסו פני השמים. ייתכן גשם מקומי קל.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 11–25, רמת הגולן 10–23, צפת 9–20, טבריה 12–30, נצרת 10–25, עפולה 12–27, השומרון 11–25, תל־אביב 10–26, נמל התעופה 10–27, יריחו 13–32, עזה 11–26, באר שבע 12–27, אילת 17–31.

הוועד המנהל קורא לעתונאים להימנע מהשבתת השידורים

מאת אתי רוגאל, כתבת „על המשמר"

הוועד המנהל של רשות השידור קרא אתמול לעיתונאי הרשות, שלא להשבית את הרדיו והטלוויזיה ב־1 באפריל ושלא לפגוע בשידורים המיוחדים של הקדם־ארוויזיון ומשחק הגמר בכדורסל, בגלל הנזק שתגרום השביתה לרשות השידור, לעובדים ולעניין עליו הם נאבקים — השוואת טבלת השכר של עיתונאי הרשות לזו של העיתונות הכתובה.

הוועד המנהל חזר והכיר אתמול בזכותם של עיתונאי הרשות לתוספת השכר בת 6 האחוזים, שנפסקה להם ע"י בית־הדין האזורי לעבודה בירושלים, ואמר, כי תוספת זו עולה בקנה אחד עם מדיניות השכר המשותפת לרשות השידור ולאוצר, כפי שבוצעה מאז 1970.

עתה מתכוונת הנהלת הרשות — כך מסר אתמול מנכ"ל רשות השידור אורי פורת — להיאבק נגד הגורמים (משרד־האוצר) המתנגדים לתשלום התוספת והתובעים מהנהלת הרשות לערער על פסק־הדין של בית־הדין לעבודה, שאישר את תשלומה.

העיקר לא נאמר

נציג ועד העיתונות־הפקה בטלוויזיה אמר אתמול בתגובה על הודעת הוועד המנהל, כי הדברים שהיו צריכים להיאמר [...] למנוע את השביתה — לא נאמרו. לא נאמר שהנהלת הרשות לא תערער על פסק־הדין לעבודה וגם לא נאמר שהעובדים ימשיכו לקבל את התוספת שכבר הוחל לשלמה להם.

השאלה היא אם הוועד המנהל יכנע ללחצי משרד־האוצר, או יעמוד — כפי שהוא יכול וצריך לעשות — כמי שסוברני להחליט בקשר לתשלום התוספת, מה גם שהוא מכיר בצידקת העובדים — אמר נציג העובדים. באשר להכרזת הרשות — ממילא יש להמתין שהות להחליט על צעדיה עד [...] באפריל, ואם תחליט שלא לערער את הערעור — לא „יצביעו" העובדים את הרדיו והטלוויזיה.

ניסים מסרב לאשר התוספת לגימלאי שירות המדינה

מאת כתבנו לענייני עבודה

שר האוצר משה ניסים הודיע אתמול לוועדת המשנה של ועדת הכספים של הכנסת, כי הוא עומד בסירובו לאשר את התוספת בשיעור של 26.7 אחוז לפנסיה של גימלאי שירות המדינה.

יו"ר ועדת המשנה, ד"ר אמיר, הודיע, כי יתבע מוועדת הכספים שלא לאשר שום פעולה אם לא ישנה ניסים את עמדתו.

בפני הוועדה הופיעו מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, ומחזיק התיק, אהרון הנדלמן, ששטחו את מצבם הקשה של הגימלאים התקציביים, לעומת הפנסיונרים של הקרנות ההסתד־רותיות. בן־עמי והנדלמן פנו לאחר מכן אל חברת הכנסת גאולה ארד בבקשה לכנס לאלתר את שדולת חברי הכנסת ואת סיעת המערך כדי לדון בצעדי תגובה.

ניסים טען, כי מתן התוספת תעלה לאוצר המדינה כ־150 מליון שקל.

בישיבה השתתפו נציגים מהשדולה, ביניהם חייקה גרוסמן ויאיר צבן.

פיצוי לגימלאים

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה בישיבתה שלשום לאשר את המלצות הוועדה בראשות יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, בדבר פיצוי גימלאי קרנות הפנסיה „מבטחים" ו„מקפת" על שחיקת גימלתם עד אפריל 84.

בהתאם להחלטה תשלם „מבטחים" עבור חמישה חודשי פיצוי נוספים, לפיצוי המשולם על־ידה מאז פברואר 85. דב פלג אמר שבכך הקרנות הנ"ל לא ביצעו במלואה את החלטת הוועדה המרכזת מיוני 84, שקבעה להצמיד את הפנסיה [...] חלקי לשכר הממוצע במשק. [...] ב„מבטחים" בוצעה ההחלטה במלואה [...] מפברואר 85, וב„מקפת" לא בוצע הדבר כלל.

הוועדה המרכזת קיבלה את המלצת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר להקים ועדה שתבחון את [...] פיצוי לגמלאי „נתיב".

המשכים

אכזבה ב...

(סוף מעמוד ראשון)

והבירורים בקשר להענקת חיסיון לעדויות נמשכים.

הממשלה מסתתרת

„המערכת הפוליטית מסתתרת מאחורי החיסיון שממנו נהנות ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון בענייני מודיעין וועדת הברור בראשות ד"ר יהושע רוטנשטרייך. המערכת הפוליטית יודעת, כי שתי ועדות אלה אינן יכולות להטיל מרותן עליה. לכן דרושה ועדת חקירה ממלכתית לאלתר" — דברים אלה אמר אתמול לכתבנו ח"כ אלעזר גרנות, נציג מפ"ם בוועדת החוץ והבטחון בעקבות ישיבתה של הוועדה.

בישיבת הוועדה אמר גרנות, שגורם הסודיות כבר הופרך שעה שהחלו לזרום מוועדת המשנה גילויים. גם גורם הזמן הפך לבלתי יעיל משום שעבודת הוועדות מתמשכת. ואם כך מדוע לא תקום מייד ועדת חקירה ממלכתית.

רבין סרב להשיב

גרנות שאל את שר הבטחון יצחק-רבין שאלה זהה לזו שהציג גרנות לרמטכ"ל בשבוע שעבר: האם ייתכן שידיעה בעלת משמעות מדינית מכרעת, כמו התפקיד שמילא אביאם סלע בפרשת פולארד, נעצרה בצה"ל ולא הגיעה לידיעת הדרג המדיני? האם יכול היה אביאם סלע להישלח לארה"ב ...

מה כלול בהם ומה יפגו... לחפש כך השיב רבין כי יהיה מוכן למסור מידע לוועדה רק לאחר שהממשלה תאשר זאת. לשאלת שריד מה עומד שר הבטחון לעשות בעקבות פרסומים על תוכניות גוש אמונים להקים ערב הפסח תריסר התנחלויות, השיב שר הבטחון, כי ההתנחלויות תעשנה רק על פי החלטות, ומי שלא ינהג לפי החלטות ממשלה — יטופל.

משותפת למפ"ם ור"צ זכתה בבחירות להסתדרות המהנדסים

לרשימת ר.מ.י. ● אכזבה לסיעה השלטת ש.ח.ר – קיבלה 80% מהקולות, אך ציפתה ליותר ● השתתפות מעטה בבחירות שהיו שלשום

השלטת כיום בהסתדרות המהנדסים, זכתה אמנם לנצחון, 80 אחוז מהקולות, אך התוצאה עבורה היא בגדר אכזבה, משום שניבאו לה רוב מוחץ של תשעים אחוזים. לעומת אחוזים [redacted] ספורים לר.מ.י. (ראה כתבה ב„על היום").

גם סיעת המהנדס הדתי הפתיעה, בהשיגה שבעה אחוזים. סיעת חר"ש זכתה בשני אחוזים. תוצאה אחרת בעלת משמעות היא אחוז המצביעים הנמוך.

השתתפות נמוכה

הספירה הסופית עדיין לא הסתיימה, אך מהנתונים עולה כי רק כתשעת אלפים מהנדסים, מתוך 32 אלף הרשומים בספר הבוחרים נטלו חלק בהצבעה. יצויין כי שלושת הסיעות הקטנות כמעט ולא ניהלו מערכת בחירות, בשל קוצר זמן. היום יתפרסמו תוצאות הבחירות ללישכת האדריכלים והמהנדסים. וגם להם יהיה משקל רב לגבי מעמדה של הסתדרות המהנדסים.

אכזבה בש.ח.ר

כתבנו מציין כי בקרב אנשי ש.ח.ר שוררת אכזבה מאחוז המצביעים הנמוך. והם רואים בכך, ובמתן נחת לא צפוי לר.מ.י., הצבעת מחאה כלפי ההנהגה הנוכחית של הסתדרות המהנדסים. נציגי ר.מ.י טוענים כי לא ניתן להם אישור כניסה לקלפיות בתעשיה האווירית ובתעשיה הצבאית ונשקלת פנייה למוסדות ההסתדרות לבדוק את סדרי ההצבעה והבחירה במקומות אלה, ובקלפיות אחרות.

...אל לזהות

דירה שהוחרמה ע"י השלטונות תוחזר להם. צרכיהם של רייכמן ורץ נפרדו בלודג', אחד עלה לארץ ישראל, והאחר „לארץ מובטחת" אחרת, בדרום אמריקה. זה ארע לפני 42 שנה.

עתר לבג"צ למען ועדת חקירה

תושב תל-אביב יהורם אליעז שב ועתר אמש לבג"צ בבקשה שיורה לראש הממשלה לנמק מדוע לא יקים ועדת חקירה בפרשת פולארד. העותר טוען, כי ועדת בירור שהוקמה לא תצליח להגיע לחקר האמת. עוד מבקש העותר מבג"צ, שיורה לנשיא המדינה להמנע מלהעניק חנינה למעורבים בפרשת פולארד, כדוגמת החנינה לאנשי השב"כ, עד אשר ידון בג"צ בעתירתו להקים את ועדת החקירה. (עתים)

מאות יפגינו

(סוף מעמוד ראשון)

לאלוף פיקוד מרכז אהוד ברק.

קולק נגד התוכנית

ראש עירית ירושלים טדי קולק מותח ביקורת חריפה על התוכנית להקים עיר חדשה בעורפה של הבירה, ביתר, שאבן הפינה שלה תונח היום. קולק סבור כי זהו מעשה מיותר שייגרום להחלשת הבירה. הוא צופה כי אלפים מתושבי ירושלים ינדדו לעיר החדשה המיועדת לאכלס בשלב ראשון כ-8000 נפש.

בעיריית ירושלים מזכירים כי העיירה „מעלה אדומים", שממזרח לבירה נבנתה למעשה, רובה ככולה, מיוצאי ירושלים. בתקופה של משבר כלכלי בה אנו נמצאים תוסיף העיר החדשה להתרוקנות תושבים צעירים מירושלים ותגרום לבזבוז גדול של משאבים.

גם החרדים נגד

התנגדות מכיוון שונה לגמרי להקמת בית"ר באה מקרב הציבור החרדי. החרדים סובלים זה זמן רב ממצוקת דיור קשה והם חוששים כי קשייהם לא יימצאו פתרון בתוך ירושלים, מה גם שהעיר בית"ר עתידה לשאת אופי חילוני. החרדים עמלים לשכנע את משרד הבינוי והשיכון לבנות שכונה דתית בצפון ירושלים שתענה לצרכי האוכלוסיה שלהם.

תרגיל הטעיה

רפאל גאון כתב „על המשמר" מוסר:

„מוטב היה לו הקימו ישוב אחד של ממש במקום כל החגיגות לחנוכת ישובים כביכול שהם קיימים כבר — וזאת כדי ליצור רושם של תנופה והתיישבות." זאת אמר פרופסור יובל נאמן יו"ר תנועת התחייה בישיבת המרכז של מפלגה זו. דובר התחיה אבי פרחן אמר לי באירוניה כי עצמונה (בני עצמון) ישוב בדרום הרצועה, חוגג בפעם שלישית את הקמתו.

קרובים-קרובים בבתי דין רבניים

ח"כ דדי צוקר (ר"ץ), פנה אתמול במכתב לשר הדתות זבולון המר ולמבקר המדינה יעקב מלץ ותבע מהם לסכל את המגמה של קידום קרובים במערכת בתי הדין הרבנים.

לדברי ח"כ צוקר, דואג הרב הראשי אברהם שפירא לקרובי משפחתו, כגון הרב אריאלי שבעבר נאסר מינויו משום היותו כבר שמיעת. כך קודם הרב ג'לאב, קרוב משפחתו של שפירא, המשמש כדיין בבאר שבע, אבל ממשיך לגור בירושלים בניגוד לנוהלים.

קודמו גם אחייניו של שפירא הרב שמואל שפירא, הרב אליעזר שפירא והרב ריגר.

שמאי מקרקעין — כמו בימי הביניים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שמאי מקרקעין פועלים בסגנון הגילדות של ימי הביניים, שעה שהם סוגרים את המקצוע בפני מועמדים חדשים — אמר אתמול ח"כ יאיר צבן בוועדה לענייני ביקורת המדינה.

צבן הציע לוועדה לביקורת המדינה, שתגייס מומחים אשר ימליצו בדבר הדרך הראויה לשינוי החוק ולהידוך הסדרת המקצוע.

כל חברי הכנסת שנכחו בדיון הביעו דעתם, כי נמשך המצב הקודם אשר מאפשר לבודדים מן המועמדים לעבור את הבחינות לשמאות מקרקעין מחשש שמא החדשים יתחרו בוותיקים.

יו"ר מועצת השמאים ד"ר אברהם ציון דחה את כל ההאשמות. לדעתו, מערכת הבחינות מתוקנת, אובייקטיבית ובלתי-תלויה.

חוברת הסברה של „חירות":

חרם הוא [illegible]

המשפט הדן בעניינו של דמיאניוק שלא לאשר העלאת עדים עד שלא יסתיימו הבדיקות על ידי הסניגוריה, קבע אב בית הדין בישיבה בלשכתו, כי יסכים לכך שפרופ' שפלר יעיד. העותר טוען, כי קביעת בית המשפט בניגוד להחלטה קודמת, היתה בנימוק שהמשפט עולה כסף רב.

„בגין רצונה של התביעה לקיים את המשפט בבנייני האומה, לאור מצלמות הטלוויזיה ובין התוצאות הכבדות הכרוכות בכך, יוצא כי מקופחת הגנתו של העותר והוא עומד להיות מופתע על ידי עדות אשר הובטח כי לא תישמע עד ליום 7.4.87, וכל זאת, בגין עלות המשפט, אשר מסיבות שלעותר אין כל נגיעה אליהן, הועתק מקום המשפט ממקום מושבו הרגיל — אל בנייני האומה", נטען בעתירה. אשר על כן מתבקש בג"צ להוציא צו שיורה לתביעה ולבית המשפט שלא לאפשר את עדותו של פרופ' שפלר עד ליום 7.4.87.

ערעור על דחיית בקשת הפסילה

סניגוריו של ג'ון דמיאניוק ערערו אתמול לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המיוחד בירושלים, הדן את דמיאניוק, שלא לפסול

„מי שראה הצילומים לא יתקשה לומר: זה אותו פרצוף"

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

בהמשך חקירתו של העד מרטין קולה, הוא נשאל, אם ידע מה מקור תמונתו של דמיאניוק במסגרת התמונות שהיו ברשות המשטרה. העד השיב כי לא ידע מה מקור התמונה משום שקיבל אותה משלטונות ארה"ב.

כאשר נשאל העד על ידי הסניגור מארק אוקונור אם ידע כי תמונתו של דמיאניוק היא מ„מסמך טרווניקי", תעודת החוגר שלטענת התביעה הוצאה לנאשם במחנה האימונים טרווניקי בפולין, ענה העד כי לא ידע כלל על קיומו של מסמך טרווניקי בשעה שהגיעה אליו תמונתו של דמיאניוק.

העד נשאל אם ערך פעם השוואה בין התמונה במסמך טרווניקי ובין תצלומים אחרים של הנאשם, והעד השיבו מי שראה את הצילומים של דמיאניוק לא יתקשה לומר, זהו אותו פרצוף, לא היתה בעיה לזהות שזה אותו פרצוף".

לאחר שנשאל מדוע לא הציג את „מסמך טרווניקי" בפני הניצולים כדי שיזהו את הנאשם, השיב העד כי זהו מעשה בלתי אפשרי לעשות מסיר זהוי בתעודת טרווניקי, מאחר והיו בה פרטים אישיים ושמו של בעל התעודה.

העד נשאל אם הוא מודע לכך, ששלטונות בריה"מ מעונינים שג'ון דמיאניוק יוצא להורג משום שהוא בוגד במולדת. העד השיב כי אינו יודע על כך דבר. הוא הוסיף ואמר, כי אם שלטונות בריה"מ היו לוחצים על ארה"ב להסגיר לידיהם את דמיאניוק, היו מקבלים אותו, כשם ששלטונות בריה"מ קיבלו לידיהם את פושע המלחמה פדרנקו.

לפני העד הוצג גם עתון אוקראיני שבו פורסם „מסמך טרווניקי" אך עם תמונה אחרת על אותו המסמך. העד אמר: „את הפרצוף הזה שבעתון מעולם לא ראיתי".

שני מפגינים ניצולי השואה בלטו אתמול ברחבת בנייני האומה בהפגנתם נגד מסעו הקרוב של הנשיא לגרמניה (צילום: [illegible])

צלצול מחיר

פרופ' ארנון סופר, גיאוגרף

ביתר — מעשה טרוף

מנקודת מבטו של גיאוגרף — איך אתה רואה את הקמתה של ביתר היום?

השר קורפו אמר אתמול, שהגענו סוף סוף למספר של 60 אלף יהודים ביו"ש. אלא שהשר שכח לציין, שהריבוי הטבעי של ערביי יו"ש יקזז את תוספת האיכלוס הזו — שהושגה ב-20 שנה מאמץ — תוך שנתיים ורבע בערך. כך שמי שחושב שזוהי הדרך לפתרון בעיות דמוגראפיות ביו"ש זקוק, אני חושש, לניעור. שלא לדבר על כך, ש-100 הישובים ויותר שהוקמו עד כה ביו"ש, עומדים ריקים. אז אם לדבר על איכלוס, כדאי היה לאכלס, קודם כל, את אריאל, עמנואל, אלקנה, קרית-ארבע ועשרות ישובי הדמה האחרים המצויים בנגדה. בינתיים, מתרוקנים ישובי הפריפריה בגליל ובנגב, המשוועים לכוח אדם לתעסוקה ולכספים, שאינם מגיעים.

ומה באשר למיקומה של ה„עיר" העתידה?

זה שנים שטדי קולק זועק על חוסר היכולת לפתח את ירושלים בצורה טובה ומתוכננת, עם כל הפרברים שבתים לן מסביב. והתוצאה: כשאיחדנו את ירושלים, הגיע אחוז היהודים בה ל-74%. היום — על אף בנייתן של גילה, רמות, תלפיות, רמת-אשכול — ירד אחוז היהודים בירושלים ל-70%, והוא הולך ופוחת. אם הועידו את ביתר לחרדים — הרי הדבר נועד מלכתחילה לכשלון, מפני שהם יעזבו את ירושלים כדי ללכת לשם, בדיוק כשם שהם מיישבים את עמנואל. כך שאיך שלא נסתכל על זה, בנייתה של עיר במקום שכזה היא מעשה מטורף ופשע לאומי, שכל העתונים היו צריכים להתריע עליו בכותרות ראשיות, ולא להצניעו בעמודים הפנימיים.

אתי רונאל

... לא [illegible] אחריות

מעבר למקובל ומעבר לנוהג בבתי משפט ...

היה זה אוקונור שקיבל אתמול על התפקיד הקשה של נושאת ההגנה הנאלצת לפלס דרכה בערפל. הוא זעם על הערת השופט דב לוין, כי עליו לקצר בשאלותיו. „ההגנה מתקשה לפעול אם היא נאלצת לקצץ בשאלותיה".

דב לוין: אנו לא קובעים את קו ההגנה ולא כופים אותו.

המתח הגיע לשיאו כשהתובע מיכאל שקד העיר, כי ההגנה נוקטת בתכסיס בלתי מקובל כאשר היא מביאה קטע בלבד מדברי העד קולר בחקירת עדים למשפט פדרנקו, וציטוט חלקי עלול להתפרש לא כראוי. אוקונור לא נשאר חייב וחשב „לחברי המלומד" בדברים קשים. כאן לא היה השופט דב לוין מוכן להשאיר את הדו-קרב בין השניים ללא התערבותו ואמר: „הסגנון הזה, אוקונור, לא מתאים לך. אני מציע לך לחזור ולהשתמש בסגנונך הקודם. בית המשפט מנהל את הדיון כדרך המקובלת בישראל ואם התובע העלה השגה, יש לשמוע אותה. אפשר לא לקבלה או לחילופין לדחותה לגמרי אך זכותה של ההגנה להעיר את הערותיה. אדוני לא ירצה שבית המשפט יסתום את פיה של ההגנה".

באולם בית המשפט המלא והגדוש היו אתמול פנים חדשות. שתי בנותיו של דמיאניוק ונכדו הפעוט הגיעו מארה"ב ותפסו מקומם בשורה הראשונה.

טיפול נסיוני בתרופה נגד האיידס שפותחה במכון ויצמן

התרופה נוסתה על 14 חולים מחו"ל שהתאוששו אולם אין לדעת עדיין אם החלימו לחלוטין ■ קשיים בייצור התרופה בישראל... שזכויות ייצורה נמכרו לאמריקנים

משרד הבריאות התיר טיפול נסיוני בתרופה החדשנית למחלת האיידס בחולים המאושפזים בישראל. המדובר בתרופה שפותחה במכון וייצמן.

ראש אגף הרוקחות פרופ' א. מנצ'ל מסר אתמול, כי יש אישור לטיפול הנסיוני בארץ והביע תקווה, כי תוך 6 חודשים אפשר יהיה לקבל תוצאות. לדעתו, אכן מדובר בפריצת דרך. אולם אין המדובר בתרופה שתכחיד את מחלת האיידס. התרופה פותחה במכון וייצמן על ידי צוות של חוקרים והיא נקראת „אקטיב לפיד". היא מסומנת ברישום מיוחד: 721 א"י אל.

14 חולי איידס מחו"ל כבר טופלו במחלה זו בתל אביב. המדובר בחולים שהיו במצב קריטי ואשר הגיעו לשם טיפול בתרופה הנסיונית. התרופה גרמה לכך שהחולים התאוששו, אולם טרם ברור אם אמנם החלימו ממחלתם.

את הפטנט לתרופה רכשה חברה אמריקנית והיא החלה לבצע את הטיפול במקביל לישראל, גם בארה"ב.

כיום, קיים מחסור בחומר בישראל, שכן היצור מותנה באישור החברה האמריקנית שרכשה את הזכויות לתרופה. את הטיפול בתל אביב מבצע ד"ר יהודה סקורניק מהמרכז הרפואי בתל אביב ובקרוב יתחילו לטפל בתרופה גם בביה"ח קפלן וכן בירושלים. בירושלים ניתנה התרופה באופן נסיוני לחולה אחד שמצבו הידרדר.

התרופה פותחה על ידי פרופ' מאיר שיניצקי. היא גורמת להריסת הכולסטרול המצוי במעטפת הוירוס וכך מונעת את המשך התרבותו. התרופה מופקת כחומר שומני צהוב וצריך לקבל אותו בקביעות.

„מוקדם מדי לצאת במסקנות מרעישות לגבי התרופה החדשה שפותחה במכון וייצמן לטפול בחולי איידס. מדובר בניסוי על קבוצות קטנות, לא מבוקרות כהלכה אשר קשה בשלב זה להסיק לגביהן מסקנות" — אמר זאת לכתבת עתי"ם פרופ' אברהם מורג מנהל היחידה הוירולוגית בבית החולים הדסה בירושלים והחוקר ומטפל בחולי איידס.

בשיחה עם כתבת עתי"ם הדגיש פרופ' מורג, כי הנסיון שנעשה בתרופה החדשה התבצע ב-14 חולים, אך לא נעשה במקביל עם 14 חולים אחרים כקבוצת בקרה וזאת על מנת לעקוב לאחר תקופה ארוכה, אם יש הבדל בין קבוצת הנסיון לקבוצת הבקרה. לדבריו, נסיון כזה נעשה בארה"ב בתרופה אחרת לחולי איידס, הקרויה „אי.זי.טי."

פרופ' מורג סיפר, כי לצוות הרפואי בביה"ח „הדסה" בירושלים המטפל בחולי איידס, נודע על התרופה החדשה שפותחה במכון וייצמן, לפני יומיים, ומאחר ולתרופה החדשה אין כל תופעות לוואי והיא אינה מסכנת את החולה, הוחלט לנסות גם תרופה זו, לטפל בחולה איידס המאושפז בביה"ח „הדסה" במצב קריטי. מדובר בחולה שהופיע בתכנית הטלוויזיה „מבט שני" בעילום שם, לפני שבועיים וסיפר בה על מצבו.

ממתינים להתאוששותו

ב„הדסה עין כרם" נמסר כי רופאיו של החולה ממתינים שמצבו ישתפר, משום שכיום אין הוא מסוגל לאכול והתרופה החדשה ניתנת דרך הפה.

רופאו של החולה ד"ר שלמה מעיין אמר עם זאת, כי עדיין לא ברור מה תהיה השפעתה של התרופה על חולה זה, ובכל מקרה יחלפו לפחות חודשיים עד אשר יהיו סימנים ראשונים להשפעתה. לדבריו, קיבל בית החולים כמות מוגבלת של התרופה ומיד, כשמצבו של החולה יאפשר זאת — הוא יתחיל להשתמש בה. (עתים)

קיסר מציע: כדאי לך לקחת חופשה מהעישון

מאת כתבנו לענייני עבודה

אמנה הנושאת את הכותרת „כדאי לך לקחת חופשה מהעישון" נחתמה אתמול בלישכת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בין ההסתדרות לבין לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים. האמנה נחתמה לרגל יום הבריאות העולמי שצוין אתמול ברחבי העולם.

על האמנה חתומים קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, יו"ר מטה ההסתדרות ליום הבריאות העולמי שרה אלספקטור וכן נציגי לישכת התיאום עוזי נתנאל ואבי פילוסוף.

עיקר האמנה כוללת פעולות הסברה, גמילה ועידוד להפסקת העישון וכן שיפור הסדרים במקומות העבודה.

בימים הקרובים יופץ מכתב אישי לכל עובד, שבו ינסו להשפיע עליו בדרכי נועם להיגמל מהחרגל המגונה ששמו עישון סיגריות.

וישמן ישורון בישיבה ויבעט בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בעשור האחרון חלה עלייה של יותר ממאה אחוז במספר בני הישיבות החרדיות שאינם משרתים בצה"ל בתוקף נוהל „רחית שירות". גם בשנה האחרונה חלה עלייה גדולה יחסית בתחום זה ומשנה לשנה יותר ויותר תלמידי ישיבות משתמטים מהשרות.

את העלייה הגדולה בתחום זה מייחסים במערכת הבטחון לכמה סיבות עיקריות וביניהם ריבוי טיבעי גבוה של האוכלוסיה החרדית — דבר הבא לידי ביטוי בשנים האחרונות, עלייה מסיבית של חרדים לישראל בשנים האחרונות, ושיפור תנאי המחיה בישיבות — דבר שגרם ליותר בני נוער ללמוד בישיבות במקום לשרת בצה"ל.

אצל הבנות חלה ירידה קלה במספר המוצהרות לשרות בטחון, המצהירות על היותן דתיות ומבקשות פטור מצה"ל.

כרבע מכלל אוכלוסיית הבנות בישראל אינן משרתות בצבא.

עיסקת חבילה: עם עשן תחנת הכוח החדשה יקבלו... מרינה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

השר שחל שביקר שלשום באשקלון הודיע כי משרדו החליט לתת עדיפות להקמת מרינה בחוף ימה של אשקלון ואף הקציב 20 אלף דולר לתכנון מפורט לצורך המרכז.

המרינה תקום בחוף בר כוכבא ויהיו בה מקומות עגינה ל-600 כלי שיט. הקמתה תעלה 10 מיליון דולר, מחצית הסכום תמומן על ידי חברת החשמל ומשרד האנרגיה, והמחצית האחרת על ידי עיסקה סיבובית של העיריה. שחל עוד הודיע, כי ליד תחנת הכח החדשה יקום מכון מחקר להתפלת מי ים שבו יעסקו עשרות מהנדסים והנדסאים כן סיפר, כי נחתם הסכם עם התנועה הקיבוצית להקים ליד תחנת הכח מפעל למוצרי ים — אצות למאכל ותרופות תוך שימוש במי הקירור המחוממים הנפלטים מן התחנה.

את הספר הזה הם לא שורפים — התמונות המקוריות של „שילגיה" מבית היוצר דיסני, מוקדשות לעיונו של רה"מ ז'אק שיראק, בעת חתימת החוזה על הקמת דיסנילנד אירופי בצרפת. (צילום: אי.פי.)

הדולר בשפל חסר תקדים מאז מלחמת העולם הב'

פרנקפורט. — שער הדולר ירד אתמול לשפל שלא היה כדוגמתו בתקופה שלאחר המלחמה, לעומת היין, בשוקי המטבע האירופים. הסוחרים אמרו, כי הירידה התלולה משקפת את המתיחות הגוברת בענייני סחר בין וושינגטון לטוקיו.

בשלב מסויים ירד הדולר עד ל-148.7 ין, על אף התערבותו של הבנק הלאומי היפני, שרכש בין מיליארד ל-1.5 מיליארד דולר בניסיון כדי לתמוך במטבע היפני. מאוחר יותר התאושש הדולר והגיע לשער של כ-149.40 ין.

יוסף ביגון ופעילי עלייה הפגינו במוסקווה

מוסקווה. — אסיר ציון יוסף ביגון, ששוחרר לא מכבר, וכעשרים יהודים סרבנים אחרים, הפגינו אתמול במוסקווה במשך כשעה, כדי לדרוש את שחרורם של שלושה פעילי עליה אחרים.

שוטרים שהיו במקום, לא הפריעו, הם רק דרשו מהמפגינים והעיתונאים המערביים לאפשר מעבר להולכי רגל בשדרות מארכס, שם נמצאים המשרדים של נשיאות הסובייט העליון, ליד הכיכר האדומה.

מסורבי העלייה ניגשו לאחר מכן כדי למסור עצומה לנשיא בריה"מ, אנדריי גרומיקו, וביקשו ממנו להיפגש עמם.

שלושת פעילי העלייה האסורים עדיין הם יוסף ברנשטיין, יולי אדלשטיין ואלכסי מאגאריק.

שלושה אלה נידונו למאסר, בכיסוי על ביצוע עבירות רגילות, ולא נהנו בגלל החנינות והשחרורים המוקדמים. ברנשטיין, בן 50, הורשע על „חוליגניות", ואדלשטיין מואשם על „החזקת סמים". כל השלושה עסקו בהוראת השפה העברית.

ביגון מסר לעיתונים, כי הגיש בקשה לעלות ארצה, אך הוא עדיין ממתין לאשרת היציאה שלו. הוא הביע תקווה, כי ביקורה של ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר במוסקבה, בסוף השבוע יאפשר לשפר את מצבם של היהודים בבריה"מ וזכויותיהם התרבותיות.

מוסקווה אינה מגלה התלהבות „לחבק" את קדאפי

מוסקבה. — דובר סובייטי התייחס אתמול לאיום שהשמיע מנהיג לוב מועמר קדאפי, שהוא עלול להצטרף לברית ורשה, ולהתקין טילים סובייטים לאורך החוף הים-תיכוני של לוב, ואמר: „ממשלת בריה"מ לא נשאה הצעה כלשהי מסוג זה". הדובר, בוריס פיאדישב, אמר לעיתונאים: „שאלה זו משוללת יסוד. למישור השאלות ההיפותטיות". (ע"ר)

● אסיר ציון לשעבר לב אלברט העייליה אינה נכנסה ליומם ה-19 של שביתת הרעב בה פתחו כמחאה על סירוב השלטונות הסובייטים לאשר את עלייתם לישראל.

בל"ל עומד להגיש תביעה נגד יפת להחזיר חלק מהפיצויים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל-אביב

בימים הקרובים יגיש בנק לאומי תביעה משפטית נגד יו"ר הבנק לשעבר ארנסט יפת, כדי שבית-המשפט יחייב אותו להחזיר את פיצויי הפרישה שקיבל.

בשלושת החודשים האחרונים, מאז שהנהלת הבנק העבירה ליפת את הדרישה להכנס עמה לבוררות בעניין החזר הפיצויים, לא חלה כל תזוזה בעניין זה. את המגעים עם יפת, השוהה בניו-יורק, ניהל עו"ד יגאל ארנון.

בבנק-לאומי משלימים עתה את הכנת התביעה המשפטית והבנק ייוצג בעניין זה ע"י עו"ד משרדו של עו"ד חיים צדוק. אנשי משרד זה הכינו בזמנו את חוות-הדעת המשפטית שצורפה לדו"ח ועדת הבדיקה בראשות יו"ר הבנק, מאיר [illegible]ת. באותה חוות-דעת פורטו העילות האפשריות להגשת תביעה משפטית נגד יפת, אם הוא יסרב להסכים לבוררות.

על פי החלטה קודמת של דירקטוריון בנק-לאומי, להפסיק את תשלומי הפנסיה ליפת, הוא לא יקבל ב-1 באפריל את התשלום לשלושת החודשים הבאים.

הבנק יבקש לקזז את הסכומים שמגיעים ליפת מהסכום שהוא נדרש להחזיר לבל"ל.

„אוטו דה פה" בצרפת — השלטונות שורפים ספרות ארוטית

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פריס. — השלטונות הצרפתים שורפים ספרים ובטאונים ארוטיים בפקודת שר הפנים הנוקשה פסקואה. שוטרים הרימו טונות ספרים שנאסרו לפרסום בבתי ההוצאות.

הממשלה הימנית פתחה במערכה להשכנת „טוהר מוסרי" להגנת תום הנוער לפצות את חסידי הימין המתוסכלים על כשלונותיהם הכלכליים.

מערכות עתונים והוצאות ספרים הושמו תחת פיקוח צמוד. בטאונים הומוסקסואלים וארוטיים נאסרו למכירה. הימין הפוריטני לא יכול עוד לסבול את פריס מוצפת צילומי נשים בכל התנוחות בגודל טבעי.

אך האיסורים על הפצתם על סמך חוק מיושן, הובילו לתוצאה הפוכה. המחאות לא שוככות. עתוני הבוקר מלאים בצילומים ארוטיים. השבועון „גלוב" יצא עם הכותרת „עתון להחרמה". בקריקטורות נראה פסקואה במדי אינקויזיטור מתמכר לתענוגות מין סדיסטיים בעינוי חופש העתונות.

ב„ליברסיון" הופיע צילום על פני כל עמוד הראשון של ידיים כפותות באזיקים על עטו, תחת כותרת „יד קשה על עתונות העבור".

הנשיא מיטראן עצמו נחלץ להגנת חופש הביטוי ואמר שאין להטיל איסורים בחברה חופשית. כמה שרים ממפלגות המרכז גינו את הדיכוי. תחת לחציהם נכנע פסקואה וביטל את האיסור על שבועון ההומוסקסואלים „ג'י. פי". בטאונם הוקדש ביחוד להסברה על מחלת האיידס.

אינטלקטואלים צרפתים הביעו דאגה חמורה מהאוטו דה פה שעורכים השלטונות. שוטרים שרפו 17 אלף כרכים של הספר „הסוכן השחור", על פרשת עורך הדין של המחבל עבדאללה, שהיה סוכן „ד.ס.ט".

משרפות האשפה ממתינות עתה לכמה ספרים ומגזינים אחרים שנאסרו לפרסום באמתלה שהם ארוטיים. אחד מהם הוא רומן על חיי אהבה במוסד ישועי נוצרי.

קארטר: אין זה נאה לישראל ללכוד ולכלא מאות לבנונים

רבת-עמון. — נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קארטר, הגיע אתמול לירדן לאחר ביקור של שלושה ימים בסוריה, אותו הגדיר כ„מרתק" מאד.

הוא אמר לכתבים, כי ניהל שיחות ממושכות עם מנהיגים סוריים, כולל עם הנשיא אסד, וציין: „אני מבין כי אחדים מהנושאים השנויים במחלוקת ברורים עכשיו יותר".

הנשיא לשעבר אמר, כי שיחותיו עם אסד הקיפו את המזרח התיכון ובעיות בינלאומיות בכללותן, ואמר כי גם ביקש את עזרת אסד למען שחרור בני הערובה האמריקנים שנחטפו בלבנון.

קארטר אמר, כי אסד הבטיח לו שסוריה לא תחוס על כל מאמץ כדי לסייע בהבטחת שחרורם של בני ערובה זרים.

כאשר נתבקש להגיב על ידיעות, כי קבוצה של חוטפים דורשת את שחרורם של 100 אסירים בבתי-כלא ישראליים, תמורת שחרורו של הפרופסור האמריקני אלן סטין, אמר קארטר: „יש לשחרר את כל אלה המוחזקים בבתי-כלא משני הצדדים, אלא אם ביצעו פשע כלשהו. לדעתי, אין זה נאה לישראל ללכוד מאות אנשים בלבנון ולהביא אותם לכלא. גם אין זה נאה לחוטפים לתפוס בני-ערובה חפים מפשע".

מחר יבוא קארטר לישראל. (רויטר-עתים (ע"ר))

על היום 25.3.87

מאת אבשלום קווה

המשמעות העיקרית של תוצאות הבחירות להסתדרות המהנדסים היא לא רק בהפתעה שסיעת ר. מ.י הצליחה, למרות הנבואות הקודרות, לגרוף כעשרה אחוזים מקולות המצביעים. אלא בכך שקיים עתה בהסתדרות המהנדסים גרעין רציני העשוי לשמש בסיס לארגון מהנדסים חדש, אם הקבוצה השלטת, ש.ח.ר, תחליט לממש את ההחלטה לפרוש מהוועד־הפועל.

סיעת ש.ח.ר זכתה בשמונים אחוז מהקולות והגבירה את כוחה בכעשרים אחוז. מזכ"ל הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, וחבריו להנהגה היו משוכנעים, כי יעלה בידם לזכות בנצחון מוחץ של תשעים אחוזים, אם לא יותר מזה. אולם מה שמאכזב לא פחות עבור ראשי ש.ח.ר הוא אחוז ההצבעה הנמוך. בעשרת אלפים איש מתוך 32 אלף. ניתן לראות בכך הצבעה ברגליים כלפי הסיעה השלטת כיום במוסדות ההסתדרות.

הנבואה: שלושה אחוזים

הפתעה נוספת היא הצלחתה של סיעת המהנדס־יהדותי להשיג שבעה אחוזים. סיעה זאת, שסימנה ב.ה. התארגנה, כמו מ.י, ברגע האחרון וגם לה חזו אחוזים מזולזלים. סיעת מהנדסי חר"ש, ו' זכתה בשני אחוזים וגם

בחירות להסתדרות המהנדסים

ש.ח.ר. — ניצחון מכורסם

עבודה זהו הישג, מאחר שלא התמודדה בבחירות פנימיות יותר מעשרים שנה. לר.מ.י, המשותפת למפ"ם ולר"צ וגם למפלגת העבודה, ניבאו שלושה אחוזים, במקרה הטוב.

אתמול לפנות בוקר, כאשר התוצאות החלו לקרום עור וגידים, כבר לא היה חשוב לאנשי ש.ח.ר כמה אחוזים מונחים בכיס שלהם, אלא

למרות הנבואות הקודרות הצליחה סיעת ר.מ.י. (מפ"ם, ר"צ, עבודה) לגרוף כ־10 אחוזים מקולות המצביעים. סיעת ש.ח.ר., בהנהגת רז, ציפתה לניצחון מושלם

לכמה תגיע סיעת ר.מ.י. אגדת הנצחון המושלם הלכה ונשמטה מתחת ידיהם.

הסתדרות־אימפריה

הסתדרות המהנדסים היא במידה מסוימת אימפריה כלכלית ואירגונית, משומנת היטב. הדבר ניכר היטב במערכת הבחירות. "שעבדה כמו שעון" ולא היו כלל תקלות. איגוד עובדים זה, אשר שיפר בצורה דראסטית את כליו במהלך חמש השנים האחרונות, מקדים בעשרות שנים את רוב ההסתדרויות המקצועיות בהסתדרות, המדורות בקביים בעקבות המאה עשרים. אנשי ש.ח.ר היו

משוכנעים כי בנוסף להצלחות שלהם במספר תחומים, מאז המהפך שהעלה אותם לשלטון בשנת 82', יעניק להם היתרון האירגוני הצלחה מסחררת בקלפי, אך לא כך היה.

מפלגת העבודה החליטה לא להתמודד בבחירות. אחד מאנשי א.מ לשעבר, סיעת העבודה ומפ"ם שהתפרקה לפני הבחירות,

יצחק רז: 80 אחוז מהקולות

ספק אתמול בבוקר את כפיו: "אמרתי לעוזי ברעם שצריך ללכת לבחירות..." בבחירות ב־82' זכתה א.מ. ב־14 אחוזים. המזכ"ל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד חששו מאכזבה מרה בקלפי מול כוחו של רז והחליטו "פוס לא משחקים". מפ"ם בשיתוף ר"צ החליטו למלא את החלל הריק, מתוך תקווה כי חלק מאנשי א.מ. יתמכו בר.מ.י.

צמרת ההסתדרות ניסתה למנוע את הבחירות. עבור ההסתדרות ומפלגת העבודה

עדיף היה קדנציה נוספת לרז ולחבריו, מאשר לאפשר להם הפגנה של כוח ושרירים. אולם לאחר שמפ"ם ורצ החליטו להתמודד, נרתמו מספר מאנשי מנגנון המפלגה בהסתדרות לעשות את שביכולתם כדי לכרסם בכוחו של רז; בין היתר, כנקמה על כך שהריץ לפני מספר חודשים סיעה בשם "רותם" בבחירות באירגון־עובדי־צה"ל, שגרמה למפלה לסיעה המזוהה עם מפלגת העבודה.

בחירות עם פנקס אדום

מערכת הבחירות הקצרה לא עסקה בנושאים מקצועיים אלא התמקדה בשאלה אם ישתתפו בבחירות מהנדסים, שאינם חברי הסתדרות. אנשי ר.מ.י פנו אל רשות השיפוט בתביעה לפסול את הבחירות, מאחר שספר הבוחרים הכיל מהנדסים שאינם חברי הסתדרות. המאבק המשפטי נדד אל בית המשפט המחוזי ולבסוף התקיימו הבחירות. האגף לאיגוד מקצועי פירסם ביום הבחירות הודעה לפיה: "על פי מידע שהגיע מהסתדרות המהנדסים, התנהלו הבחירות כסידרן", כלומר עם פנקס אדום.

ספק רב אם אכן הדבר התבצע, למשקיפי ר.מ.י וחר"ש לא ניתן להגיע, למשל, לקלפיות בתעשייה האווירית, אך נוכח התוצאות המחמיאות בבחירות ספק אם עתה תפנה ר.מ.י או חר"ש אל רשות השיפוט בדרישה לפסול אותן.

הצלחת ר.מ.י מעניקה לסיעת מפ"ם בהסתדרות קלף במאבק הסמוי מן העין, עם אנשי מפלגת העבודה, המנסים להצר את רגלי מפ"ם במספר מקומות רגישים. אין כמובן לשכוח, שש.ח.ר הגבירה את כוחה בצורה משמעותית מ־58 אחוזים בבחירות הקודמות, לשמונים עתה. היום יתפרסמו תוצאות הבחירות ללישכת המהנדסים והאדריכלים, לשעבר אגודת האינג'נרים והארכיטקטים. גם לתוצאות אלה תהיה השפעה על המהלכים העתידיים של הסתדרות המהנדסים.

אהדה בעולם וביקורת מבית

וילי ברנדט, נשיא המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, התפטר השבוע מתפקידו. הקנצלר לשעבר התכוון למנות יווניה לדוברת מיפלגתו, למרות שאינה אזרחית ואינה חברה ב־SPD — ונכשל ■ וילי ברנדט, דיוקן

מאת ירון אמיתי

וילי ברנדט, מי שהיה קנצלר גרמניה המערבית בין השנים 69 ו־74, נולד לפני 73 שנים בשם קרל הרברט פראהם. את שמו הנוכחי קיבל לאחר עליית הנאצים לשלטון ב־1933. ברנדט, שהיה סטודנט צעיר, נרדף בידי הגסטפו על פעילותו במפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ירד למחתרת ולבסוף נמלט לנורווגיה בשם בדוי — וילי ברנדט.

בארץ מגוריו החדשה עבד ברנדט למחייתו כעיתונאי ואף קיבל אזרחות נורווגית. כאשר פלשו הנאצים לנורווגיה ב־1940, עבר ברנדט לשוודיה, שם נשאר עד תום מלחמת העולם השנייה.

לאחר המלחמה חזר לגרמניה כאזרח נורווגי, וכיהן כנספח עיתונות בנציגות

וילי ברנדט: הפרישה תוכננה ל־1988

נורווגיה בברלין. לא עבר זמן רב וברנדט החזיר לעצמו את אזרחותו הגרמנית, הצטרף שוב למפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ואף נבחר כנציגה ב"בונדסטג", הפרלמנט הפדרלי, ב־1949.

שמונה שנים אחר־כך חזר לעירו ברלין, שם נבחר לראש העיר. בתקופת כהונתו (57־66) התפרסם בעולם בזכות המאבק המוסרי שניהל נגד בניית החומה בלב ברלין. ב־1964 נבחר ברנדט לראשות המפלגה.

שנתיים אחר כך הוקמה בגרמניה "ממשלת ליכוד" של ימין ושמאל, והוא זכה בתפקיד סגן הקנצלר ושר החוץ. שלוש שנים אחר־כך נערכו שם בחירות. הסוציאל־דמוקרטים הקימו ממשלה עם המפלגה הליברלית הקטנה, ווילי ברנדט הגיע לתפקיד הקנצלר.

בשנות כהונתו התרכז ברנדט בעיקר במדיניות חוץ. ביוזמתו הצטרפה גרמניה לאמנה למניעת הפצתו של נשק גרעיני, ופתחה במסע לשיפור יחסיה עם מזרח־גרמניה ושאר מדינות הגוש־המזרחי. מדיניות זו זכתה לכינוי "אוסטפוליטיק" — מדיניות המזרח. ב־1970 חתמו גרמניה המערבית וברית־המועצות הסכם המגנה שימוש בכוח ומכיר בגבולות אירופה המערבית שלאחר מלחמת העולם השנייה — למעט, כמובן, חלוקת גרמניה לשתי מדינות.

משמעות ההסכם היתה הכרה למעשה בגבול בין גרמניה לפולין, לאורך הנהרות אודר ונייסה. רוב הגרמנים שיבחו את מאמציו של ברנדט להשיג הפשרה ביחסים בין הגושים. דעת הקהל האוהדת בעולם הגיעה לשיא, כאשר הוענק לקנצלר הגרמני פרס נובל לשלום בשנת 1971.

ברנדט הוא תומך נלהב באירופה המאוחדת, ותחת הנהגתו התקבלה בריטניה לשוק המשותף. אך תוך כדי פעולתו בכיוון זה גברה הביקורת מבית על צעדיו, בייחוד מצד אלה שסברו כי פיוס עם ברית־המועצות משמעותו ויתור על שטחי גרמניה, שנמסרו לה ולפולין בסוף מלחמת העולם השנייה.

ב־1974 קיבל ברנדט "סטירת לחי" פוליטית, כאשר נתגלה כי גינטר גיום, ששימש כעוזרו האישי לעניינים פוליטיים, והיה שותף לעיצוב ה"אוסטפוליטיק" — הוא "חפרפרת" מזרח־גרמנית. פחות משבועיים אחר־כך התפטר ברנדט מתפקיד הקנצלר לטובת הלמוט שמידט.

גם לאחר פרישתו ממשרת הקנצלר הוסיף ברנדט לעמוד בראש המפלגה הסוציאל־דמוקרטית. רבים צפו כי יוהנס ראו, מי שהוביל את המפלגה לבחירות בחודש ינואר האחרון, יחליף אותו. אך לאחר הכישלון בבחירות "נשרף" ראו וברנדט המשיך בתפקיד, עד השערורייה הנוכחית.

על הפרק

חומת הכסף

25 מיליארד דולר — ההיקף השנתי של סחר הסמים בארה"ב לבדה; אתגר למוסריים מבין אנשי החוק והפוליטיקאים ●הרווחים ממוטטים כל חומת הגנה, כולל שירותי הביון האמריקניים

מאת יהודה צור

הסחר בסמים, כמו היין, חזק ומשתפר עם הזמן. הוא כבר חובק עולם והשוק הפוטנציאלי שלו גדל מדי שנה. בארצות־הברית מעריכים שיותר מעשרים מיליון איש צורכים סמים בצורה זו או אחרת וקרוב לשני מיליון מהם משתמשים בהרואין. זהו הסם הקשה, הנאמן והרווחי ביותר של סוחרי הסמים הבינלאומיים וסוחרי הסמים של הארצות מרוויחים ממנו מיליארדים.

עליפי עדות שהושמעה לפני כשנה בפני ועדת הסנאט אשר דנה בסחר [illegible] מסרו אנשי הרשות הפדרלית למלחמה בסמים, שעל פי הערכתם מגיע היקף השנתי של סחר הסמים בארה"ב בלבד ל־25 מיליארד דולר. זהו היקף אשר אף פוליטיקאי או איש חוק לא יכול לעמוד בפניו, אתגר אפילו לקשוחים ולמוסריים ביותר שבקרב הלוחמים נגדו.

אחרי היובש

השוק האמריקני הוא הגדול ביותר והעשיר ביותר. שם מצוי הכסף הגדול. ראשיתו בתום 13 שנים עליזות של היובש, כאשר בעקבות האיסור על משקאות חריפים הרוויחו ספקיהם הבלתי לגאליים עשרות מיליוני דולר כל שנה. אנשי המאפיה היהודית והאיטלקית, שעמדו מאחורי כל המשקאות החריפים, נותרו ללא תעסוקה כאשר הנשיא רוזוולט הכריז על ביטול היובש והותרה מכירה חופשית של משקאות. אולם במהרה הם התארגנו להמשך ניצול קשריהם עם המשטרה והפוליטיקאים בארה"ב.

חלק גדול ממשפחות המאפיה בארה"ב החל לפתח את השוק המקומי של הסמים, בסיועם של עמיתיהם מעבר לים. אלה השגשוג הגדול באמת ובתמים היה לאחר מלחמת העולם השנייה. אנשי המאפיה האמריקנית, שהגיעו בעקבות צבא ארה"ב ליבשת האירופית, חידשו קשרים ישנים ופיתחו את "הקשר הסיציליאני", שבראשו עמד לכאורה בגלות לאקי לוצ'יאנו.

משני עברי האוקיאנוס

אולם הגילוי הגדול ביותר, של הקשרים האמיתיים בין המאפיה שמשני עברי האוקיאנוס, היה בשנת 1972, כאשר פרופ' אלפרד מקקוי, מאוניברסיטת ייל שבארה"ב העיד לפני ועדת הסנאט שדנה בנושא הסמים. הפרופסור הקדיש 18 חודשים לחקר הסחר בסמים ומסקנותיו הכילו חומר נפץ אדיר. בלי חשש לנקוב בשמות סיפר הפרופסור לשומעיו, הסנאטורים הנכבדים, על ראשי מאפיה כגון סנטו טרפיקנטה, נציגו של לאקי לוצ'יאנו ומאיר לנסקי, שהגיע לסייגון והונג־קונג שבהודו־סין ב־1970.

בסייגון יצר נציג המאפיה האמריקנית את הקשרים הדרושים עם העולם התחתון הקורסיקני, ששלט בפשע המאורגן במקום, כדי לפתוח את יצוא הסמים [illegible] לארה"ב. זאת היתה שנה של הסלמה במלחמת וייטנאם וראשית המעורבות האמריקנית בה. זאת היתה גם ראשית הרעלתו של הצבא האמריקני באמצעות סמים.

[illegible] דו"ח של הפרופסור מאוניברסיטת ייל [illegible] גילוי רווחי המאפיה שהגיעו, כאותה [illegible] ל־400 אלף דולר מכל ק"ג הרואין.

חלקו של שירות הביון

הפרק המרהיב ביותר של דו"ח הפרופסור [illegible] שאושר מאוחר יותר על־ידי ועדת [illegible] לא נגע כלל למאפיה כי אם לחלקם [illegible] עוסקים רשמיים בהברחתו של הסם [illegible] ההרס עד היום בני־נוער אמריקנים [illegible] מגיע למיליונים. לדברי פרופ' [illegible] שירות הביון האמריקני בסייגון ידע [illegible] במחצית שנות השישים על הקשרים [illegible] בין המאפיה לפשע הצרפתי. אולם, [illegible] יותר, לדברי הפרופסור, "מורשיטים [illegible] הביון האמריקני סיוע צבאי ניכר [illegible] מורדים ואנשי קצונה אסייתים [illegible] ובבורמה, שרידי צבא צ'אנג קאי [illegible] ועוד, העוסקים בסחר בסמים". אנשי [illegible] של נשיא דרום וייטנאם אותה עת, [illegible] סגנו תת מרשל קיי וראש [illegible] אמר הפרופסור, שחולקו ביניהם [illegible] את שוק האופיום וההרואין. את [illegible] ובימים הדרושים להכנסת ההרואין [illegible] בסיועם של אנשי הסי.איי.אי.

[illegible] אדם שפוי בדעתו התקשה להאמין [illegible] וה, כי איך זה ייתכן ששירותי הביון האמריקניים נתנו יד להשחית הדור [illegible] בארצם? אולם ספרים, מאמרים למאות, [illegible] של אנשים שונים, ביניהם אלה שנטלו [illegible] בעצמם בסחר סמים, כולם אישרו מאז [illegible] החשוב הוא, שלא היו מעולם [illegible] מוסמכות לדברים שנאמרו, אף כי [illegible] בישיבה פתוחה של ועדת הסנאט [illegible] גורמים מוסמכים מסרו זה פעמים [illegible] כי "המשולש הפורה" שבגבול לאוס, [illegible] ותאילנד הוא המקור העיקרי של [illegible] בראשית שנות השבעים פעלו [illegible] השוק האמריקני יחד עם עמיתיהם [illegible] למיגור הקשר הצרפתי ואכן, היו [illegible] רבות, לרבות תפיסת 250 ק"ג הרואין [illegible] רבים של עיקוב אחר נתיב [illegible] מתורכיה לאיראן ומשם ליוון, [illegible] המערבית, סיציליה ומרסיי שבצרפת. [illegible] היה הסם להישלח לארה"ב.

ההגנה מתמוטטת

אולם ההוכחה הברורה ביותר לכך שהסחר [illegible] לא רק שלא מוגר אלא הולך ומתפשט [illegible] של משתמשים בהרואין לא רק [illegible] קטן, אלא אף עלה. היום מעריכים [illegible] שמיליוני אמריקנים מכל השכבות [illegible] לסמים. הקוקאין, המופעל בעיקר על־ידי "הקולומביאני", לוחם בעוז כדי [illegible] מקומו של ההרואין. אולם אין להשוות [illegible] הצפוי מהרואין לשום סם אחר. [illegible] אחד של הרואין במחירי קימעונאי [illegible] היום בשוק האמריקני, בעיקר בניו־יורק [illegible] ל־900 אלף דולר, לאחר שעורבב ודולל [illegible] רבים. לא פחות רעילים ומסוכנים. [illegible] כאלה מצליחים עד היום למוטט כל [illegible] של שומרי החוק והלוחמים נגד הסוחר [illegible] בארצות המערב.

[illegible] החזית הבינלאומית של לוחמים בסחר [illegible] מתייצבת חזית דומה, של המנסים [illegible] את החומה בעזרת שוחד והרווחים [illegible] שמפיקים מן הסם.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי [illegible]

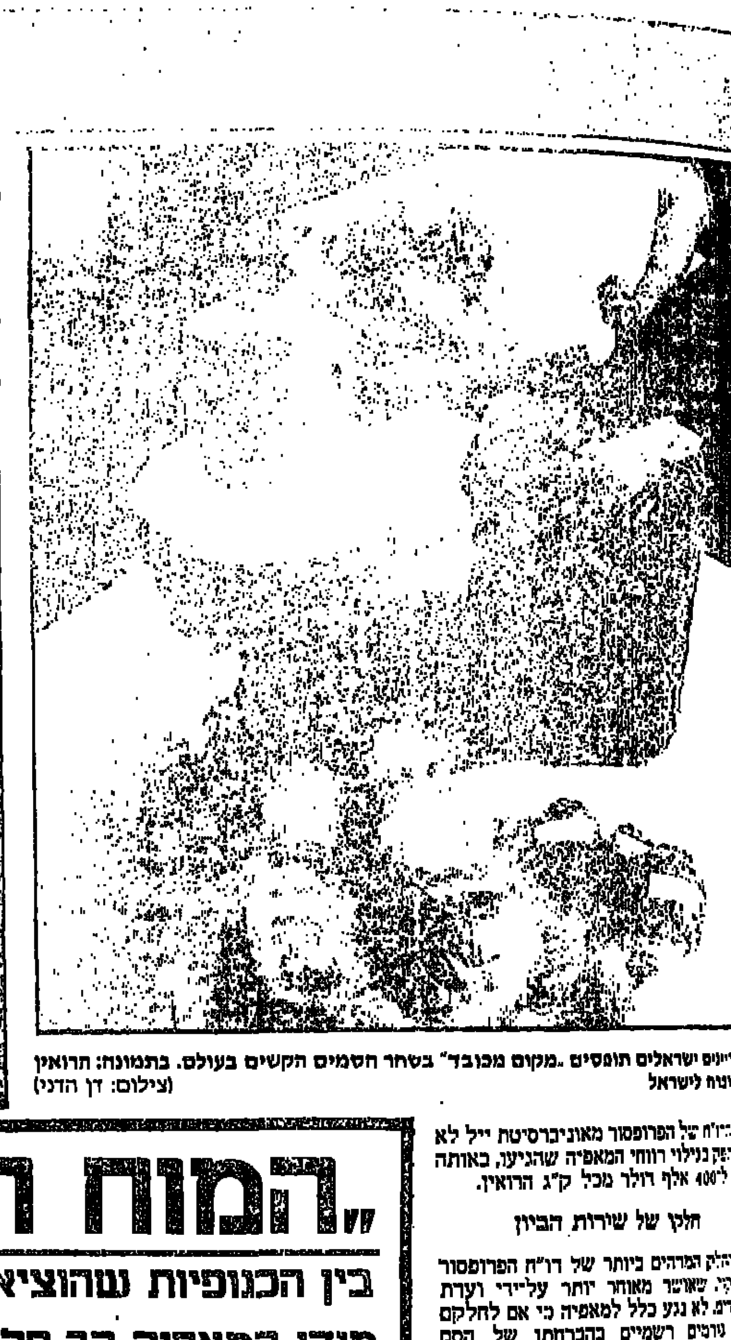

[illegible] ישראלים תופסים "מקום מכובד" בסחר הסמים הקשים בעולם. בתמונה: הרואין שהוברח לישראל (צילום: דן הדני)

"המוח היהודי"

בין הכנופיות שהוציאו את סחר הסמים מידי המאפיה רב חלקם של הישראלים.

מאת דליה רפאלי, וושינגטון

המאסרים האחרונים בקרב כנופיות פשע ישראליות אינם אלא קצה הקרחון של המעורבות בסחר ההרואין בארה"ב. אומר מקור בוושינגטון.

יותר מתריסר ישראלים נאסרו בארה"ב מתחילת השנה על סחר בסמים. השלטונות מעריכים שקיימים לפחות ארבעה ארגוני פשע ישראליים, שרשתם פרושה על פני אסיה, אירופה וצפון אמריקה. מוסר ה"ניו־יורק טיימס" בכתבה המתארת את הפסיפס האתני של סוחרי ההרואין בארה"ב.

בניו־יורק מתנהל הסחר בהרואין על־ידי ארגונים סיניים, תאיים, פקיסטניים, הודיים, איראניים, אפגאניים, ניגריים וישראליים. חלקם בשוק ההרואין גדל ככל שכוחה של המאפיה נחלש, מעריכים השלטונות.

במשך עשרות שנים עד שנות השישים, שלטה המאפיה ביבוא וייצור ההרואין בארה"ב.

בראשית שנות השבעים פעלה תורכיה לחיסול ייצור האופיום בה וזה הביא לחיפוש אחר מקורות הרואין חדשים. בהדרגה עבר המרכז למקסיקו, דרום מזרח אסיה, פקיסטן, אפגאניסטן ואיראן, מקומות בהם למאפיה לא היו קשרים הדוקים. ההתפתחות בתעבורה האווירית בעולם איפשרה לארגוני הפשע "בארצות המקור" לייבא בעצמם את הסמים לארה"ב, ביתר קלות.

כנופיות אתניות

בינתיים, מעורבותה של המאפיה בסחר בסמים גרמה למשפטים והרשעות, שהביאו לה לנזקים כבדים. כל הגורמים הללו הביאו לפתיחת שוק ההרואין בפני דור חדש של סוחרים גדולים. רובם מקבוצות אתניות מ"ארצות המקור" של האופיום, בעלי קשרי מסחר על פני העולם כולו.

בשנתיים האחרונות היו מעורבים במספר גדל והולך של משפטי הרואין בניו יורק, חברי כנופיות אתניות, ביניהם ישראליים. ברשויות לאכיפת החוק אמרו פקידים ל"ניו יורק טיימס", שתעבורנה שנים עד שיימצא הסבר מלא כיצד פועלות הקבוצות.

כמו הסינים, כנופיות הפשע הישראליות מורכבות מאוכלוסיה מפוזרת של אזרחים לשעבר, החיים ומנהלים עסקיהם באסיה, אירופה וארה"ב. רובם ממוצא מזרחי, אשר משפחותיהם היגרו לישראל בעיקר ממדינות ערב. ההערכה היא שרבים מהם הכירו זה את זה בבתי־כלא ישראליים. מספרם מוערך כחלק קטן בלבד מהקהילה הישראלית החיה בארה"ב.

מקור לדאגה מיוחדת

הכנופיות הישראליות עוררו את תשומת לב השלטונות הפדרליים בשנת 1979, כשנרצחו אסתר ואלי רובין בלוס־אנג'לס על רקע מלחמת כנופיות. הערכת הרשויות היא שכיום מדובר לפחות בכמה מאות אנשים, הקשורים בדרך זו או אחרת לשם ביצוע פעילות פלילית.

קיימים לפחות ארבעה ארגוני פשע, שחבריהם פזורים במספר יבשות. בחודשים האחרונים נאסרו תשעה ישראלים בברוקלין והואשמו ביבוא הרואין מתאילנד לניו־יורק דרך קנדה. שני ישראלים נעצרו על עבירות סמים בדטרויט ושלושה נאסרו באטלנטיק סיטי, כשברשותם כשני ק"ג הרואין.

לדברי פקידים שהיו מעורבים במקרה בברוקלין, הוכיחו הישראלים תחכום רב בריגול נגדי והתחמקות מידי הסוכנים הפדרליים.

לדברי מקור במשרד המשפטים בוושינגטון, המתמחה באכיפת חוקי הסמים, אלמנטים של הפשע המאורגן הישראלי בניו־יורק ולוס־אנג'לס מהווים מקור לדאגה מיוחדת. כנופיות אלה, לדבריו, עוסקות בסחר סמים בינלאומי בהיקף גדול ביותר, אם כי מטבע הדברים אין בידי הרשויות נתונים מדויקים. ההרואין שהן מבריחות לתוך ארה"ב מקורו בדרך כלל בתאילנד והוא מגיע דרך אירופה וקנדה. למרות שיתוף פעולה הדוק בין הכנופיות ו"סידור עבודה" בלתי־רשמי ביניהן, הן אינן פועלות או מנוהלות מישראל. מדגיש המקור. בסיסן ופעולתן בארצות השונות בהן מתנהל הסחר בהרואין.

לאחרונה התווסף מקור נוסף וסוחרי הסמים הישראלים רוכשים הרואין גם בלבנון.

לדברי מקור שני, כנופיות הסמים הישראליות הן מה"ציירתיות", האלימות והמסוכנות ביותר. בנוסף לסחר בהרואין עצמו, הן מצטיינות בכיסוס ושימוש בעסקים לגיטימיים להלבנת רווחיהן מהסחר בהרואין. כדוגמה לכושר המצאתן הוא מזכיר את מאסרו של קצין צה"ל לשעבר באוגוסט 1986 בפילדלפיה. הוא נאסר באשמת נסיון לגייס טייסים אמריקנים לביצוע "פעולת חילוץ" של שלושה ישראלים, המרצים עונש על סחר בסמים בכלא בריטי.

המקור מצביע על נתונים של האינטרפול, לפיהם רוב סוחרי־ההרואין בעולם הם ישראלים.

[illegible]

כרטיס טיסה בכיוון אחד

בתמורה על הפעלת "ההורייה" מקבל סוכן־עבריין כספים וסידור עבודה בחו"ל. המשטרה מסייעת להשתקעותו או לפתיחת "קריירה שנייה"

[illegible]

מטרתו העיקרית של הסוכן הסמוי [illegible] ושליחתם אל [illegible] החקירה והמשטרה [illegible] המקור של הסוכן הסמוי הוא לעזור למשטרה להגיע [illegible] ולזהות "מערכת ההזנה" [illegible] לאחר שהסוכן יעזור בהפללה ותישמע עדותו בבית המשפט. ברוב המקרים, בעיקר בתיקי סמים, עדותו הינה כבדת משקל ומכרעת.

בסוכנים סמויים משתמשים למטרות שונות. גילוי מוקדם של ביצוע שוד, חשיפת סוחרי סמים וכדומה. עבודתו של הסוכן אינה מוגבלת רק לתחום אחד.

הסוכנים הסמויים נחלקים לשניים. סוג אחד מתגייס למשטרה. הוא בעל נתונים גבוהים, אינטליגנציה גבוהה וכושר הסתגלות טוב. האיש אינו מוכר עדיין לחברה העבריינית וגם בשירות המשטרה אין יודעים עליו. מתגייס כזה, ללא רקע עברייני, מקבל משימות והתחברות עם עבריינים. כשתפקידו הברור הוא לחשוף אותם ולהביא לידי העמדתם לדין.

האיש עוזב את משפחתו, את חבריו ואת סביבתו הקרובה ועובר לסביבה עבריינית מוכרת. בתחילה הוא מנסה ליצור קשר עם [illegible] ולאחר מכן עם "הגדולים".

מעטים [illegible] סוכנים סמויים הצליחו בדרך זו של [illegible]. החברה העבריינית ביותר מתוחכמת ביותר וחושדת בכל זר שמנסה להתקרב. נוסף לכך, מסוכן מצב זה לסוכן עצמו. לאחרונה נחשף בבית המשפט סוכן סמוי נוסף. ישראל דיאמנט, שהגיע לפעילות עבריינית עקב עיסוקו כסוכן סמוי והפך לנרקומן. הסוכן נאשם נשפט וכיום מרצה את עונשו.

סוג אחר של סוכנים סמויים הינם עבריינים שעומדים נגדם תיקים. המשטרה מבצעת אתם עסקות ומציעה להם סכומי כסף שונים, ביטול תיקים ולפעמים אף כרטיס טיסה לחו"ל וסידור עבודה באחת מארצות העולם — כל זאת תמורת מידע.

עיסקה זו לכאורה משתלמת לשני הצדדים. המשטרה מפעילה סוכן מבפנים, המפליל את חבריו ומביא בעדותו פרטים וראיות שקושרים את החשודים למעשה. בכך משיגה המשטרה את הרשעת החשודים ואילו לעבריין ניתנת הזדמנות להשתקם או לפתוח "קאריירה שנייה" בארץ זרה, בה הוא עדיין אינו מוכר.

רווח נוסף נמצא כאן למשטרה. כאשר עבריין "כמור" מעתיק את שדה פעילותו מהארץ לחו"ל. סוכנים מסוגו של עמי בן־יהודה, הבאים היוזמים למשטרה ומציעים את שירותיהם כדי לעזור לעצמם להשתקם, מועטים מאוד.

כשאדם מגויס כסוכן סמוי מובטחת לו חסינות כשל עד מדינה. אם קודם לכן היה עבריין, התיקים נגדו ייסגרו, ואם הצטרף מתפקידו לביצועי שוד, גניבה, רצח וכו' מובטחת לו חסינות. נוסף לכך מספקת לו המשטרה את כל מחסורו. אם זה כסף לקנייה סמים, שנועדו להפליל סוחר סמים, ואם זה מלכלה, דיור ותחבורה.

כן מובטחים לסוכן סכומי כסף נוספים, אם הפעולה תצליח. כל אלה — עד ליום האחרון של מתן עדותו של הסוכן בבית המשפט. לאחר מכן תמלא המשטרה את התחייבויותיה בהתאם לעיסקה, שהוסכמה קודם לכן בין המפעיל לסוכן. אם הובטח לו כרטיס טיסה הוא יקבלו. אם לא — תנתק המשטרה את עצמה מהסוכן.

סוכן סמוי שנחשף הינו אדם בודד לחלוטין. החברה העבריינית מקיאה אותו מתוכה ואף מאיימת על חייו ועל חיי בני משפחתו, ואילו במשטרה הוא "חבר על תנאי" עד אשר תסתיים עדותו, בבחינת "הכושי עשה את שלו הכושי יכול ללכת".

במדינות מתוקנות דואגים לסוכן לשינוי זהות ולניתוח פלאסטי כדי לאפשר לו קיום חיים חדשים ואילו כאן אמר הסוכן המשטרתי, כי היה הפראייר של המשטרה. הוא נשאר לבד.

סוכן בעל כורחו

מאת יואב אביב

מדי פעם מודיעים דוברי המשטרה לעיתונות על קיומו של מבצע סמים סמויים. שנועד לסכם פעילותו של סוכן סמוי משטרתי כלשהו. וכך, באישון לילה, פושטות עשרות ניידות. מלוות מאות שוטרים, כלבי גישוש וחוקרים, על בתיהם של עשרות עבריינים אשר לגביהם הצטבר בידי המשטרה די חומר כדי להעמידם לדין. סיכום פעילותו של הסוכן רק מתחיל באותה פשיטה משטרתית. מכאן ואילך מועבר החומר שנאסף לפרקליטות, בצירוף עדותו המרכזית של הסוכן, והעבריינים מובאים לדין.

עדויות הסוכנים הסמויים מהוות עדויות מרכזיות בפרשיות אלה והן מביאות בדרך כלל לשליחתם של עשרות עבריינים למאסר. אולם במקביל למכה המנוחתת על העבריינים יש בהפעלת הסוכנים סיכון רב. ויש בכיסוס התביעה על עדותם משום סיכון.

אחת הטענות העיקריות הרווחות הינה מידת מהימנותם של סוכנים אלה. רק במקרים אחדים הסוכנים הינם אנשי משטרה מיומנים שחדרו אל העולם התחתון. הסיכון שבהפעלת סוכנים סמויים בעולם התחתון הוא גדול והחדירה לתוכו הינה ממושכת וארוכה. חלק גדול מהסוכנים הסמויים הינם למעשה עבריינים מהעולם התחתון שבידי המשטרה הצטבר די חומר כדי לשולחם למספר שנים אל מאחורי הסורגים.

פרשת התאבדותו של הסוכן המשטרתי הסמוי בשבוע שעבר, בביתו, חוזרת ומעלה את שאלת כיסוס התיקים על סוכן אחד. עם התאבדותו של אותו סוכן ירדה למעשה לטמיון עבודה ארוכה ומורכבת של יחידות שונות של המשטרה, החל ביחידה הסמויה, דרך יחידות המודיעין האחרות של המשטרה, יחידות הסמים והחקירות.

פרשה זו העלתה מחדש שתי פרשיות אחרות בהן היו מעורבים סוכנים סמויים. פרשות שנדונו באחרונה בבתי המשפט בחיפה ובנצרת. מעצרם של אלוף ישראל בסיף, יצחק חתואל, וידידתו יפה איבגי, סיפקה כותרות.

כשביקשה המשטרה להאריך את מעצרם של השניים, טען סניגורם כי אין מדובר בסיפור אמיתי כלל, כי אם במזימה שנרקמה נגדם במטרה לפגוע דווקא באחיה של יפה איבגי. כשתמהו השופטים מה הקשר של האח לפרשה, גילה הסניגור, עוה"ד משה גלער, כי אחיה של יפה איבגי הוא סוכן משטרתי סמוי, שהפיל עשרות עבריינים במלכודת. חלק מהעבריינים האלה נעצרו והיתר ממתינים למשפט.

פרשה שנייה שבגינה זוכה עבריין מהאשמות שיוחסו לו התבררה בבית־המשפט המחוזי בנצרת. כשנעצרו סגן־אלוף דוד ליידר וסרן שמואל ברזיק כחשודים ביבוא סמים מלבנון, החלו אנשי המשטרה הצבאית החוקרת לנסות ולהתחקות אחר מקורות הרכש של הכנופיה הצבאית.

מעצר לצורך מתן עדות

במהלך החקירות הוברר למשטרה הצבאית, כי אחד מספקי הסמים הגדולים בדרום לבנון הוא לא אחר מאשר קצין המבצעים של צבא דרום לבנון, זוו עבאלה. שהוא ואשתו סוזי מכרו סמים בחנות האלקטרוניקה שלהם במארג' עיון.

כוחות הביטחון עצרו את עבאלה והביאוהו לישראל. כאן הודה עבאלה במכירת הסמים לאנשי צבא, בכלל זה לסגן־אלוף דוד ליידר. בהמשך חקירותיו גילה, כי לא רק אנשי צבא היו בין לקוחותיו. עבאלה גילה את זהותם של חלק מלקוחותיו. ואלה נעצרו.

זוו עבאלה נהפך, שלא מרצונו, לסוכן סמוי של צה"ל ושל המשטרה. הוא הוחזק במעצר בישראל כשמונה חודשים לצורך מתן עדויות. הצבא נזקק לעדותו במהלך משפטו של ליידר, ועבאלה המשיך לשבת במעצר לצורך מתן עדויות במשפטם של חמישה יבואני סם אחרים לארץ.

בינתיים חלו עיכובים שונים במשפטים ועבאלה טען לפני הפרקליטות, כי לא יתכן שמדינת ישראל תמשיך להחזיקו במעצר זמן כה רב כדי לתת עדות, שכן הוא לא עבר כל עבירה בתחום ישראל. חלק מטיעוניו הצודקים של עבאלה שיכנעו את התובעת, עוה"ד שלוה לוין מפרקליטות נצרת, להעתר לבקשתו ולשחררו בערבונות. על מנת להבטיח את הגעתו ביקשה הפרקליטה מעבאלה להפקיד סכום בשקלים השווה לעשרת אלפים דולר במזומן בקופת בית המשפט. עבאלה עשה כן וחזר לביתו שבמארג' עיון.

בינתיים התחדשו המשפטים לפני השופט מיכה לינדנשטראוס. באחד מהם הועמד לדין סאלח מוגרד, דרוזי תושב מגרה הנשוי ליהודיה ומתגורר בבית־שאן, שהואשם ביבוא סמים לישראל. עליפי טענות הפרקליטות רכש את הסמים מעבאלה.

הראיות ישנן, העבריין שוחרר

לפני כחודש נשלחה לביתו של עבאלה הזמנה למשפט דרך כוחות הביטחון. אולם מוגרד לא היה בביתו. מקורות בטחוניים סיפרו, כי הוא מאושפז בבית החולים בביירות.

השופט לינדנשטראוס דחה את המשפט בחמישה ימים, אולם משלא הצליחה התביעה להביא את עבאלה להעיד בבית המשפט, זכה סאלח מוגרד וחזר לביתו.

בימים אלה מעיינת התביעה מחדש בכתבי־אישום אחרים נגד נאשמים אחרים, שבמשפטם היה צריך עבאלה להעיד. גם זהו פירושו של משפט הוגן — אפילו ישנן הראיות הדרושות, וברור לכל כי נאשם מסויים אכן ביצע את העבירות המיוחסות לו, הוא ישוחרר, אם ראיות ועדויות אלה לא יוצגו במלואן לפני בית המשפט. עדויות כאלה, כאמור, נשמעות לעיתים מפי סוכנים סמויים. המעידים בעשרות משפטים.

מאת דורית גפן

כניסה חופשית לשר החוץ

מפיקי התוכנית „כניסה חופשית" ביקשו כנראה להעניק לה השבוע יוקרה מיוחדת, ואולי פשוט רצון להביע את הכבוד שהם רוחשים לתעשייה הישראלית החוגגת מאה שנים להקמתה: אחרת קשה להבין מדוע מצאו לנכון להזמין דווקא את שר החוץ שמעון פרס, ואף להפוך אותו לדובר הראש כמעט של הדיון.

נכון אמנם, כי פרס הוא גם ממלא מקום ראש הממשלה, ולא מכבר כיהן גם כראש הממשלה. גם התעניינותו בכלכלה הישראלית ידועה. אך בזה עדיין אין הסבר הגיוני להזמנתו לתוכנית.

אפשר היה לצפות, כי בתוכנית כזאת, שבה מופיע שר התעשייה והמסחר, יופיע מולו — לצורך האיזון הפוליטי — שר התכנון והכלכלה. או במקרה הטוב יותר מזכ"ל ההסתדרות, אשר בתוקף תפקידו עומד גם בראש משק העובדים.

החשדנים עוד עלולים לטעון, כי מאחורי הזמנתו של פרס לתוכנית עומדת „מזימה" להציג את שרון כמועמד הבא של הליכוד לראשות הממשלה, ולא נתפלא אם וכאשר יתקיים דיון טלוויזיוני על נושא השיכון, יעמוד דוד לוי על כך, שגם לתוכנית שלו יוזמן פרס. אותו לא יקפחו.

הדיון נפתח על רקע השאלה מה יקרה לכלכלה הישראלית כאשר המימון האמריקני יפסיק להגיע לישראל. במלים אחרות — האם התעשייה הישראלית מסוגלת להוביל את המשק הישראלי לעצמאות כלכלית. שמענו גם נתונים ומסקנות ממחקר שערך פרופ' יאיר אהרוני בנושא זה.

כמו שאמר אחד הדוברים — נדמה לי שהיה זה ח"כ יאיר צבן — מי שהיה חסר בקהל המכובד שהשתתף בדיון, היו המוציאים לפועל, עובדי התעשייה עצמם, אשר גם להם יש חלק במעלותיה ובחסרונותיה, אך בעיקר במימושה.

הציניות של עמוס קינן על דברי ההש־תבחות־השתפכות של שמעון פרס היתה במקום, והחזירה את הדיון קצת לפרופורציה נכונה, שהרי אם אנחנו כל כך טובים וכל כך מוכשרים, בשביל מה צריך לקיים סימפוזיון טלוויזיוני ועל מה יש לדאוג מה יקרה בעוד כך וכך שנים.

פרופ' אהרוני ביקש להיזהר מהכללות, אך ציין את הבעיות השונות של תעשיית היצוא — אם זה בבקרת איכות המוצרים, אם זה במחירים ושיווק, ואם זה בעמידה בלוח זמנים.

עקב אכילס של הכלכלה הישראלית ושל התעשייה שלה הוא היעדר צמיחה, קרי — השקעות ופיתוח. אותה סיסמה שנישאת כבר זמן ניכר בפי כמה וכמה פוליטיקאים, אך נשארת בגדר אמירה וסיסמה, ואינה הופכת למדיניות כלכלית אקטיבית של הממשלה.

קושיות

משפחת שפירו, ששמה מתנוסס באותיות גדולות, על הפקת הסדרה „שושלת", מעוררת צליל יהודי. אבל הצלי הרחום והחנון הזה נמוג לחלוטין כאשר אנחנו עוקבים אחרי העלילה ואחרי גיבוריה — בדרכי היסורים שהם גורמים לנו.

קחו למשל, את הפרק שראינו השבוע. איזה יהודי כהלכה היה משאיר את הצופים בארץ הקודש עם כל כך הרבה קושיות בלתי פתורות. נכון, פסח כבר על סף ביתנו, אך זה לא אומר, שצריך לנצל עובדה כרונולוגית זו, ולשבור באותה הזדמנות כמה וכמה לכבות יהודיים כשרים למהדרין. נו באמת, איך אפשר לעצום עין כאשר איננו יודעים האם קרינגטון מת או לא.

הם לא יעשו לנו את זה. איך אפשר לסבול שתי אלמנות בסדרה אחת. ומה על התינוק של פאלון? עד שהיא כבר התרגלה אליו, ועד שנדמה היה כי הוא זה שיצליח להשכין שלום־בית בינה לבין בעלה — הולכים וחוטפים לנו אותו באמצע היום. אם זה אינו מחייב ועדת חקירה, מה כבר כן. ובעצם, מי נתן את ההוראה לחטוף תינוק, שנולד כפג וסבל כל כך, ומה יהיה עם אלקסיס, האם לרשעים לא תהיה עוד תקומה? איך „גומרים" לה את קולבי שעות ספורות לפני החתונה. מה יהיה עכשיו מעמדה המשפטי? האם העובדה ששלחה את ההזמנות לחתונה, והכינה כבר את „הקייטרינג", שלא לדבר על כך שמימשה בפועל את היחסים ביניהם, הוכר בבית־המשפט לטובתה — כאשר תחולק הירושה הגדולה שלו?

האם ניק יואשם בפגיעה בקרינגטון, ואולי בהריגה, אם בלייק חלילה ילך בדרך כל חי? לאן נעלם סטיבן, ההומוסקסואל המרדן? ועד מתי תמשיך קלודיה למלמל פסוקים מהתנ"ך בטרם תאושפז במוסד סגור?

כל כך הרבה קושיות. כל כך הרבה עוגמת נפש — הם עוד ישברו את לבנו החלש. מדוע אין לנו איזה מרגל יהודי־אמריקני־ציוני על במת ההסרטה של הסידרה? מי אחראי למחדל הזה? היכן התושייה של העיתונאים — מדוע אין מדליפים לנו מה קורה ומה יקרה. פשוט סקנדל.

אמא של דוני

בתוכנית „זה הזמן" ריאיין השבוע רם עברון בין היתר את נאוה סמל ועשי עשת — בעקבות הצגת היחיד שכתבה סמל עבור עשת, ואשר במרכזה אם לילד בעל תסמונת דאון (מונגולואידי).

תוך כדי השיחה עם השתיים הסתבר, כי לשחקנית יש בן בעל תסמונת דאון, שאותו היא מגדלת בתוך המשפחה, וכי היא זו אשר יזמה את כתיבת המחזה ואף סייעה למחברת על־ידי סיפורה האישי.

האהבה המיוחדת של השחקנית לבנה, לדוני, עברה דרך המסך הקטן והקר, וחיממה את הלב.

לפני קצת למעלה משמונה שנים נזדמן לי לפגוש את דוני ומשפחתו. דוני היה אז ילד בן חמש, שנאלץ לעבור ניתוח לב פתוח. האהבה והמסירות שהרעיפו עליו אז הוריו, אחותו ואחיו הפעוט היו מיוחדים במינם.

כמו שאמרה אמו של דוני — הבעיה אינה הבית והמשפחה, אלא הסביבה המתנכרת והעויינת, שאוטמת עצמה כלפי החריג והיוצא דופן, שאינו כמו כולם, אך הוא יצור אנוש, רגיש, ופגיע, שאינו אשם שנולד שונה.

שתי אהבות בשיר אחד

לא בכל יום מזדמן לך ליהנות משתי אהבות בבת־אחת.

בתוכנית „ממני", בהנחיית מני פאר, הופיע הזמר בועז שרעבי בשירים מתקליטו החדש. וביניהם גם השיר של אהוד מנור, שאותו הלחין שרעבי, והוא מוקדש לשושנה דמארי, ואף זוכה לביצועה.

כמו לרבים, יש לי אהבה ישנה לזמרת שושנה דמארי, או כמו יין משובח — הזמן, כך נדמה, אינו פוגע בה.

אשר לבועז שרעבי, הרי לחניו המקוריים מלודיים ויפים מאוד. בנוסף לשיר היפה ששרו דמארי ושרעבי, הרי לחניו המקוריים מלודיים ויפים מאוד. בנוסף לשיר היפה ששרו דמארי ושרעבי, הרי עצם ההופעה המשותפת שלהם היתה מרגשת.

.שושנה דמארי

בעריכת עלינא ונורי

מחול ראשון

נשף צועני

מאת נפתלי עירוני

„רומן" — להקת הצוענים ממוסקבה בה"מ עם הזמר ניקולאי סליצנקו — בהיכל התרבות, תל־אביב.

הצגת להקת הצוענים ממוסקבה התקיימה בהיכל התרבות בתנאים שאינם מתאימים לאופי המיוחד של סוג זה של מופע. האולם גדול מדי, והוא מחייב שימוש במגבירי־קול בעלי עוצמה חזקה, דבר שמפריע והופך את הביצוע למעין רוק או פופ. הכיוון של מגבירי־הקול במקרה זה היה גרוע ביותר ופשוט הפריע להאזנה למוסיקה. יש במופעים של להקות מברה"מ מידה מופרזת של סגנון, ליטוש, צחצוח — אשר נובעים משגרה ארוכה של הופעות ללא חידוש ושינוי מהותי של המסר — ולמרות זאת אין לזלזל באמנות המיוחדת, הנפלאה של הצוענים.

הלהקה מציגה שירה רוסית־צוענית בסגנון הידוע, אשר משלב זמרה של סולן עם ליווי תזמורת קטנה של כלי־ציבטה, קתרוסים ומקהלה. הלהקה נמצאת בתנועה מתמדת, כאשר הסולן הוא המרכז של העלילה. סגנון זה שונה לחלוטין מהסגנון הרוסי הרגיל, אשר בו מרכז הכובד נמצא במקהלה, והסולן כמעט מוזמר בתפקיד „אובליגאטו". הוא שקט ועוקב אחרי ההתפתחות המלודית של המקהלה.

הסגנון הצועני הוא הניגוד המוחלט של תפישה זו. הוא מהווה ביטוי אישי, אינדיבידואלי מאוד, עם פרשנות מקורית על הנושא המוסיקלי. בכל ארץ שבה הם נמצאים מעבדים הצוענים את הפולקלור על־פי הסגנון שלהם. הם יוצרים מקוריים, והיצירה מקבלת ביטוי שונה מאוד מהמוסכם. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שהצועני הוא משקיף מצד אחד אך גם מעורב בהקשר הלאומי מצד שני. כנוסע נצחי יש לו מעין מבט אוניברסלי, אשר אינו מסתפק בקיים. כמתיישב בארץ מסוימת הוא מסתגל למוסכמות ולצורות של האמנות המסורתית. הוא אינו יכול לקבל את המסורת כמובנת מאליה וחייב להגיב על־פי רגשותיו שלו. הגורל של נוסע־משוטט, השאיפה לשלווה הבלתי מובטחת, גורמים להרגשה של כאב ואי־שקט נפשי. דבר זה מתבטא בפרשנות המאוד מיוחדת של המוסיקה הצוענית. היא מעוותת במתכוון את הצורה ההרמונית ואת המקצב, ומעניקה לפולקלור יותר חופש. הפרשנות הסובייקטיבית באה במקום הדפוסים המסורתיים. הרגש המופרז מחליף את חוש המידה של המסורת. אבל רגש זה אינו גורם לפאתוס או לרטוריקה למרות שלמראית עין נוטים לפרש את הביצוע כחסר פרופורציות נכונות. ההגזמה הצוענית איננה מלאכותית, היא ביטוי טבעי של מנטליות ושל פרשנות שונה ומחודשת. כל נושא מסורתי מקבל פרשנות סובייקטיבית והוא הופך לווידוי ולתמלה עצמית. סגנון זה הוא כה סגולי, כה מיוחד במינו, עד שכתוצאה ממנו כל פולקלור לאומי מקבל זהות שונה. אבל במנטליות הכללית של הפרשנות הצוענית ניתן לזהות מאפיינים משותפים אפילו בדוגמאות הפולקלור הצועני השונות ביותר.

הלהקה ממוסקבה מהווה דוגמה אופיינית של ביצוע צועני־רוסי. יש בה מקצב רוסי בעיבוד צועני וכן עיבוד מאוד סנטימנטאלי של הרומנצה הקלאסית הרוסית. בז'אנר הזה של ה„רומנצה" הביצועים של נאדזדה זולותוריבה ושל ניקולאי סליצינקו היו מרשימים בהחלט. (לצערי אינני בטוח שהשמות נכונים כי כתבתי אותם על־פי שמיעה בהיעדר תוכניה). בביצועים אלה ניכר הכושר הסגולי הזה לוואריאציה של הנושא, הקצב הפנימי המרויק, ההפתעה המתמדת במודולציה.

זמרת אחרת־סוטלאנה־שרה עם רגש עבה על הצועני־מסורתי. מויסי אדלוף הוא זמר של רומנצות אשר מלווה את עצמו בכישרון רב. יש לציין גם את הביצועים של ניקולאי גולובנקו ומיכאיל איבנוב, אשר מצטיינים ביצירת המקצב הריקודי הספציפי. כל הלהקה נמצאת בתנועה מתמדת על־פי הסגנון של הנשף הרוסי, אשר מכניס את כולם למעין שכחה וטראנס.

השילוב של זמרה, ליווי, מקהלה וסולנים הוא מגוון ויעיל ומאפשר הצגה נון־סטופ עם תשומת לב והקשבה מלאה.

קונצרט ראשון

פסנתרנות בשלה

מאת אורה בן־דוד

התזמורת הפילהרמונית הי[illegible] ראלית בשיתוף עם קרן התרבות אמריקה־ישראל במסגרת „שם האמן הצעיר תשמ"ז". בקונצרט מיוחד בחשתתפות הזוכים [illegible] סרנסואה שפירא 1987, [illegible] התרבות, 21.3.87. [illegible] מנצח. שלו עוזיאל — [illegible] גלוברזון — פסנתר.

בתכנית: מאך — קונצרטו [illegible] מינור לכלי מקלדת ולתזמורת [illegible] קשת, ש' 1052, פרוקופייב [illegible] קונצ'רטו מס. 3 [illegible] ולתזמורת אוטוס. 26, ודבוז'[illegible] סימפוניה מס. 8 [illegible] 88.

שלו עוזיאל הגיש את תפקיד [illegible] בנגינה סולידית, עם רגישות [illegible] גבוהה. חבל שלפרשנות [illegible] לבאך לא התלוותה [illegible] דרורה ומעייפת. אולם כמו [illegible] אינו יכול לתת את [illegible] ביצוע יצירה [illegible] והבל.

בקונצ'רטו לפסנתר [illegible] הפער בין התזמורת לסולן [illegible] גלוברזון הפיק מהפסנתר פרוקופייב [illegible] והפגין פסנתרנות בשלה [illegible] משך באנרגטיות [illegible] שתוכננו היטב [illegible] הליריים [illegible] האופייניים [illegible] צלעה אחריו [illegible] בינוניים.

בסימפוניה מס. 8 לדבוז'אק [illegible] הצורך להתמודד עם [illegible] יחסי תזמורת־סולן [illegible] דורמן יכולת טכנית, אך [illegible] במקצת.

„הרוזנת מריצה" קומדיה של [illegible]

מוסיקה

קסמי הצ'ארדש

„הרוזנת מריצה" בביצוע תיאטרון האופרטה הממלכתי ההונגרי.

מאת דוד אור

פריחת האופרה בישראל מביאה אלינו ז'אנר שהוזנח בשנים האחרונות אך יש לו בוודאי אוהדים רבים. האופרטה, כמו אחותה הגדולה, האופרה מבוססת על תיאטרון מוזיקלי מושר, אך כאן החומר קליל יותר, הומוריסטי ויונק לרוב ממקורות עממיים.

עם חידוש המגעים וחילופי התרבויות עם הונגריה מגיעה אלינו האופרטה „הרוזנת מריצה" בביצוע תיאטרון האופרטה הממלכתי ההונגרי.

שבעת הסולנים, עשרים וששה הנגנים וששת הרקדנים נחשבים לטובים שבאומני האופרטה באירופה כיום, והם יגיעו לאחר 104 הופעות במינכן, שם זכו לביקורות חסרות תקדים.

„הרוזנת מריצה" הינה קומדיה של טעויות עליזה, מלאת רומנטיקה, ומוסיקה נפלאה של המלחין ההונגרי, אמרה קלמן.

המוסיקה היא מיזוג בין הוולסים הוינאיים לבין הצ'ארדש ההונגרי, והיא קליטה מאד ועריבה לאוזן. האופרטה עטורת ההצלחה של קלמן (1924) הוצגה לראשונה בוינה ומאז מהווה אטרקציה בימתית הונגרית. המנצח הוא מאקלארי לאסלו, והבמאי שאראגי לאסלו. האופרה תועלה ב־31/3 בתיאטרון ירושלים וב־1/4־2 בהיכל התרבות. 13 שנים עברו מאז העלתה אריס דה פיליפ את האופרטה באופרה הישנה. זוהי ההזדמנות לטעות ממטעמי השמאלץ שנית, ועוד עם ביצוע עסיסי הונגרי.

מקבץ

מלחינים — בגלריית הקיבוץ

מאת דוד אור

בגלריית הקיבוץ נערכה סדרת קונצרטים של אמנים מהתנועה הקיבוצית. ביום א' 29.3 יתקיים בגלריה, אשר נמצאת ביפו, רסיטל של המלחין ואמן הגיטרה — נפתלי להב. המלחין והגיטריסט יופיע בתוכנית קלסית, ספרדית וכן בחומר מקורי. עורך הסדרה הוא דוד עורי.

פיגרו — פעם שלישית

„נישואי פיגרו" — הפקת האופרה הישראלית החדשה, שהועלתה בסתיו — וזכתה לביקורות נלהבות, חוזרת אל הבמה למספר מוגבל של הצגות. לבד מ־4 הופעות בערים הגדולות תסייר האופרה במסגרת „אמנות לעם" בצפון — עם 2 הצגות של פיגרו בכפר־בלום. „ערב להיטי אופרה" עם תזמורת חיפה ומגוונים על אופרה לקבוצי[illegible] הסביבה.

הקונסורט אוף מיוזיק חוזר

בחודש אפריל ישוב לארץ למסע קונצרטים אנסמבל „הקונסורט אוף מיוזיק", בהנהלת אנתוני רוף. הרכב הקולי המשובח, עם הזמרת הנדירה אמה קורקבי, המתמחה במוסיקה עתיקה, יופיע בתוכניות חדשות שונות. תכנית א — מוקדשת למדריגל הוורטואזי — והיא כוללת חומר של שי"ץ, מונטוורדי ולואים.

תוכנית ב — עוסקת בלוקה מארנציו והמוג האנגלי. האנסמבל יקיים גם 4 ימי־סדנא, במרכז למוסיקה בירושלים. בכורה בת"א 20.4.87.

„ניו סווינגל סינגרס" מארחים את מקהלת „השקמים"

מקהלת „השקמים" של הסתדרות העוב[illegible]ים הלאומית. בניצוחו של מנשה [illegible] יכלה לחלום על אורחים מקצועיים [illegible] מאשר חברי הסווינגל סינגרס שיופיעו [illegible] בקונצרט המשותף ב־21.4.87 [illegible] שם. הם יבצעו ביחד שירים [illegible] וכמחווה על פעולה זאת יתארחו [illegible] בליל־הסדר אצל חברי המקהלה.

נקודת מפגש — שלמה גרוניך

שלמה גרוניך, אמן המוס[illegible] הרקע הקלאסי, הוא הדמות [illegible] גשר בין הפופ — למוסיקה [illegible] הנוער המוסיקלי פנתה לגרוניך [illegible] בני־הנוער, והוא נאות בשמחה [illegible] יצירות וובר, יגיש משיריו [illegible] באימפרוביזציה נגנים צעירים [illegible] הנוער המוסיקלי. הופעות [illegible] אביב ובחיפה.

התקציב והצעדים הנלווים

לקראת סוף המירוץ

שר האוצר משה נסים עומד בימים אלה לפני אחד השלבים המכריעים ביישום מדיניותו הכלכלית. השבוע, ובתחילת השבוע הבא, עומדת ועדת הכספים של הכנסת לדון בחבילת הצעדים הנלווים לתקציב המדינה, שבמרכזם השינויים במערכת המיסוי, ההיטל על יבוא הון ואגרת החינוך. התקציב לשנת הכספים הבאה מגיע איפוא לקו הסיום. בשעריון אין ביטחון מלא כי הכנסת תעביר את כל השינויים המתוכננים.

כבר בתחילת השבוע התברר לנסים, בשיחה עם יו"ר ועדת הכספים, הח"כ אברהם שפירא, כי הסיכוי להעביר את אגרת החינוך

מאת אילן אברהם

קלוש. ההתנגדות לאגרה בקרב חברי ועדת הכספים היא מוחלטת. אחת החלופות המוצעות לאוצר היא להותיר על כנו את מס המלוים, אותו מבקש נסים לבטל, גם בעניין ההיטל של 3 אחוזים על הלוואות מחו"ל, אותו יזם בנק ישראל, יש ספקות בקרב חברי הוועדה ולא יימצא הרוב להעברתו.

הפקידות הבכירה מתנגדת לרפורמה

אבל הקרב העיקרי בעיני נסים יהיה על הרפורמה במס הכנסה. אין זה עוד סוד כי חלק גדול מהפקידות הבכירה באוצר יהיה מרוצה אם ועדת הכספים תדחה את השינויים במערכת המס. גם בנק ישראל יש תקוות דומות. הסיבה לכך פשוטה — יש חשש בקרב אותם פקידים מהגידול בגרעון הממשלה בעקבות הרפורמה במיסים. אומנם בתקציב המדינה מוצג אומדן של המחיר נטו של הרפורמה, בסכום של כ־300 מיליון שקל, אלא שיש חששות כי האומדן מבוסס על הנחות לא־מציאותיות, כמו גידול רב בפעילות הכלכלית, וכי העלות הסופית תהיה גבוהה בהרבה.

נקודה שנייה ברפורמה קשורה בהיבטים של חלוקת ההכנסות. הנוכים בה. נסים הודה בפה מלא כי הרפורמה תיטיב עם השכבות העשירות באוכלוסייה, ושלבעלי הכנסות בינוניות ונמוכות לא תצמח תועלת מרובה מהשינויים המתוכננים במס הכנסה. נסים יודע, שבוועדת הכספים יש מי שמבקש להכניס שינויים ברפורמה, כדי לתקן ולו גם באופן חלקי את העיוותים של הרפורמה במתכונתה המוצעת.

הצעתו של נסים לחברי ועדת הכספים היתה, שהרפורמה בצורתה הנוכחית תאושר, ולאחר מכן הוא ימנה ועדת מומחים, אשר תשקוד על הכנת המלצות לתיקון העיוותים ברפורמה הנוכחית. אחד השמות המועלים בלשכת שר האוצר כמועמד לעמוד בראש אותה ועדה הוא הפרופ' איתן ששינסקי מהאוניברסיטה העברית, מי שהיה חבר בוועדת בן־שחר ב־1975. תקוותו של נסים היא, שאותה ועדת מומחים תמליץ על ביטול פטורים ממס הכנסה על־פי התכנית שהאוצר נאלץ לנטוש בתחילת השנה, כלי להמליץ על שינויים בשיעורי המס וההטבות לשכבות העשירות.

אלא שבקרב חלק מחברי ועדת הכספים, כמו בקרב הפקידות באוצר, יש הכרה שניתן להכניס שינויים להצעות נסים בלי להמתין למסקנות של ועדת מומחים שטרם מונתה. אותם שינויים יכולים להתרכז בשתי נקודות עיקריות: הראשונה, הקטנת סכום ההכנסה החודשית לצורת הטלת מס היסף בשיעור של 10 אחוזים מ־9,000 ש"ח ל־6,000 ש"ח. השנייה מתייחסת לשינויים במדרגות המס ובשיעורי המס, כך שבעלי הכנסה בינונית ונמוכה יוכלו ליהנות מחלק גדול של הסכומים שיושקעו במימון הרפורמה. בתחום זה יש לציין את ההצעה כי שיעור המס המירבי יהיה 55 אחוז, ולא 48 אחוזים כהצעת נסים. נוסף על כך יש הצעות על העלאת סף המס.

מקווה להישען על פרס

אותם פקידים וחברי־כנסת המצדדים בשינויים אלה אומרים שהם יביאו להקטנה ניכרת בעלות ברפורמה, ושיהפכו את השינויים לצודקים יותר מנקודת ראות חלוקת ההכנסה במשק. אלא שנסים לא יהיה מוכן ללכת לפשרה בעניין זה. לאחר שהטיל את כל יוקרתו על הרפורמה במתכונתה המוצעת. שר האוצר לא יהיה מוכן לאפשר דיון מעמיק בוועדת הכספים. למעשה, דרישתו מחברי הכנסת היתה, והינה, שיוותרו על דיון זה תמורת הבטחה על מינוי ועדת מומחים. נסים כבר ציין לפני שבוע, כי הצעות הרפורמה כפי שהוגשו לוועדת הכספים הן לא רק שלו, אלא גם של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ פרס. בכך הוא קיווה לגייס את הח"כים ממפלגת העבודה ליוזמתו, ולבודד את נציגי האופוזיציה אשר, הוא מקווה, יהיו היחידים שיתמכו בשינויים שהפקידות הבכירה באוצר מייחלת להם.

גלגלי הבורסה

הריבית במק"מ ירדה ל־26%

זה במחצית השנה לא היה במסחר במלווה קצר מועד מצב כפי שנוצר אתמול. בסדרה 627 לא היה די מלאי לבנק ישראל ובמק"מ נערך מסחר סומבי בסלם הבורסה ותשואתו השנתית ירדה ל־26%. בשוק איגרות החוב מכר בנק ישראל צמודות למדד ב־3 מיליוני ש"ח. בשוק המניות קנה מניות הסדר בחצי מיליון ש"ח. עודפי החיצע בהן הסתכמו במיליון ש"ח. עודפי החיצע בהן הסתכמו במיליון ש"ח. ערך השוק של המניות ההשפשיות ירד ב־0.11%. בשוק המניות כולו ירדו 146 שערים, לעומת 131 שעלו ו־128 שנשארו בלי שינוי. המחזור בשני שוקי הבורסה הסתכם ב־31.8 מיליון ש"ח, בעוד שהמחזור במק"מ היה יותר מ־60 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־13 מיליון ש"ח בצמודות למדד ובמיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול 4 מיליוני ש"ח בקרנות נאמנות.

במלווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 1.95% ל־2.21% והתשואות השנתיות בין 26.00% ל־29.85%, תוך מחזור של 60.3 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.05%. ל־1.6843 ש"ח. בעוד שער הדולר היציג ירד ב־0.36% ל־1.6103 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.9044.

הדולר השחור נע — בירידה — בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

במניות ההסדר היו ירידות שערים. הירידות בשערי המובילות נעו בין 0.1% (דיסקונט א' והמזרחי מ') ל־0.6% (כללי). לעומתן עלו ב־0.1% המזרחי ש' ואחי די בי א'. תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.30% (כלל) ל־16.68% (הפועלים ש' ומ').

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היתה מגמת שערים מעורבת. עלו ע"צ פ"י ב־ — 5.0; כללי מ"ד 1 — 3.8. לעומתן ירדו: אוה"ה — 0.2; הספנות 0.5 —. למניות הבנק הבינלאומי והספנות 0.1 היו עודפי ביקוש, שנקלטו ללא שינוי בשעריהן.

במניות ההשפשיות בלט שער „קונים כלבר פעם שנייה ברציפות" בדלק נפט 1. מלברה עלו ב־% בחיפושי נפט: דלק נפט 5 — 9.7; דלק נפט א' — 5.1; פז נפט — 3.5; מגן 5 — 1.2; נפטא — 3.1. למניות יואל היה ביקוש, שסופק ללא שינוי בשער. במגן 1 ובפראויל ב' היו עודפי־היצע, שנקלטו ללא שינוי בשעריהן. במניות מסוגים אחרים עלו ב־10%: זיקה 1, נחושתן 5, מוזאיקה 1, מולט 0.5, אוניקו. לעומתן ירדו ב־10%: אלקו 0.25 מ', מאגרי בניה, ירדן. בלטו הירידות ב־%: הפניקס 0.1 — 5.3, מלון הירדן — 9.7, ישרים — 5.0, ל. אשקלון — 9.4, שמן עלונים ב־9.7%.

בשוק איגרות החוב בלטו עודפי הביקוש הן לצמודות למדד והן לצמודות לדולר, על אף הידיעות מטוקיו על ירידת שער הדולר לנקודת שפל של 148.25 יין, „שטרם היתה כמותה מאז כניעת יפאן בתום מלחמת העולם השנייה". הבנק המרכזי של יפאן התערב, קנה בין מיליון ל־1.5 מיליון דולר, ששערו עלה ל־148.60 יין בלבד.

ערך השוק של הצמודות למדד עלה ב־0.09%, בעוד ערך השוק של הצמודות למט"ח עלה ב־0.19%.

אלחנן הורוביץ

מבזקים כלכליים

■ נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, יצא להשתתף בוועידה השנתית של נגידי הבנק הבין־אמריקני לפיתוח שתיערך במיאמי, פלורידה. בבנק הבין־אמריקני לפיתוח חברות יותר מ־40 מדינות, מהן 25 מדינות דרום־אמריקה ו־17 מדינות מתועשות, בתוכן ישראל. מבנק ישראל נמסר, כי החברות של ישראל בבנק מאפשרת לחברות ישראליות להשתתף בעבודות פיתוח רחבות היקף שמבצע בנק זה בדרום־אמריקה, בתחומי הפיתוח התעשייתי והחקלאי.

■ בתוך חודש ימים מתעתד להגיע לישראל ג'ון פוסטר, נשיא „ריבוק", כדי לבדוק אפשרויות להקמת מפעל לייצור נעלי ספורט בארץ, בהמשך למדיניות החברה, המבקשת לעקוף בדרך זו מדיניות מכסות יבוא מגבילות מהמזרח הרחוק או איסור על יבוא בכלל. נמסר, כי זוהי גם הסיבה ש„ריבוק" הקימה מפעל בספרד, שהחל באחרונה בייצור לשוק מקומי.

■ אישי ציבור החליטו להקים אגודה ציבורית לעצירת יבוא מתחרה, כדי למנוע פיטורי עובדים בתעשייה עקב קשיים כלכליים שפקדו אותם באחרונה. בראש האגודה יעמוד הכלכלן שמואל בהט, העוסק עתה בייזום פרוייקטים כלכליים שונים. מטרת האגודה הציבורית החדשה היא להפעיל לחץ ציבורי, ולפעול בדרכים פרלמנטריות ואחרות כדי לשכנע את הציבור הרחב, את ועדי העובדים וגורמים מוסדיים אחרים במשק, להעדיף את תוצרת הארץ על פני מוצרי יבוא מתחרים.

■ הדירקטוריון של חברת עמידר אישר את תקציב החברה לשנת 1987/8, בסך 160,478 מיליון ש"ח. החברה תרחיב את היקף פעולותיה לשיפור תנאי הדיור של דייריה ולתכלית זו הוגדלו המשאבים ב־300%. ההגדלה הניכרת בפעילות „עמידר" תוכל להתבצע בעזרת העלאת שכר הדירה, העמקת הגבייה, סיוע ממשרד הבינוי והשיכון, הסדרים עם האוצר והתייעלות המערכת. החברה תשקיע משאבים מרובים בהקמת פרוייקטים מיוחדים ליצירת דיור מוגן לקשישים. כן תגדיל באופן משמעותי את מבצע עלי"ה („עמידר למען הקשיש"), שבמסגרתו מתקינה „עמידר" כ־20 פריטים בטיחותיים בדירות, כגון עיניות, שרשרת ביטחון, מאחזים בחדר הרחצה ובשירותים, דלתות מפרידות, סורגים בחלונות ועוד.

■ מבוטחי קופות החולים „מכבי" ו„לאומית" – המתאשפזים בבית החולים „אסותא" יצטרכו להוסיף מכיסם 75 – 45 דולר עבור יום אישפוז, גם כשבידם טופס התחייבות של הקופה. התשלום יהיה תלוי בסוג הניתוח. רק בגין ניתוחים קטנים, כגון הסרת גידולי עור או הפסקת הריון, לא ייגבה כסף.

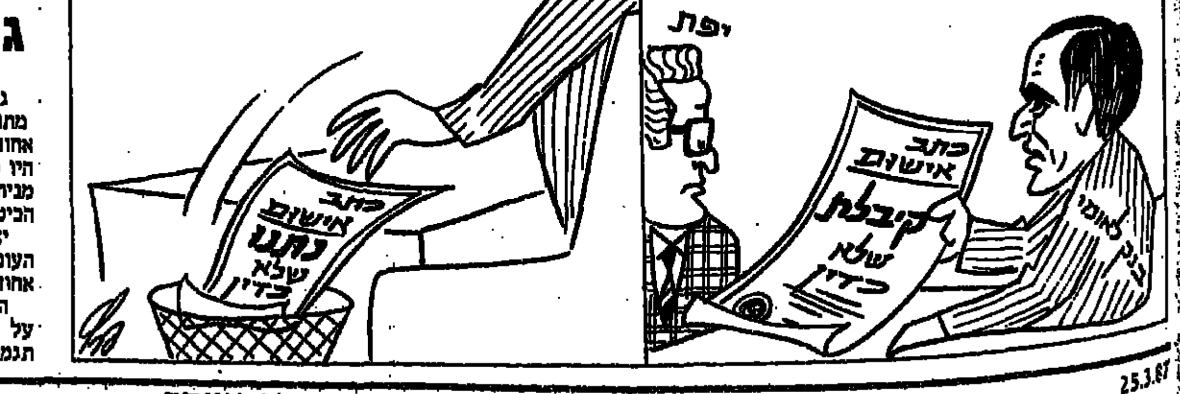

25.3.87

למרות העלאת הריבית

גידול בנפח האשראי

האשראי לציבור הגיע בשבוע שעבר לשיא של 6.64 מיליארד ש"ח — בכ־180 מליון ש"ח יותר מאשר שבוע קודם לכן — כך עולה מסיכומי בנק ישראל המתייחסים לחמשת הבנקים הגדולים. בבנקים מעריכים, כי עיקר הגידול באשראי נבע מתשלומי המע"מ ומיסים אחרים באמצע החודש, וזהו גידול החוזר על עצמו כמעט מדי חודש.

התפתחות הגידול באשראי בחודשים האחרונים מצביעה על כך שלאחר אמצע החודש עלה האשראי במדרגה נוספת. בינואר הוא נע בין 6.1 ל־6.2 מיליארד ש"ח, בפברואר סביב 6.4 מיליארד ש"ח ולאחר אמצע מארס, כאמור, הגיע לשיא של 6.64 מיליארד ש"ח.

בבנקים הגדולים אמרו אתמול, כי במערכת יש עתה עודפי נזילות של כ־100 מיליון ש"ח, ומצבה טוב בהרבה לעומת הימים המקבילים בחודשיים האחרונים. בבנקים מעריכים, כי הנזילות הושפעה החודש מההנחות שניתנו לעצמאים בתשלומי הביטוח הלאומי, ומהספיגה המורגשת לקראת סוף שנת התקציב.

יצויין, כי בסוף החודש צפויים פדיונות אגרות־חוב בהיקף גדול מאוד – כ־600 מיליון ש"ח. במקביל, יחוייבו חשבונות לקוחות הבנקים בכ־350 מיליון ש"ח — ריבית על משיכות־יתר ברבעון הראשון של 87'.

אודי נחשון

עוד פיל לבן?

שחל: נבחנת אופציה לפיתוח טכנולוגיה לכור גרעיני

„אני משוכנע ובטוח שישראל תהיה מהמדינות שתספקנה חשמל מכורי כוח גרעיניים. הדבר יהיה בשנות ה־90', או כל המאוחר בסוף המאה" — אמר שר האנרגיה משה שחל ביום עיון בנושא כורים גרעיניים ושימושי קרינה בתעשייה וברפואה.

בהתייחסו לפרספקטיבה של פעילות ישראל בתחום הגרעיני סטה השר מהנוסח המוכן של דבריו בכתב. לדבריו, ההתעניינות בנושא הכורים להפקת חשמל התעוררה באופן מעשי בשנות ה־60 ובשנת 1985 התנהל משא־ומתן אינטנסיבי עם צרפת, אך הוא נפסק מסיבות פוליטיות.

אין זו סיבה שישראל תוותר על שימוש אנרגיה גרעינית לגיוון מקורות האנרגיה שלה, ובלבד ששילובם של הכורים במערכת החשמל לא תוליך להתייקרותו בהשוואה לאלטרנטיבה של השתתת פיתוח משק החשמל על תחנות כוח מוסקות בפחם, אמר שחל. הוא הודיע על ההכנות הנשלמות והולכות להקמת תחנת כוח נוספת המונעת בפחם, כנראה בצפון.

שר האנרגיה הדגיש את הצורך להעמיק מחקר ופיתוח של כורים גרעיניים בישראל. לדבריו, „תיבדק אופצייה" למהלך עצמאי בפיתוח טכנולוגיות חדשות של כורים בסדרי גודל ההולמים את צרכי ישראל והקטנת תלותה המדינית.

הצהרתו זו של שחל, בדבר „האופציה" לכור גרעיני עצמאי, עוררה הדים בקרב באי הכנס. יש שקידמו זאת בברכה, כפרופ' גד שני. ויש שראו בכך פתיחה לפרשה „לביא גרעיני".

יורם נמרוד

באיגוד הבנקים

פרופ' ברגלס וד"ר חת יתחלקו בתפקידי יפת

בעקבות הצטרפותו המלאה של בנק הפועלים לאיגוד הבנקים, ימונה יו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס, לנשיא איגוד הבנקים. ד"ר מאיר חת, יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי, נבחר כיו"ר הוועד הפועל של איגוד הבנקים. בעבר כיהן בשני התפקידים — יו"ר הוועד הפועל ונשיא — ארנסט יפת.

עד כה השתתף בנק הפועלים באופן שוטף בפעילות איגוד הבנקים, אולם במעמד של משקיף. עתה הצטרף הבנק לאיגוד, פרט לנושאים הנוגעים ליחסי עבודה.

יוסף צ'חנובר, יו"ר הדירקטוריון של בנק דיסקונט, ימשיך לכהן כממלא מקום יו"ר הוועד הפועל וכמ"מ נשיא איגוד הבנקים. ד"ר אשר הלפרין ממשיך בתפקידו כמנכ"ל האיגוד.

א.נ.

ביטוח

בעידן האיידס — צפה לשאלות מביכות

לגידול המתגבר במספר חולי האיידס בעולם יש השלכות משמעותיות על ענף הביטוח. בארץ, בניגוד למתרחש בתחום זה באירופה ובארה"ב, אין מודעות לנושא האיידס — אומר ירדיה גת, אקטואר חברת הביטוח „שילוח". גת ינסה להגביר את המודעות לנושא, בהרצאה שישא היום אחה"צ לפני באי כנס הביטוחים ה־8 של לשכת סוכני הביטוח הנערך בירושלים.

על־פי נתונים סטטיסטיים בארה"ב, מספר חולי האיידס מוכפל כל 13 חודש, מציין גת, וכיום מעריכים כי נתונים אלה יהיו נכונים לפחות עד 1991. „האמריקנים מעריכים, כי אם זה ימשך עד 1991, חברות הביטוח האמריקניות ישלמו בגין מחלת האיידס כ־12 מיליארד דולר — יותר מהסכום שישלמו על תאונות דרכים. באוקטובר 86 היו כ־25 אלף חולי איידס בארה"ב, ומעריכים כי עלות הטיפול היא 50 עד 40 אלף דולר לחולה", אומר גת.

לדבריו, חברות הביטוח בארץ חייבות להיערך בהתאם לתחזיות האלה — „צריך להבין שאלות נוספות בבקשת ההצטרפות לביטוח חיים, כדי שניתן יהיה לדעת אם יש צורך לשלוח את המבקש לבדיקה רפואית. השאלות אינן חייבות להיות ישירות, בנוסח האם אתה הומוסקסואל? אפשר לשאול האם בבדיקה רפואית שעשה המבקש נמצאה תגובה של בלוטות הלימפה, או האם הוא שהה תקופות ארוכות במדינות אמריקניות, ושאלות עקיפות אחרות."

אודי נחשון

גנבי הרכב מעדיפים „פז'ו"

גנבי המכוניות בישראל מעדיפים מכוניות מתוצרת „פז'ו" על פני כל מכונית אחרת. 29 אחוז מכלל כלי הרכב שנגנבו בארץ ב־1986 היו מתוצרת החברה הצרפתית — כך עולה מניתוח שנערך במחלקה הכלכלית של חברת הביטוח „המגן".

יצויין, כי נתון זה בולט במיוחד לאור העובדה שכלי הרכב מסוג „פז'ו" מהווים 7 אחוזים בלבד ממצבת כלי הרכב בישראל.

הבדיקה שערכו כלכלני „המגן" מבוססת על סקר של איגוד חברות הביטוח, לגבי תגמולי ביטוח ששולמו עבור כלי רכב גנובים. כלי הרכב העומדים במקום השני מבחינת שכיחות גניבתם הם מתוצרת „סובארו" — 24 אחוז מכלי הרכב הגנובים.

ב־1986 חלה ירידה של כ־4 אחוזים בס"ה גניבות הרכב במדינה, אולם בכמה ישובים חל גידול חד ביותר לעומת 1985: ברמת השרון — ב־80 אחוז, בהרצליה ורעננה בכ־45 אחוז ובחדרה ואשדוד בכ־35 אחוז.

א.נ.

העורך הכלכלי: צבי טימור

הדמות הדומיננטית

מאת ירון זליג

„אני יכול לומר לך את מה שאמרתי גם ליערי באחת הפגישות שקיימתי עימו. אמרתי לו אז: אתה לא הקמת את השומר־הצעיר אבל ידעת לקיים אותו. בזה היתה גדולתך" — אומר ההיסטוריון ד"ר אלקנה מרגלית, שחקר את תולדות השומר־הצעיר ואת תהליך השינוי מתנועת נוער לפלג השמאלי בציונות הסוציאליסטית.

ההיסטוריון ד"ר אלקנה מרגלית: היו מנודים בתנועה, אבל כוח השפעתו של יערי ויכולתו לאחד את האגפים העוינים היו חזקים מכל המתחים האישיים ● גדולתו היתה ביכולתו לקיים את השומר־הצעיר

שיחה על זמן אחר, שבמהלכו, חוזר מרגלית ומדגיש את לבטה ויקות את העוברה שמדובר בתקופה של מוסור. „המוסור מרדכן אנשים כמו שהשפע מטמטם אותם", הוא אומר. שיחה על מאיר יערי בתקופה בה השומר־הצעיר נע בין מחשבות ורעיונות שאובים מאירופה של תחילת המאה לבין יישומם במציאות הארץ־ישראלית. מרגלית לא הרבה להפגש עם יערי. מחקרו על האיש, על חלקו בעיצובה של התנועה, מבוסס על שיחות וראיונות עם אישים רבים וכן על חומר ארכיוני־תיעודי, לרבות מכתבים רבים שכתב יערי ואשר הכילו חומר רב גם אם יהיו כתובים בתמציתיות. „היו מתחים בתנועה אבל כוח השפעתו של יערי ויכולתו לאחד את האגפים העוינים היו חזקים מכל אותם מתחים אישיים. בתקופה בה בלט יערי כדמות הדומיננטית בשומר־הצעיר לא חל שום פירוד בתנועה. בזה היה כוחו".

— מורכבותו של מאיר יערי. הדומיננטיות שלו בשומר־הצעיר, הולכת ומתבלטת במחצית שנות העשרים בעיצובו של התהליך אותו אתה מגדיר בספרך כמעבר מעדה לקהילה. כיצד היית מגדיר את הדומיננטיות שלו, את השפעתה על השומר הצעיר באותה תקופה?

אלקנה מרגלית: יש להפריד בין שני דברים. ישנה הדומיננטיות שאותה אנו מכנים בשם הכולל אישיותו של אדם, כלומר תכונות המנהיגות, יחסו של אדם לחבריו ולסביבתו. אותה דומיננטיות שניתן לכנותה כאריזמה אישית. לעומת סוג זה של דומיננטיות, ישנה גם זו הנובעת מתוך התכונות האינטלקטואליות של אדם. למאיר יערי לא היו לגיונות או כוח משטרה... הוא פעל בכוח אישיותו אבל גם בכוח האינטלקטואלי שלו. היתה בו התכונה של דומיננטיות שהתבטאה באישיות רבת גוונים ומורכבת, מורכבת מאוד. היה בו כוח השפעה על בני־אדם, משהוא מן האבהות, מהכוח ליצור מגע עם אנשים. הוא לא היה נואם גדול. אבל בעל קסם אישי ויכולת ההשפעה על אנשים בשיחה אישית ובשיחה עם חברים. היה בו גם האלמנט של „הרבי". אדם שיודע להעמיד דברים מבחינה אישית וליצור קשרים עם בני־אדם. זו היתה דומיננטיות לשני צדדים. היה הצד החיובי, אותו תיארתי, והיה גם הצד שניתן אולי להגדירו כשלילי, שהתבטא בקנאות, אולי „רדפנות". הוא יכול היה להיות אב, רבי וחבר נאמן ובאותה מידה הוא יכול היה להיות נוקשה ואפילו להפחיד אנשים.

גלוי ניגודי מקורי

— התכונות האישיות הללו, מיזוג זה משתלבות עם מצבו של השומר־הצעיר באותה תקופה, כמה היו הנסיבות שאפשרו את התגלמותו של יערי במנהיגות התנועה ומה הוצרך לה?

הרושם שלי הוא שבתנועת הנוער הוא לא הספיק להתגבש. בתנועת־הנוער של השומר־הצעיר הוא לא הספיק לתפוס עמדה של מנהיג. הוא עלה מוקדם ארצה ולכן לא הספיק לתפוס עמדה מכוונת. לעומת זאת בקיבוץ־הארצי הוא והיה האישיות שיש בה מן האורגינליות. יערי היה אדם אורגינלי מאוד, בעל כוח ביטוי מקורי. היתה לו יכולת כתיבה עם שנון, שנינות לשון וצורת ביטוי מיוחדת שקסמה לנוער ממזרח־אירופה. הוא ידע לדבר בסמלים שלהם היה תפקיד רב מאד בשומר־הצעיר, כמו בכל תנועה חברתית אחרת. בנוסח הדיבור שלו היה הרבה מההומור — ההומור היהודי במזרח אירופה, שהיה במידה מסויימת הומור מקאברי. כל אלה הפכו אותו לאישיות בולטת. זה הפך אותו לאדם מרכזי בקיבוץ־הארצי ובהתוויית הדרך הפוליטית שלו. אני יכול לומר שהוא לא היה האיש שהקים את השומר־הצעיר. קדמו לו רבים בחו"ל, אבל הוא היה האיש שקיים את השומר־הצעיר בכך שיצר לו המשך מתנועת־נוער לקיבוץ. הוא גם יצר את הקיבוץ כגוף פוליטי לא כמפלגה. כאן אני רוצה לחזור לתכונת הדומיננטיות שלו ולציין את הדומיננטיות האינטלקטואלית שלו. כשקוראים היום מכתבים שלו, ניתן לראות איך מכתב אחד קצר שלו הכיל הרבה מאד. מצאתי במחקריי, שהרבה מהמחשבות שלו והוויכוחים סוכמו או בוטאו על־ידו במכתב קצר שביטא את הכל והתווה דרך. זה מה שהפך אותו לאישיות המולכת בקיבוץ־הארצי. הוא יכול היה לקיים את הקיבוץ־הארצי, למרות שבקיבוץ־הארצי היו תמיד אגפים. היה אגף מתון, ימני במקצת, עימו נמנו יהודה גוטלף וחבריו, והיה האגף הקיצוני של אורן. יערי היה האיש שידע ללכד את כל האגפים הללו יחד לכוח פוליטי, לכוח קיבוצי. הוא היה מנהיג שידע לומר את המילה המכרעת בוויכוח בין האגפים ולמשוך אחריו אנשים.

סכנת פיזור

— במה התבטאה השפעתו בכיוון הפיכת השומר־הצעיר מעדה לקהילה, לקיבוץ הארצי?

הסכנה המרכזית לשומר־הצעיר ב־1926 וב־1927, ערב הקמת הקיבוץ־הארצי, לא היתה סכנת הוויכוח בין האגפים כי־אם, במידה רבה יותר, סכנת פיזור. מתוך הקיבוצים לא היה קו אידיאולוגי מלוכד ולא היה ליכוד ארגוני. יערי ידע ללכד סביב קונסנזוס. ההתלכדות של הקיבוץ־הארצי היה גם כבר מן הגוון המרכסיסטי. ריכוז במונחים מרכסיסטיים. היו כאלו שקמו ואמרו, שכל התוכנית של יערי הינה אקלקטית שהיא מליקטת מפה ומשם וקשה לראות בה תוכנית מרכסיסטית. עצם הקמת הקיבוץ־הארצי היה באותם ימים ליכוד כוחות. מבחינת התוכן הפוליטי היו במצע של הקבוץ הארצי, רעיונות רבים שדמו למה שהוגדר כבר קודם לכן על־ידי חנוך רוכל בגוש המרכזי של הגדוד. רוכל כתב ב־1926 את מה שיערי כינה מאוחר יותר תורת השלבים. במובן זה, ספק אם יערי חידש, אבל הדינמיות שלו, העקשנות וההתמדה הם שנתנו לקיבוץ־הארצי את היכולת ללכת הלאה. הגדולה של יערי היתה בכך, שהוא ידע לקחת את התוכנית שעוצבה בגדוד ערב הקרע שחל בו ולבנות אחריה כוח לוחם.

— הוויכוח סביב תוכנית ה„השמאלה"...

אני רוצה לומר, שקוראים לכך „השמאלה". אך הדבר המדוייק הוא שזו היתה תוכנית הפוכה: תוכנית למניעת „השמאלה". ה„השמאלה" היתה קיימת בגדוד והובילה בסופו של דבר לחזרתם של רבים מהגדוד לבריה"מ. עזיבתם של רבים לבריה"מ בצד המשבר הכלכלי החריף בארץ גרמו לנטייה להטיל ספק בערך מרכזי עליו היה קונסנזוס רחב בתנועת העבודה. הקונסנזוס הזה נקרא אז „הקונסטרוקטיביזם הציוני חלוצי". פירושו של דבר — התקווה שבכוח ההון הלאומי ייבנה חלק גדול, סקטור שיתופי גדול שישפיע גם על פועלי העיר. היו גם שחשבו, שבכוח ההון הלאומי ניתן יהיה לבנות קומונות בעיר. זו היתה דמותה של חברה שעתידה היתה לקום ואשר בה יהיה מיגזר מכריע שייבנה מכוח ההון הלאומי בצורת התיישבות שיתופית. הרעיון הזה היה הקונסנזוס של כל תנועת העבודה. כאן היתה העדיפות הלאומית. כשהיה המשבר הגדול ב־1926 החלו להתעורר ספקות, בראש ובראשונה אם הדרך הזו עדיין תקפה. כאן התחילה ה„שמאלה". בחלקים רבים בתנועת העבודה הורגשה אכזבה רבה מכוחו של ההון הלאומי. בעקבות אכזבה זו החלה להתפתח התיאוריה שכאן צומח משק קפיטליסטי, שכאן תהיה מלחמת מעמדות. זו היתה סכנת ההשמאלה. ההתכחשות לקונסטרוקטיביזם הציוני. תוכניתו של יערי נועדה לבלום את הנטייה הזו של פיחות במעמד „הקונסטרוקטיביזם הציוני חלוצי". התוכנית גרסה, שבשלב הזה תישאר הדבקות ב„קונסטרוקטיביזם הציוני" כפי שהיה בעבר. „אנחנו דבקים בבניין קיבוצים, אנחנו מאמינים שההון הלאומי ימלא תפקיד, אנחנו מאמינים בכוחה של ההסתדרות הציונית." כאן היו הדברים ברורים. נאמר אומנם, שההסתדרות הציונית היא הוראת שעה אך הנאמנות לה ול„קונסטרוקטיביזם הציוני" לא היתה מוטלת בספק. השלב השני על פי אותה תוכנית אמור היה להגיע לאחר שיתמלאו תנאים מסויימים, אך הם היו כה רבים עד שביאת המשיח לא היתה רחוקה יותר ממילויים של אותם תנאים. זה היה חלק מהדיאלקטיקה שכה אופיינית לשומר־הצעיר. „כן, אבל..." והיו כל כך הרבה „אבלים" עד שעניין המהפיכה הסוציאליסטית נראה רחוק למדי. גיבושה של התוכנית הזו היתה גדולתו של יערי. שוב אני אומר: איני בטוח אם הדבר התבטא כל כך בגיבוש הרעיונות, אבל אין ספק שתרומתו היתה העקשנות, כוח האירגון וגיבוש כוח פוליטי שיעמוד מאחוריהם. הקיבוץ־הארצי במובן זה הוקם מתוך תפישה, שיש לגבש כוח פוליטי מאחורי הרעיונות שציינתי. קיבוץ שיש בו הסכמה פוליטית.

לא אנשי שלטון

— זה שינוי לעומת השומר־הצעיר של תחילת שנות העשרים, שהביע התנגדות חריפה למפלגות ולמשמעותן הפוליטית...

הדבר טבוע בדיאלקטיקה הפנימית של תנועת נוער שהולכת ומקימה תנועה קיבוצית. מצד אחר יערי כפוף לתנועת נוער שהגדירה עצמה בתחילה כתנועה א־פוליטית, בלתי מפלגתית, ומצד שני הקמת הקיבוץ־הארצי. השאלה היא, האם יערי וחבריו חשבו להקים מפלגה חדשה. בארץ היו שתי מפלגות דומיננטיות — „הפועל הצעיר" ו„אחדות העבודה". האם יערי, כשהקים את הקיבוץ־הארצי, חשב שהוא הולך להקים מפלגה על רקע הדומיננטיות של שתי המפלגות האחרות ועל רקע מיעוט החברים בקיבוץ־הארצי באותה תקופה. אני משער שיערי מעולם לא חשב שהוא הולך להקים מפלגה. הראיה היא, שעד סוף הימים לא יערי ולא חזן הלכו לממשלה. הם לא היו אנשי שלטון. הם היו בעיקר אנשי תנועת נוער, אנשי חינוך וחברי קיבוץ. הם לא הלכו להקים מפלגה. יחד עם זאת הם הבינו, שכדי לשמור על הייחודיות של הקיבוץ ועל ליכודו צריך להגדיר את עצמם כגוף שיש לו השקפה פוליטית מוגדרת.

— אתה מציין בספרך, שהשומר־הצעיר שאב הרבה מהרעיונות שלו [illegible] באותה תקופה [illegible] בובר, ויניקן, פרויד. האם ניתן להגדיר את יערי כהוגה דעות, כמחדש. או שמא יכולתו היתה בשילוב רעיונות והיישומם למציאות ששררה בארץ באותה תקופה?

להוציא את בורוכוב, בחו"ל, תנועת העבודה לא הקימה מתוכה אף אדם שניתן לקרוא לו יוצר שיטות. פרט לגורדון לא קם אף אדם שניתן להגדירו כהוגה דעות. מה שכן ניתן להגיד הוא, שאלו היו אנשים שחיו בתנאים קשים ולא יכלו להתפנות לתורות ודעות מופשטות. אלא אם הדבר היה קשור בהוויה שלהם, ההוויה היום־יומית. יחד עם זאת הם היו אנשים בעלי מיטען אינטלקטואלי, אנשים הוגים, אנשים שחיו בסביבה קשה והרגישו מחוייבות למה מתרחש סביבם וניסו למצוא למציאות הזו פתרונות. הם לא קיבלו מציאות קיימת. הם היו צריכים ליצור מציאות. הם חיפשו וניסו לנסח, אם לא שיטה אינטלקטואלית, הרי לפחות פתרונות לבעיות היום־יומיות בהן נתקלו.

— ובכל זאת, מאין הם שאבו את אותו רקע אותו הם התאימו להוויה היום־יומית?

הם היו אנשים ערים, אנשים עם מחוייבות, הם סבלו מעוני, והעוני מרדכן כמו שהפשע מטמטם. הם היו אנשים שקיומם לא היה מובטח והם חיפשו מכל מיני צדדים: לבון ב„גורדוניה" חיפש בכיוון הא־מרכסיסטי; יערי וחבריו חיפשו בכיוון המרכסיסטי. במשך השנים, התהליך היה של קליטת מונחים מרכסיסטיים במלחמת מעמדות, רעיון המהפיכה, אינטרס ותודעה מעמדית. אלה היו מושגים שרווחו באותה תקופה. יערי שהיה בעל כוח מחשבה וסינתיזה וחבריו ליקטו מאותם רעיונות וניסו לעבד אותם לשיטה שתפתור את בעיותיהם.

ארגון משותף

— בתחילת שנות השלושים, עם תחילתה של העלייה החמישית, התחדדה שאלת היחסים בין הפועל העברי לפועל הערבי. מה היתה עמדתו של יערי בנושא זה?

זו שאלה הנוגעת למה שכונה אז „ארגון משותף". בשומר־הצעיר אולי לא התעמקו בשיטות המרכסיסטיות, בדיאלקטיקה, בוויכוחים הפנימיים, בפילוסופייה של המרכסיזם, אבל ניסו ליישם את המושגים של מלחמת מעמדות, סולידריות בין־לאומית, מהפיכה סוציאליסטית — למציאות שלהם. במקביל התעוררה שאלה חשובה של פועל יהודי ופועל ערבי ושאלת הסולידריות ביניהם.

— איך זה מתיישב עם הקונסטרוקטיביזם. איך מתיישבת עובדת גירוש פועלים ערביים עם הסולידריות בין הפועלים. ואז בא מאיר יערי והגדיר את תפישת הארגון המשותף של השומר־הצעיר. יערי, כבראשי הפרקים שהציג למועצות השונות, דיבר על ארגון משותף במושבות, באגודות הציבוריות. עד 1934, עם הגעתם של פועלים רבים מהחוץ, השומר־הצעיר ניסה למצוא פשרה. יערי דיבר על שיתוף פעולה עם הפועל העירוני הקבוע, פועל שעובד שנה במשק היהודי. אחרי ההצפה של הפועלים החורנים הציב השומר־הצעיר תנאים יותר חמורים והגדיר פועל קבוע כמי שעובד שנתיים או יותר במשק היהודי. אך העניין אינו בהגדרה הטכנית. הרעיון של יערי שניסח את הטקסטים. הוא עשה חשבון, שבסה"כ מדובר ב־8000 פועלים שהם קבועים על פי הגדרת השומר־הצעיר. הוא קיווה שיושג שיתוף פעולה עם הפועל הערבי ובכך תושג הכרה בבית הלאומי היהודי. כאן יש דוגמה ליישום של המינוח המרכסיסטי בהוויה מקומית, בחיפוש אחרי פתרון שיקדם את הציונות. הם חשבו שעל־ידי ארגון מעמדי משותף אפשר יהיה לשכנע את הפועלים הערבים להזדהות עם הלאומיות של הפועל היהודי. השאלה היתה איך עושים את הסינתיזה בין ה„פרימאט" הלאומי לבין ההשקפות המרכסיסטיות. הם האמינו, שניתן לבנות בית לאומי ולרכז עלייה גדולה בדרכי שלום, במניעת מלחמה. הם לא אמרו, שהתנאי לעלייה הוא הסכמה ערבית, זה לא. אבל הם בפירוש האמינו ביכולת להשיג זאת בדרך של שלום.

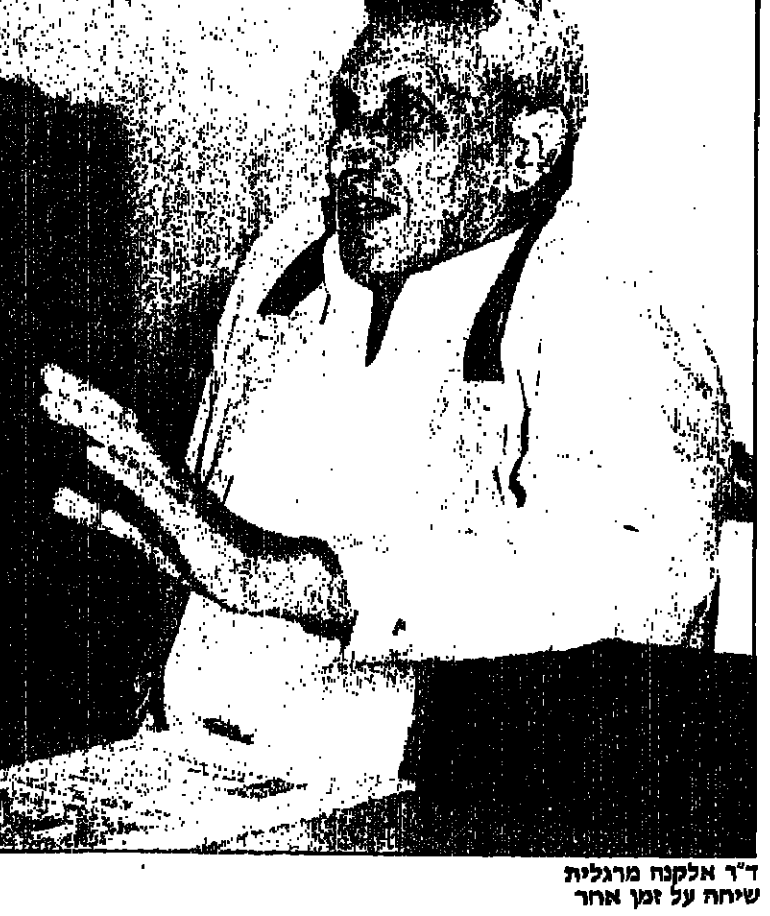

ד"ר אלקנה מרגלית
שיחה על זמן אחר

איש של עוצמה וניגודים

מאת יצחק ז'ונקין

מאיר יערי היה איש ניגודים. בעל עוצמה רעיונית ו[illegible] להבזיק [illegible], תקיפה עם לב הגון שופעת. הוא התקשה [illegible], ובנאומיו היה [illegible] את שטף הדיבור. אולם ראה זה פלא: כאשר הועלו הדברים על הכתב, הם קיבלו חיות [illegible] במשפטים ויצופים רב־עניין.

יערי היה ציוני בכל רמ"ח אבריו. הוא אהב לספר על בית אבא, שממנו ינק את אהבת העם והארץ ובעת הסטיה שפקדה במפ"ם, שמוכיח האמינו כי על־ידי טשטוש הדמות הציונית, ייפתח לנו [illegible]. אמר לי: „אני נולדתי ציוני וכבר אמות ציוני..."

יערי היה נאמן למורשת „עם הספר". היה מקפיד על כל ביטוי וכל [illegible]. שמח מאוד, אם עלה בידו לנבט רעיונותיו בברק האופייני לו. ועם זה היה מלא חששות, שמא החטיא עט. לכן, גם לאחר שיגר המאמר לדפוס, היה מטלפן ומבקש לשנות משפט או לוותר על פיסקה שלמה. כי חרד לכל מלה. נהג לומר: „מה שנכתב בעט לא תעקור גאת."

יום אחד, בהיכנסו לחדרי במערכת להביא את מאמרו. ראה על שולחני ספר תנ"ך. אמר לי: „גם אני מעיין מפעם לפעם בספר הקטן הזה. אמש — אמר — קראתי בספר שמואל. איזה סיפור נהדר? תחילה הנער לבוש „אפוד בד", רך ותמים ואחר־כך האיש הבא־בימים, הבוער מקנאות ומשסף בחרב את אגג". והמשיך לעבר תופעות שליליות במדינה וגילויי הידרדרות, העלה על נס את הנאמר על טוהר־כפיים: „את שור מי לקחתי, וחמור מי לקחתי, וממי לקחתי שוחד, ואעלים עיני בו..."

יערי היה ספרא וסייפא, מן ההוגים והמקוריים בתנועת־העבודה. הוא שלף חרב בוויכוח עם יריבים וגם מידידים לא חשך שבטו. בשנים האחרונות [illegible] „ששון־הקרב" שלה. הוא מיתן יחסו לבעלי דעות מתנגדות, והכריז: „אני מעדיף את הבריות". כאשר שאלתי אותו: מדוע [illegible] ממעיט לכתוב, אמר: כשעמדתי ליד [illegible] ועניינ־השעה הידפקו על דלתי, היה יוצא למערכה ומגולל תורה [illegible] רחבה. עכשיו אין רציפות הדברים [illegible] ואין גם את נפשי להידרש [illegible] השעה, הרודפות זו אחר זו.

מחשבתו הפליגה לסיכומים גדולים לחשבון התקופה והדור. וכאן רב היה העצב, רב הצער. הוא כאב את [illegible] הארץ, בייחוד של בני הדור הצעיר. את כישלון תנועת־הפועלים, את עליית הליכוד לשלטון ואת העובדה [illegible] עוברים על לאו חמור: „לא תחמוד" את השטחים של הזולת. [illegible] מתביישים. עם זה, שלל הידברות עם אש"ף וראה ביאסר ערפאת „ממשיך דרכו של המופתי". כשאמרתי לו פעם: הרי העולם מלא צעקה: תנו לפלשתינים זכות הגדרה עצמית לאומית, [illegible] והשיב בנמרצות: אבל זכות זו אין פירושה הזכות להרוס קיומו הלאומי של עם אחר!

יערי וחבריו־לדרך, יעקב חזן, היו יחד מופת של הנהגה רבת־חזון [illegible] שעיצבו את פני התנועה והמפלגה [illegible] אותו אל מילוי ייעודן. ואם [illegible] את תרומת השומר־הצעיר למהפכה הציונית־הסוציאליסטית, הייתי מצביע על שלושה אלה: שילוב המאבק [illegible] בבניין הארץ ובעיצוב החברה [illegible] לגשור גשר בין תנועת־השחרור [illegible] ובין מחנה המהפכה בעולם [illegible] הסכסוך היהודי־ערבי בדרך [illegible] תחילה על־ידי חלוקת השלטון בין [illegible] עמים במדינה אחת (דו־לאומית) [illegible] כך, בהשתנות הנסיבות, על־ידי [illegible] מדינות בארץ אחת. [illegible] טוריים: מדינת ישראל, [illegible] ירדנית־פלשתינית מזה.

סערות הזמן הצליפו [illegible] והעלו בהן סדרים, אולם [illegible] בזמננו, שיצאה מתוך סערת־עולם [illegible] שריטה וללא שחיקה.

אכן, יסודות ועיקרים [illegible] אינם נמחקים.

25.3.87

מי צריך מנהיג?

עם מותו של מאיר יערי מתבקש לסכם תקופה שחלפה — ימים של התעלות וחזון, אך גם של ייסורים

מאת יואל דרום

הדורות הצעירים יותר, בוודאי שונאים כל רעיון של אוטוריטה, של סמכות עליונה שתחלוש על חיינו, שתכוון ותנחה את דרכנו, של מורמים־מעם הקובעים ופוסקים הלכה, בקיצור — של מנהיגות.

הם לא יסבלו „שליטת" אחרים — ולו עלית אינטלקטואלית־רעיונית, חינוכית וכל שכן ארגונית — לא במעשה ולא בהגות. כיום העצמאות, עליונות האני, החירות המוחלטת, אלה התפיסות המושלות בכיפה, כמעט עד „אני ואפסי עוד".

ואילו ותיקים, המעלים בגעגועים את זכר „הימים ההם" ומביטים אחורה בנוסטלגיה מרכבת, כוללים בזכרונם את תהליך החתירה המתמדת לקולקטיביות המונחית: ברעיון המדריך, אף החשיבה כולה, בגישה אל כל שאלת חיים — אשר בראשה עמדה מנהיגות של ממש.

אלא שמנהיגות אמיתית לא רק שאינה נבחרת, היא גם אינה כופה עצמה. אנחנו, אנחנו במו ידינו, העלינו אותם לדרגת מנהיגים: בקבלה ללא ערעור והרהור את סמכותם. בהליכה־בסך אחריהם פיזית ורעיונית, בוויתור־מראש־ובמודע על „עצמאות" אישית בקביעת דרך משלי־משלנו, מתוך הזדהות מלאה עם ההנהגה.

דורנו, דור הוותיקים, גם הקריב „קריירות", גם הדחיק הגשמתם של מאוויים אישיים לקץ הימים, גם ויתר במודע על הרבה „צ'נסים" של מימוש עצמי ושל „מיצוי כל היכולת" — ואף על חופש הבחירה בכל תחנה מתחנות חיינו. אדרבה, היינו בזים לבעלי אמביציות, שלא ידעו להכניע את יצרם ורצו בכל מחיר להטביע את חותמם האישי על העולם: את דפי ההיסטוריה כתבנו ביחד וחתמנו במשותף, ובכלל, מצאנו מתחושת ההישג וההתעלות. דורנו לא רק „הקריב", דורנו גם זכה. זכינו להיות חלק של כלל גדול ומלהיב, שותפים לאמונה עזה שלאורה הלכנו והתקדמנו, אף בדרכים המפותלות ביותר. היינו רואים טעם ותכלית בחיינו, מטרה ברורה לחלוטין שאליה אנו חותרים, שלקראתה מכוונים כל מאמץ, שלמענה כדאיים כל הוויתורים: על נוחות, על מותרות, על פרטיות, על השתלמות, על קידום אישי וגם על עצמיות וחירות אינדיבידואלית. ותהליך זה היה בלתי־אפשרי בלי מנהיגות כריזמטית, מנהיגות היודעת לנחות ולשקול, להתוות דרך ולקבל הכרעות קשות בכל פרשת דרכים, בכל צמתי ההיסטוריה, מנהיגות אשר „בצרק" היתה קשוחה וחסרת־סובלנות לגבי עמדות והשקפות אחרות.

מדרך הטבע, אדם צעיר שואל שאלות רבות ומיישב את תהיותיו רק עם הניסיון שהוא רוכש לו לאורך חייו. אנחנו הלכנו בנתיב הפוך: בגיל צעיר ידענו את כל התשובות כולן, לכל הקושיות והסוגיות שרווחו בעולם. ורק עם התבגרות רבו התהיות ועלו הספקות. התערערו התשובות. חזרנו בשאלה.

עם מותו של מאיר יערי, מתבקש לסכם תקופה שחלפה. היו אלה ימים של התעלות, של חזון בלב, ושל גילוי יכולת אנושית נדירה, אישית וקולקטיבית, אך גם של ייסורים ומחסורים אכזריים בגוף ובנפש. הלא גם אנחנו לא ששנו לוותר על חופש הבחירה ועל כסם החירות, ואין בנו איש שלא התלבט במשברים של נאמנות. אולם קיבלנו כנראה את הגדרתו של קרל מרקס: „החירות האמיתית היא ההזדהות עם הכרחי התקופה". לנו היה נראה, שבמובן זה אנו מקיימים את מלוא חירותנו במשמעותה הנעלה ביותר. ואם צדקנו?

מאיר יערי: מנהיגות שאינה כופה את עצמה

„איך הפכתי למרכסיסט"

בן־גוריון חזר מרוסיה והתלהב קצת מהצנטראליזם הרוסי. אנחנו היינו נגד התפיסה הצנטראליסטית של חברת העובדים. בעד שימת נקודת הכובד על הקולקטיב ■ מאיר יערי בקטע מתוך סדרת ראיונות שנערכו ב־1975

מאת יאיר אורון

בשנת 1975 ערך יאיר אורון, חוקר ההיסטוריה של ארץ־ישראל, סידרת ראיונות־תחקור עם מאיר יערי, בהם [illegible] יערי את עמדתו בשורה של [illegible] שנויים במחלוקת בהיסטוריה של השומר־הצעיר. אנו מביאים קטע [illegible] מן הראיון, קטעים מפורסמים יותר [illegible] בגליון יובל ה־60 של הקיבוץ־הארצי.

— מתי הגעתם למרכסיזם?

אני התחלתי ב־1924 לקבל את התיאוריה המרכסיסטית. עד שנת 1924 לא היה [illegible], למשל, בשנת 1923 פירסמתי [illegible] שעורכיו היו יעקב רבינוביץ [illegible] את התנועה של שלונסקי [illegible] שאחר־כך בנו את העיירה [illegible] רעיונית בשם „סמלים" [illegible] כצנלסון מאוד התלהב מכך [illegible] את הדבר הזה. שם עוד [illegible] פרינציפ מאטפיזי. מה פרינציפ [illegible] משהו הדומה לגישה הקוסמית של [illegible] גורדון לא היה אמנם פילוסוף מלומד [illegible] את זה מעצמו. יהודי שהיה מנהל [illegible] שהיה אוטודידאקט. אבל [illegible] בנה. בעיתון „דער יודה" התפיסה הקוסמית של גורדון היא בעצם הפאנתיאיזם של שפינוזה.

בשנת 1923 עוד לא הייתי מרכסיסט. בשנת 1924 כבר כן. כאשר גיבשנו מצע „הרשימה הקיבוצית" לקראת הוועידה של ההסתדרות, הימין של „הגדוד" (גדוד־העבודה) ואנחנו! מה זה אנחנו? אני כבר הייתי פיגורה מרכזית של קבוצות השומר־הצעיר שהיו פזורות. חזן בא ארצה באותה שנה. נפגשנו וכרתנו ברית. שנה אחר־כך יצאתי לחו"ל לייסד את ההסתדרות העולמית של השוה"צ ולארגן את הקיבוץ הראשון מגאליציה שהוא משמש יסוד לקיבוץ מרחביה היום. במצע של „הרשימה הקיבוצית" אני כבר הייתי מרכסיסט. במצע מופיעה „מלחמת מעמדות" ומופיע צנטראליזם כנגד התפיסה הצנטראליסטית של בן־גוריון שחזר מרוסיה והתלהב קצת מהצנטראליזם הרוסי. (אז גם אורי צבי גרינברג היה „אדום", הוא היה ג'ינג'י וכתב על דגל אדום ועל לנין, שרף עולמות ממה. בן־גוריון שב משם קצת נלהב. הם כתבו זאת בגליון של „קונטרס". אפשר למצוא זאת. אנחנו יחד עם ארלוזורוב היינו נגד התפיסה הצנטראליסטית של חברת העובדים. בעד שימת נקודת הכובד על הקולקטיב, על גוש קולקטיבי בודד, עם תפיסה יותר פדרטיבית והכרעה יותר אוטונומית של היחידה. בזאת היינו בחזית אחת עם „הפועל הצעיר". לא הופענו איתם בחזית אחת — לא ביחס לערבים ולא ביחס לאיגוד מקצועי — הפרנציה של מלחמת מעמדות. אז כבר הייתי מרכסיסט.

— לעמדה הדו־לאומית (שהרי פועלי־ציון לא תמכו בדו־לאומיות) יש קשר למרכסיזם?

זה מוכיח שהדו־לאומיות לא מותנית במרכסיזם. בנוסף, לדו־לאומיות היו תומכים במחנה הבורגני, ביניהם וייצמן, שהיה ליבראל. החלק המכריע של התנועה הציונית היה בעד אי־השתלטות של עם אחד על משנהו.

— יותר מאוחר, בשנות ה־30 וה־40 מתברר שהמבסוף חריף מאוד. אבל השומר־הצעיר ממשיך לדגול בדו־לאומיות בדרך להגשמת הציונות הגדולה.

הגיעה הרגע, שאנו באנו לידי מסקנה, שזאת קונצפציה צודקת, אבל היא לא ניתנת להגשמה מפני האנטגוניזם השורר בין שני העמים שבראשם עמדו נציונליסטים, כמו המופתי. זה התברר לנו ב־1946; שנה לאחר גמר המלחמה. האנגלים עם בווין הציעו לערבים שיהיו הרוב ואנחנו נהיה מיעוט נצחי. אנחנו לא היינו בעד דו־לאומיות, כדי שנהיה מיעוט בארץ, ראינו בזה פתרון לרובו המכריע של העם היהודי. אז הגענו לידי מסקנה לתמוך בחלוקה — וזה עוד לפני שבריה"מ הגיע לידי מסקנה זו. עשה עלינו רושם כביר שזמן קצר אחר־כך היתה פגישה בין בן־גוריון והשגריר מאייסקי בלונדון, ובה בריה"מ הכירה ביהודים בארץ כגוף, כגורם אנטי־אמפריאליסטי, התייצבה מאחורי חלוקת הארץ ותמכה בדעה שליהודים אחרי השואה יש זכות למולדת משלהם. את זה ביטא גרומיקו בהצהרותיו. לנו היה חלק די רציני בגיוס תמיכת הגוש המזרחי. לאחר שהגענו לידי מסקנה לתמוך בחלוקה, החלטנו לפתוח במקומות שהשפעתינו מגעת, פעולה אינטנסיבית. הדבר תאפשר לנו גם משום שבעת המלחמה אירחנו בקיבוצינו והסתרנו את הקומוניסטים הלוחמים הפולנים שנרדפו על־ידי ממשלתם הגולה בלונדון, שנתמכה על־ידי הבריטים. נתנו להם מסתור אצלנו והם לא שכחו לנו זאת אחר־כך, כשהיו חלק מן השלטון. כאשר פרצה מלחמת השחרור וצריך היה להכריע על מדינה — אנחנו היינו מאוחדים או עם אחדות העבודה — לא היה אחד בקרבנו שהתנגד להכרזת המדינה. בו בזמן, מפא"י היתה מפוצלת מבפנים באופן קטסטרופלי ממש, אלא שבן־גוריון, ביד חזקה ובזרוע נטויה, לקח את העניינים ביד והשיג רוב. אינני יודע אם רוב גדול כל־כך, מפני שבין המהססים היו שרת וקפלן ושפרינצק, וכל הפמליה של „הפועל הצעיר". זאת זכותו הגדולה של בן־גוריון, אבל אנחנו התייצבנו מאחוריו פה אחד.

מישהו משלם את המחיר

מערכה חדשה נפתחת עם הגשת כתב־האישום נגד נהג הקטר של רכבת־ישראל, שלמה סומך. לאחר היסוסים ופקפוקים קובעת הפרקליטות בכתב־האישום, כי סומך גרם למות 22 בני־אדם ולפציעת 16 נוסעים

אתמול, כמעט שנתיים לאחר מרחץ הדמים בו נהרגו 22 בני אדם ו־16 נפצעו, תמו ההיסוסים והפיקפוקים. כתב־אישום ראשון ויחיד, בכל הנראה, בפרשת התאונה המחרידה שאירעה במפגש מסילת הרכבת הוגש נגד נהג הקטר, שלמה סומך בן 61, מקריית ביאליק.

ב־11 ביוני 1985, ביום שטוף־שמש, יצאו כיתות ו' של בית־הספר ברנר בפתח־תקווה לטיול בר־מצווה. הטיול הסתיים שעה קלה לאחר היציאה מחצר בית־הספר. שיירה שמנתה ארבעה אוטובוסים הגיעה למושב הבונים, בדרכה לשמורת הטבע "הצרפים" הסמוכה.

החבטה

האוטובוסים ביקשו לחצות את מסילת הרכבת במקום. ראשון האוטובוסים, נהוג בידי הנוהגת רות דווירנב ז"ל, שהסיע 38 איש, הגיע אל המסילה ועצר. אחר־כך החל לחצות את

לדעת הכל, הגדולה מכולם.

בעוד הכוחות עוסקים בחילוץ הפצועים ובעוד התקשורת מעבירה דיווחים ראשונים מאיזור התאונה, מינה שר התחבורה, חיים קורפו, ועדת חקירה בראשותו של פרופסור משה ליבנה, מהטכניון בחיפה.

ועדה במחלוקת

ועדת ליבנה, התברר מאוחר יותר, היתה ועדה שנויה במחלוקת. רבים טענו כי לא עשתה עבודה יסודית ונפלו טעויות במהלך עבודתה. כך הוברר שהבוחן המשטרתי טעה במדידת המרחק בו נעצרה הרכבת ממקום התאונה. הדבר הוכח על סמך תמונות שצולמו על־ידי שמאי שהיה ברכבת.

ועדת ליבנה גילתה, לעומת זאת, כי צופר הרכבת לא נבדק מעולם במד רציבלים, ואפשר שהרכבת נעה במהירות גבוהה יותר מההנחיות הפנימיות ברכבת, אך לא במהירות העולה על המותר בחוק.

בסיכום עבודתם, קבעו חברי ועדת ליבנה,

עמד מי שמשמש כיום ראש לשכת התנועה במטה הארצי, ניצב־משנה מנשה חדד.

לדעת צוות החקירה המשטרתי שחקר בפרשה, היתה התאונה נמנעת אילו נהג הקטר נהג כראוי ועל־פי כל הכללים. לדעת המשטרה, והסתמך גם על תוצאות בדיקת סרט הטכוגרף (קופסה שחורה) שנשלח לגרמניה לפיענוח, איחר נהג הקטר שלמה סומך בבלימת הרכבת.

בכתב־האישום שהוגש אתמול לבית־המשפט בחיפה, טוענת התובעת עורכת־הדין גליה סלבצקי, העוסקת בבדיקת החומר שנאסף מאז קרות התאונה, כי מות 22 בני־האדם ופציעת 16 נגרמו כתוצאה מנהיגתו הרשלנית של שלמה סומך.

לדבריה, הוא לא הבחין באוטובוס בעוד מועד, אף שיכול וחייב היה לעשות כן לנוכח שדה־הראיה הפתוח. היא טוענת כי הנהג לא בלם את הרכבת בזמן ונהג חוסר־עירנות וחוסר־זהירות, ולא נקט אמצעי זהירות מספיקים חרף הסכנה המוחשית שהיתה בהימצאותו של האוטובוס על המסילה.

גלעד לכתה שנספתה. הפרשה נפתחת מחדש

המסילה באיטיות. עדי־שמיעה וראיה סיפרו, כי שמעו צפירת רכבת ואחר־כך באה החבטה שהעיפה את האוטובוס כשהרכבת התנגשה בו. כתוצאה מההתנגשות, נהרגו 19 מתלמידי כתה ו' 12, שנסעו באוטובוס, מורתם, מלווה ונהגת האוטובוס. 16 אחרים נפצעו.

מיד עם התרחש התאונה, הוזעקו למקום כוחות הצלה על־ידי חברי מושב הבונים, שהיו עדים לתאונה. היתר רצו למקום התאונה והחלו להגיש סיוע לנפגעים. כוחות ההצלה החלו להגיע למקום התאונה בעמק הצר שלמרגלות המושב במהירות: עשרות אמבולנסים, מסוקים, רכבי חילוץ צבאיים ואזרחיים ועשרות ניידות משטרה נקראו מכל האיזור על מנת להושיט סיוע לנפגעי אחת התאונות המחרידות ביותר שאירעו מאז קום המדינה. ההלם היה גדול גם בקרב הכוחות המחלצים, שראו זוועות בחייהם אך זו היתה

כי האשמה נופלת על נהגת האוטובוס, רות דווירנב ז"ל, ראוי עוד להזכיר, כי מיד עם פירסום מסקנה זו החלו להגיע תלונות מאנשים שונים, שטענו כי נסעו עם הנהגת והתלוננו נגדה בהנהלת "אגד". ממסקנות הוועדה הוברר עוד, כי התשתית במקום התאונה היתה לקויה ולא איפשרה מעבר אוטובוס בביטחה.

הורי תלמידים בבית־הספר ברנר ביקשו להפיק לקחים לעתיד. הם גם ביקשו שהאחראים לתאונה שאירעה, ישלמו את המחיר ויתנו את הדין.

לאור הסערה שקמה בעקבות הועדות הבלתי־מושלמות, הוחלט למנות את השופט קמה לחקור בעניין, ולהשלים פרטים רבים שהיו טעונים השלמה.

במקביל לוועדות אלה, מנה גם צוות חקירה מיוחד של משטרת ישראל, בראשו

בסיכום כתב־האישום, טוענת גליה סלבצקי, כי אילו הבחין הנאשם באוטובוס עם תחילת חצייתו את המפגש כפי שחייב היה לעשות, ואילו בלם או האט מעט את הרכבת, היתה התאונה המחרידה נמנעת.

סומך מואשם על־ידי פרקליטות המדינה בגרימת מוות בנהיגה רשלנית, בנהיגה בלתי־זהירה ובגרימת תאונת־דרכים שבה נחבלו אנשים חבלות של ממש.

בבית־משפט השלום בחיפה תיפתח עם תחילת הדיון בתיק, המערכה השניה על החיים בכבישים. בית־המשפט יצטרך לבדוק האם יכול היה נהג הקטר למנוע את התאונה אם לאו, והאם נהג הקטר אשם או לא. בית־המשפט יוכל לענות על השאלה אך יוכל גם להשאירה בלתי־פתורה, כפי שהיתה עד היום.

יואב אביב

נתפס על מהירות והשמיד ראיות

נהג "אגד", עמוס תייר, ה־ מתגורר בשכונת נשר בחיפה, הורשע בבית־המשפט המחוזי בעיר בשיבוש הליכי משפט ובהשמדת ראיות. לאחר שהשופט, חיים פיזם, קיבל את גירסת התביעה, עו"ד דליה חלק, מפרקליטות המחוז, כי הנאשם השמיד את גליון הרשעותיו הקודמות כדי להעלים מבית־המשפט לתעבורה את העובדה שתלוי ועומד נגדו עונש מאסר על־תנאי.

הפרשה כולה החלה כבר לפני כשנתיים, כשתייר נתפס במכמונת מהירות של המשטרה, כשהוא נוסע במהירות מופרזת. הוא הגיע לבית־המשפט לתעבורה, שם פגש בעוזרת לתובעת. הוא ביקש ממנה לראות את

האשמה נגדו ואת גיליונו, וזו אף הסבה את תשומת ליבו לכך שתלוי ועומד נגדו עונש שלילת רישיון על־תנאי. בערבו של אותו יום, מעקבות שיחה אקראית בין התובעת לעוזרתה, והוברר לעוזרת כי עמוס תייר קיבל קנס כספי, והיא הביעה את תמיהתה על כך שהשופט לא־הפעיל את עונש התנאי שהיה תלוי נגדו.

בדרך זו, גם הוברר לתובעת כי משהו נעלם מתיקו של עמוס תייר. בבדיקה שנערכה למחרת הוברר, כי לבית־המשפט הוגשו רק 13 הרשעות קודמות בעוד שלנהג המהיר היו למעשה 19 הרשעות קודמות, בהן גם ההרשעה בגין הנהיגה במהירות מופרזת הקודמת, והשלילה על תנאי.

עו"ד חני הורוביץ פנתה לבית־המשפט המחוזי בחיפה בבקשה לפסול את רשיונו של עמוס תייר, ובית־המשפט קבע כי בסמכותה של המשטרה להפעיל במקרה זו סמכות מינהלית ועל כן, לשלול את רשיונו. משום כך נמנע בית־המשפט מלהתערב.

בד־בבד, הגישה עו"ד דליה חלק כתב־אישום נגד תייר, בו טענה כי בעת שהתיק נמסר לעיונו בבית־המשפט, הוא העלים חלק מהרשעותיו.

תייר, נהג "אגד", הכחיש את המיוחס לו באמצעות סניגורו, וטען: "לא עשיתי זאת". השופט, חיים פיזם, לא האמין לתייר והעדיף את גירסת התביעה. הוא הרשיע את תייר וקבע כי שיקר בעדות שמסר לבית־המשפט. מתן גזר־הדין נדחה לחודש מאי.

יואב אביב

חברות

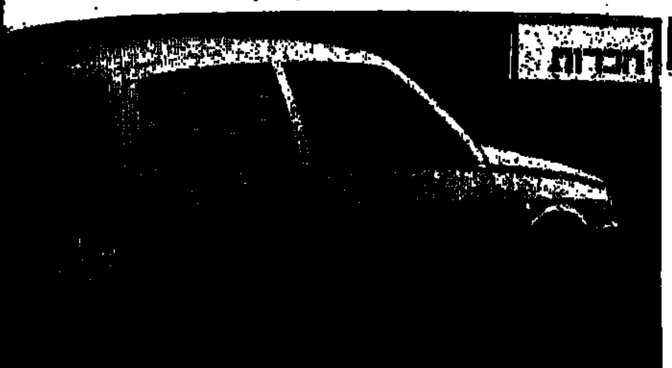

אוטוביאנקי "פילה"

חברת טלקאר, יבואנית לנציה אוטוביאנקי לישראל, הולה [illegible] האוטוביאנקי Y-10 "פילה". "פילה" היא חברה המייצרת ציוד ספורט [illegible] בקנה מידה עולמי. המכונית החדשה בעלת מנוע בנפח 999 סמ"ק, תהיה [illegible] לבן, והיא תעוטר בפס כחול ואדום לכל אורכה. הריפוד במכונית [illegible]

עונת המירוצים בפתח

מירוץ המכוניות הראשון לשנת 1987 ייצא לדרך בחול המועד פסח ב־16 באפריל. מהנהלת המירוץ נמסר, כי הנהגים המעוניינים ליטול חלק בתחרויות, יצטרכו להירשם במשרדי המועדון המוטורי בפתח־תקוה, לא יאוחר מ־1 באפריל.

בינתיים, נודע כי במירוצי השנה תצטרף למתחרות משנים קודמות גם מכונית סיאט איביזה שהוכנה על־ידי חברת סיאט למירוץ במימונו של נהגה, ישראל סבר. המכונית תתחרה בקבוצת המכוניות בנפח מנוע של 1600 קמ"ק.

האיביזה מצוידת במנוע [illegible] המפיק 130 כוחות סוס [illegible] בתלים מחוזקים, דיסקיות [illegible] ומאווררות, ותיבת הילוכים [illegible]

דוברת חברת אניטל, המארגנת המירוצים, נדיה לגרא, מסרה כי המארגנת חברה את שטח [illegible] מתכוננת להקים במקום [illegible] ספר לנהיגת מירוצים ולנהיגה [illegible] במירוץ שייערך בחול־המועד [illegible] מירוץ המכוניות גם [illegible] והמארגנים מצפים לעשרות אלפי [illegible]

ירידה בתאונות אוויריות

מספר ההרוגים בתאונות אוויריות בטיסות מסחריות בשנת 1986 ירד ב־66 אחוז מ־1800 הרוגים בשנת 1985 ל־607 הרוגים בשנת 1986. מספר התאונות קטן ב־20 אחוז והוא עומד על 31 תאונות לעומת 39 שנה קודם־לכן.

נתונים אלה נמסרו על־ידי המכון לחקר הסכנות והתעופה בחיפה, ואינם כוללים מעשי טרור.

כזכור, היתה 1985 השנה הגרועה ביותר בעשור האחרון מבחינת בטיחות הטיסה. בשנה זו אירעו 39 תאונות אוויריות, בתוכן התרסקות מטוס הג'מבו היפאני בו נספו 524 בני־אדם. בעקבות ריבוי התאונות [illegible] מומחים כי כמות הנוסעים [illegible] זה לא בא לידי ביטוי [illegible] 1986.

בשנה זו אירעו כ־31 תאונות [illegible] עשר תאונות יותר מאשר [illegible] שהיתה השנה הטובה ביותר [illegible] מבחינת תאונות אוויריות, [illegible] בני־אדם.

מומחים צופים, כי גם השנה [illegible] הירידה בתאונות האוויריות [illegible] בשנה שחלפה. נספו 325 איש [illegible] סדירות של חברות התעופה [illegible] בתאונות שאירעו בטיסות שכר.

שש אלופות לאוטו־מוטור ספורט

מדי שנה עורך מגזין הרכב הגרמני "אוטו־מוטור וספורט" [illegible] קוראיו לבחירת 6 "אלופות העולם": 6 המכוניות, הנחשבות בעיני [illegible] לטובות ביותר ב־6 קטגוריות שונות. במשאל 1987 השתתפו [illegible] קוראים, רובם מגרמניה.

61.1 אחוז מן הקוראים החליטו שגולף היא המכונית הטובה ביותר [illegible] "הבינוניות־קטנות". העדפתה של אודי 80 החדשה על המרצדס 190 [illegible] "המכונית, שנוכחותה בכבישים עדיין נמוכה משום ששיווקה החל [illegible] כותב המגזין על אודי 80, "שכנעה את קוראי המגזין כבר מראייה [illegible] שלישית היא בחירתה של פיז'ו 205 כמכונית הטובה ביותר בקבוצת הקטנות.

לחלן תוצאות המשאל, המכונה על־ידי המגזין "אליפות העולם": קטנות [illegible] 205, 2) פולקסווגן פולו, 3) אופל קורסה. בינוניות קטנות: 1) פולקסווגן גולף [illegible] קאדט, 3) פורד אסקורט.

בינוניות: 1) אודי 80, 2) מרצדס 190, 3) ב.מ.וו סדרה 3.

בינוניות עליונות: 1) מרצדס 200, 2) אופל אומגה, 3) אודי 100.

לוקסוס: 1) ב.מ.וו סדרה 7, 2) מרצדס S, 3) דיימלר 6x2.

ספורט: 1) פורשה 959, 2) פורשה 911, 3) פרארי GTO.

בהערותיו מציין המגזין כי המכונית שקיבלה את מספר הקולות [illegible] שברולט קאמרו האמריקאית. 51 קוראים בחרו בה, המחשב הראה 0.0 אחוז.

אודי 80 – אחת מתוך 44 אלופות

נבחרת מספר 2 בעולם היום באיצטדיון רמת־גן

סגל מערב־גרמניה לא כולל את כל השחקנים שהופיעו בגמר מקסיקו 1986, אבל די בשמות כמו פלר, מתאוס וברמה כדי להעניק חוויה מרגשת לחובבי הכדורגל בארץ ★ מיחיץ' מציב הרכב התקפי ומעניק הזדמנות לאבינועם עובדיה, שלום תקוה ואלי דריקס ★ תחילת המשחק ב־8.15 בערב ★ קודם לכן מפגש בין שתי נבחרות המשנה של ישראל ומערב־גרמניה

מאת יצחק ויסהוף וראובן חנניה

"ראיתי את נבחרת ישראל [illegible] נגד צפון אירלנד. היתה [illegible] לישראל אפשרויות לנצח וזה מוכיח [illegible] שחקנים טובים. אני [illegible] המערב גרמניים [illegible] בישראלים. אם נפסיד [illegible] לביקורת [illegible] תהיה [illegible] — כך אמר אתמול [illegible] בקנבאואר מנהל נבחרת [illegible] עיתונאים [illegible] ישראל.

[illegible] בקנבאואר אמר עוד כי הוא [illegible] שנבחרתו תצליח להשיג [illegible] נגד ישראל (1:1) "נעשה [illegible] אם נחשוב כי [illegible] המערב גרמני הוא מעל כולם בעוד שהכדורגל הישראלי נחות. לפי דעתי הרמה שווה" — אמר הקייזר.

בקנבאואר התייחס להעדר שוער הנבחרת הקבוע טוני שומאכר: "אני רק יכול להצטער שטוני לא ישחק. הוא אחד הטובים בעולם ועוד יכול לתרום לנבחרת. כיום הוא לא נמצא בישראל כיוון שעדיין לא הוסקו המסקנות נגדו".

עשרות עיתונאים ממערב גרמניה וישראלים רבים השתתפו במסיבת העיתונאים בה השתתפו גם מילאנקו מיחיץ', מאמן נבחרת ישראל ושלמה שרף מאמן נבחרת המשנה, שתשחק במשחק המוקדם, ב־6, נגד הנבחרת האולימפית של מערב גרמניה.

מיחיץ' סיפר כי הנבחרת הנוכחית של ישראל היא חדשה: "אנו עורכים כיום חילופי משמרות. יש לישראל שחקנים המשחקים כדורגל טוב וטכני, אולם חוסר הנסיון בעוכריהם. המשחק נגד מערב גרמניה יתן הרבה כיוון שישראל תשחק נגד נבחרת מעולה ואני תקווה ששני המשחקים יהיו ברמה גבוהה".

מיחיץ' הודיע שישראל תשחק התקפי כדי להשיג תוצאה חיובית: "התוצאה הטובה ביותר מבחינתי תהיה שהשחקנים יתנו את המכסימום וישחקו בקבוצה. אם ישראל תהיה שוות כוחות לגרמנים אהיה שבע רצון. אסור לנו לשחק נגדם אישית כיוון שהם חזקים מבחינה פיזית וטכנית. אם נשחק נגדם אחד על אחד אין לנו סיכויים. כיום יש לנו שתי נבחרות. אין נבחרת א' או ב'. אנו בונים נבחרת ולכן לכל השחקנים בליגה יש סיכוי להכלל בסגל בעתיד" סיכם מיחיץ'.

כוחות גדולים יאבטחו המשחק

מאת ראובן חנניה

משטרת־ישראל ערוכה לקלוט את קהל הצופים שיבואו הערב לאיצטדיון רמת־גן לשני המשחקים הבינלאומיים בין נבחרות ישראל ומערב גרמניה.

בשל רגישות המשחק יאבטחו מחוץ לתחומי המגרש כוחות בטחון רבים את קהל הצופים ואת האורחים ממערב גרמניה, בהם כ־1500 חובבי כדורגל מגרמניה המערבית.

קרוב ל־15 אלף כרטיסים כבר נמכרו וההתאחדות לכדורגל מצפים לכ־25 עד 30 אלף צופים.

מזג האויר להיום לא מבשר טובות. החזאי אומר: ממטרים.

ההתאחדות לכדורגל הכניסה חידוש מרענן באיצטדיון רמת־גן. שעון אלקטרוני המראה זמן ותוצאה.

זוהי הנבחרת המערב־גרמנית כפי שצולמה אתמול במלון הילטון בתל־אביב.

אלופס חזר הביתה

מאת יצחק ויסהוף וראובן חנניה

קלאוס אלופס, קפטן נבחרת מערב גרמניה, חזר כבר אתמול לארצו ולא יטול כמובן חלק במשחק נבחרתו נגד נבחרת ישראל הערב ב־8.15 באיצטדיון ר"ג.

אלופס בן ה־31 יצא לבדיקות בברכו הפגועה. השחקן המככב בשורות פ.צ. קלן למעלה מ־6 שנים אמר אתמול: "אם הייתי מחכה עד ליום חמישי כן הנבחרת חוזרת לגרמניה הייתי מחמיץ את משחקה של פ.צ. קלן בשבת מול מנהיים בליגה המערב גרמנית. כבר היום אצא לבדיקות וכך ארוויח שני ימי טיפולים. למרות הצער שלי מהחמצת המשחק נגד ישראל אני מעדיף בריאות על פני הופעה במשחק ידידות.

מי שיחליף את אלופס כקפטן הנבחרת במשחק הערב יהיה לותאר מתאוס (27) באיירן מינכן. מתאוס הוא בעל מספר ההופעות הרב ביותר בנבחרת העכשווית של מערב גרמניה.

אתמול גילה השחקן שברנט שוסטר עומד להצטרף לקבוצתה "אם שוסטר יבוא לבאיירן אני הולך לשחק באיטליה. אתמול צלצל אלי חברי לקבוצה אולי הנס ואמר לי כי השמועות אינן נכונות ואני יכול לשחק בישראל בלב שקט. אין לי בעיה עם שוסטר במובן הספורטיבי הבעיות שלנו הן במישור האישי" גילה מתאוס.

מתאוס סיפר על עצמו כי כיום משחקו בוגר ומחושב לעומת העבר האימפולסיבי שלו.

הנערים היום נגד בלגיה

נבחרת הנערים של ישראל תקיים היום, ב־3 אחר הצהריים, את משחק הגומלין שלה נגד נבחרת בלגיה במוקדמות גביע העולם.

במשחק שנערך בארץ ניצחו הנערים הישראלים 0:1.

המשחק יערך בצ'יני והמגרש בו היה אתמול עיסת בוץ אחת גדולה. המאמן אמנון רז מתכנן בהתאם לתנאי המגרש הקשים את שיטת המשחק.

● טניס

הפתעה בסבב פרנקל לנשים

הפתעה נרשמה אתמול בסבב פוליסם לנשים בטניס הנערך בחיפה כאשר רניאלה בלנקה מישראל בת ה־14 ניצחה את גניפר תרונטון אלופת אירלנד 7:5, 2:6.

ישראליות נוספות שהעפילו לשלב רבע הגמר הן יעל שביט שניצחה את סמית (בריטניה) 1:6, 1:6, ואילנה ברגר שגברה על פנטר (בריטניה) 2:6, 4:6.

בסבב פרנקל גברים עלה לרבע הגמר הישראלי עמית נאור שגבר על הוק מהולנד 6:7, 3:6.

גולדמן זכה באליפות הותיקים

מאת משה רוזנברג

רוני גולדמן זכה באליפות הטניס לותיקים כשגבר במשחק הגמר על מיקי רזמ 1:12.

בטורניר שהיה במועדון הספורטן בפתח תקוה נטלו חלק 200 טניסאים והוא נערך שלושה שבועות.

בין המשתתפים הבולטים היו כדורגלני העבר בועז קופמן, יואל שוהם, והמאמן שמואל פרלמן שהו־סרו בשלבים המוקדמים. לעומתם הגיע ד"ר ראול גילר למשחק הגמר לגילאי 45 ורק אז נוצח 2:0 על ידי יצחק בן שחר. ותיק המשתתפים היה משה פינברג הירושלמי בן ה־79.

בין הנשים זכתה נורית הלר במקום הראשון לאחר שגברה 2:10 על דליה אליאב.

בסיום העניק מזכיר איגוד הטניס דוד הרניק את הגביע למנצחים.

גם בלום ניצח בבריסל

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף שגבר על האוסטרלי ברוד דייק המדורג 50 בעולם בשיעור 3:6 8:6 בטורניר בבריסל עשוי להתמודד בשלב הבא מול מאטס וילאנדר שגבר על בוריס בקר.

כן עלו לשלב הבא, השבדי סוונסון, שגבר על אראייה מפרו, לימברגר מאוסטרליה, קאנה מאי־טליה ולאשק משוויץ.

בטורניר בנאנסי, צרפת, ניצח האוסטרלי וולי מאסור את בן ארצו קאהייל 6:3, 6:2, 6:2.

גלעד בלום ניצח בבריסל את הבלגי קריסטוף הוקנס 6:6, 5:2.

בגליל העליון מודאגים מנצחון הפועל בדרבי

מאת יצחק ויסהוף

מי שמחזיק ביום אצבעות לשחקני מכבי תל־אביב ומתפלל שינצחו מחר במשחק הגומלין את הפועל תל־אביב וביום ראשון במשחק המכריע הם אנשי... הפועל הגליל העליון.

הסיבה לכך פשוטה. הפועל הגליל העליון העפילה למשחק גמר הגביע נגד מכבי ת"א ב־9 באפריל. עובדה זו תבטיח לשחקני הגליל הופעה בשנה הבאה במסגרת גביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע, בתנאי שמכבי ת"א תזכה באליפות, או שהגליל ינצחו את המכבים במשחק גמר הגביע — אפשרות קלושה, למרות שבספורט הכל יתכן. לכן הגליל יכולה להשאר ללא מפעל אירופאי בעונה הבאה.

כיום הבטיחו לעצמן הופעה במסגרת אירופאית רק הפועל חיפה ואליצור נתניה שישחקו בעונה הבאה במסגרת גביע קוראץ'. על הכרטיס השלישי לקוראץ' נאבקות מכבי חיפה והפועל חולון. הפועל ת"א תופיע בכל מקרה באחד המיפעלים קוראץ' (אם תנוצח בידי מכבי) או אלופות אם תנצח את המכבים. למכבי, אפשרות לשחק בגביע האלופות אם תנצח בשני משחקים את הפועל, או הופעה במחזיקות גביע אם ינצחו את הגליל העליון בגמר הגביע. אפשרות שלישית: הופעה בגביע קוראץ' במידה ותנוצח בגמר הפלייאוף ובגמר גביע המדינה. מסובך לא?

אגב, גם זכיה של מכבי ת"א בגביע אירופה לאלופות לא מבטיחה לה הופעה אוטומטית בגמר בשנה הבאה.

● בטורניר כדורסל שנערך החודש בין קבוצות מרכז הספורט של אילן ברמת־גן זכתה בבכורה קבוצת "הכחולים" בראשותו של שאול וג'ימה שגברה במשחק גמר מרתק על "הירוקים" בראשותו של דני שוהר 59:53.

מנסדורף 14 בעולם השנה

עמוס מנסדורף מדורג 14 בעולם השנה, כשצבר עד כה 280 נקודות ומקדים את שני השבדים המצויינים אנדרס יאריד (271) ומאטס וילאנדר (255).

בראש צועד השבדי שטפן אדברג עם 1697 נקודות, לפני הצ'כי מילוסלאב מאציר 1106 נקודות, יאניק נואה (705) ואיוואן לנדל (700).

מנסדורף הרוויח השנה יותר מ־42 אלף דולר ומדורג 15 בהכנסות הכספיות, אחרי ברד גילברט 46875 ולפני אמיליו סאנצ'ז מספרד — 39025 דולר.

שטפן אדברג ראשון עם 270,608 דולר לפני מילוסלאב מאציר 189,042 דולר. בדירוג האיי.טי.פי. תופס מנסדורף את המקום ה־29 בעולם. כשבראש צועד איוואן לנדל, הגרמני בוריס בקר, שטפן אדברג, יאניק נואה, מילוסלאב מאציר, מאטס וילאנדר, ג'ימי קונורס, הנרי לקונט וג'ון מקנרו.

[illegible]

מארק קרנואריק [illegible] מסגל נבחרת [illegible] בשל [illegible].

כלי התקשורת [illegible] כי קונואריק [illegible] ממחנה האימונים בוורצלאב, לאחר שהפר את המשמעת.

יממה לאחר דרבי הכדורסל שהסתיים בנצחון הפועל ת"א:

הפועל: נחו ויתאמנו היום מכבי: שיחות אישיות

מאת יצחק ויסהוף

כדורסלני הפועל ת"א [illegible] אתמול, [illegible] רק היום יפגשו השחקנים [illegible] לאחר הנצחון הגדול 76:77 על מכבי ת"א.

שחקני מכבי ת"א התאמנו כבר אתמול. לפני האימון ערכו ראשי הקבוצה שיחות אישיות עם השחקנים. האוירה הזכירה את שקרה בקבוצה מיד לאחר התבוסה לחולון ב־19 נקודות. כל השחקנים הבטיחו לשמור על שתיקה.

גם פרשת מיקי ברקוביץ והמאמן צבי שרף לא הוזכרה.

במכבי ביקשו כמו תמיד לכבס את הכביסה המלוכלכת בבית. אולם 7000 הצופים בהיכל הספורט ביד־אליהו ראו את שהתחולל בין מיקי ברקוביץ למאמנו צבי שרף 3 דקות לסיום כששרף הורה לברקוביץ להכנס למשחק ומיקי פלט [illegible]. המאמן [illegible] מילים שלא כל כך נעימו לאוזניו של שרף.

בהפועל תל־אביב הוחלט סופית שהמשחק מחר יערך בהיכל הספורט ביד־אליהו [illegible].

סיני על הספסל

מאת ראובן חנניה ויצחק ויסהוף

לראשונה מזה שנים רבות לא [illegible] משה סיני, קפטן הפועל ת"א, [illegible] של נבחרת ישראל.

[illegible] מאמן הנבחרת מילינקו מיחיץ' [illegible] להושיב את סיני על הספסל [illegible] הערב נגד מערב גרמניה. [illegible] מיחיץ' את ההרכב: [illegible] אבינועם עובדיה, חלוץ [illegible] שלום תקוה ואלי [illegible] נכללים בין ה־11 [illegible]

[illegible] ישראל יהיה במערך 4 [illegible] אבי רן, אבינועם [illegible] אבי כהן, מנשה שמעונוב, [illegible] ניר קלינגר, רניאל [illegible] אורי מלמיליאן, שלום [illegible] אלי דריקס ואלי אוחנה.

על הספסל יישבו משה סיני, [illegible] אפרים דוידי, ליאור [illegible] ובני גינזבורג.

נבחרת מערב גרמניה תפתח עם: [illegible] ברמה, הרסטר, קולר, פליגלר, [illegible] מתאוס, (קפטן), הוכראן, [illegible] לה, כאפ.

במשחק ישפוט השווייצרי פראנץ גרטר בעזרת שני הקוונים מארטינו ובלטמן מבני ארצו.

מאמן נבחרת המשנה של ישראל שלמה שרף פירסם אף הוא את הרכב הנבחרת: אריה אלטר, אבי כהן (הירושלמי), חנן אוזלאי, יהודה עמר, דוד אוזלאי, ניסים כהן, אלון נתן, סמי מלכה, אלי יאני, יגאל מנחם וניר לוין.

נבחרת ב' של מערב גרמניה תפתח בהרכב: דומראק, פינקל, ריינרד, בורובקה, ליינהוף, קמפה, ספייר, דופנר, קרמר, אקשטיין וקרולס.

מרמורק — טבריה 0:1

● ארצית

מאת משה רוזנברג

הפועל מרמורק צברה אתמול במגרשה את מלוא הנקודות במשחק השלמה בליגה הארצית בזכות נצחון דחוק 0:1 על הפועל טבריה.

אין ספק כי שחקני מרמורק היו ראויים לנצחונם. הם שלטו במגרש ללא עוררין בניצוחם של פנחס שכטר, הבלם התוקף בן־ציון פנקס והקשר ירון תמיר.

מנגד גילתה הפועל טבריה חולשה. במיוחד החלוצים שהיו חלשים והכוונה לעופר דן ומאיר עמור.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־63. פנחס שכטר הפעלתן בעט כדור חזק שנהדף במשקוף השער. על הכדור החוזר השתלט בן־ציון פנקס שבנגיחה שילח את הכדור לרשת.

שפט היטב רחמים דינאצ'י, לעיני 150 צופים, ברחובות.

● ליגה א'

שני שערים במשחקים הדחויים

מאת משה רוזנברג

רק שני שערים הובקעו אתמול בארבעה משחקים דחויים שהתקיימו במסגרת ליגות א'.

משחק אחד לא נערך והיה זה בתמרה כשהשופט ראובן זיינו לא קיים את המשחק בין הפועל בני תמרה לבית"ר חיפה עקב העדרות שוטרים במגרש.

בקרית־שמונה נפרדו בתיקו אפס הפועל קרית־שמונה עם המדורגת בטבלה מכבי אור־עקיבא. המשחק היה נוקשה והשופט מאיר ברקו נאלץ להרחיק בדקה ה־76 את פרטוק מקרית־שמונה ובנישתי מאור־עקיבא. 200 צופים חזו במשחק.

במשחק נוסף במחוז הצפוני שנערך בעפולה ניצחה קבוצת הצמרת של מכבי תמרה 0:1 את מכבי עפולה. את שער הנצחון הבקיע עזמי נאסר בדקה ה־20. שפט יוסף גרוסמן לעיני 500 צופים.

במחוז הדרומי ניצחה בקרב תחתית על ארבע נקודות מכבי "לודוס" חולון את הפועל רמת־השרון 0:1. את שער הנצחון כבש קלימר שרביט בדקה ה־44. המשחק נערך בחולון לעיני 50 צופים בשיפוטו של שלמה שחר.

באור־יהודה נפרדו בתיקו אפס הפועל אור־יהודה והפועל אשקלון. שפט במשחק חלש בני בר לעיני 200 צופים.

מטה־אשר — מעפיל 2:3

הנצחון בגמר־עף הושג בחוץ ★ הגומלין במוצאי שבת ★

● כדורעף

[illegible] קבוצת הכדורעף של [illegible] עשתה אמש צעד [illegible] בתואר האליפות [illegible] ניצחה בחוץ את הפועל [illegible] במשחק הראשון [illegible]

[illegible] של אודי חבר הוליכו 0:2 [illegible] 14:16, מעופפי המעפיל [illegible]

משחקים בין ארציים [illegible]

ניצחה הפועל קרית־אתא בחוץ את הפועל כפר־סבא 2:3.

נצחון חוץ השיגה גם קבוצת מכבי חיפה על הפועל בתיים 2:3 במשחק על המקום החמישי. מכבי חיפה ניצחה במערכה הראשונה 9:15, נוצחה לאחר מכן 15:12 ו־15:9, שבה לנצח 6:15 ואז הגיעה המערכה החמישית המרתקת בה הובילה בתיים 2:10, 7:12 ו־10:14 אך נוצחה 16:14.

הפועל העוגן עלתה על גל נצחונות החוץ של המחזור כשבשה משריד עם נצחון חלק 0:3 במשחק על המקום השביעי מול הפועל שריד/העמקים. רק המערכה הראשונה היתה מסובכת — 16:18. בהמשך ניצחו מעופפי העוגן 9:15, 4:15.

מאבק בפלייאוף התחתון

בפלייאוף התחתון הוכרע המאבק שעה שמכבי תל־אביב ניצחה באולמה את הפועל רמת־אביב 2:3.

במוצאי שבת תקבע היורדת לאחר שהפועל רמת־אביב תארח את אליצור תל־אביב. רק נצחון 0:3 של אליצור ימנע ממנה נשירה לליגה השניה. מבחינת הנקודות הקטנות מצויה רמת־אביב במצב הטוב ביותר (18+) ואילו מכבי תל־אביב במצב לא נוח (19־). לאליצור תל־אביב 4+. אם רמת־אביב תנצח במערכה אחת, בלבד יהיה גורלה של אליצור.

1.	מכבי ת"א	4	9:9	6
2.	רמת־אביב	3	8:5	5
3.	אליצור ת"א	3	5:8	4

הזמנה לנושים
לפי חוק הירושה

בעניין עזבון המנוחה יטה רייננבר ז"ל
ת.ז. 1718072

שנפטרה ביום ג' תשרי תשמ"ז (6.10.86) ומענה היה בשדרות העצמאות 42, בת־ים.

בתור מנהל עזבון המנוחה הנ"ל עפ"י צו בית המשפט המחוזי בת"א–יפו מיום 9.3.87 בתיק עזבונות 6077/86, הנני מזמין בזה את נושי המנוחה להודיע לי בכתב תוך 90 יום מיום פרסום הזמנה זו על כל תביעות שיש להם נגד עזבון המנוחה.

תאריך: 24.3.87 — משה אשורי, עו"ד, מנהל עזבון המנוחה, רח' רוטשילד, ראשל"צ 75272

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת קומה והקלה מתכנית הבינוי 1680 ברחוב עלית הנוער מס' 6–4, גוש 6167, חלקה 240–239, תיק בניין 6/19369, בקשה מס' 870/50.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בסמי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנית תל־אביב–יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת הקרקע לתקופה של 10 שנים וסגירת מרפסת כהקלה, ברחוב הירקון מס' 177, גוש 6966, חלקה 26, תיק בניין 177–0027, בקשה מס' 870064.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בסמי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנית תל־אביב–יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת־גן (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6158 חלקה 178, רח' הרקסים 24, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה, 5% עבור מעלית ו־10% בק. ב' במרווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת־גן

דנהי בע"מ — 51־114312־5

הודעה על קבלת החלטה
לפי סעיף 118 לפקודת החברות

נמסרת בזה הודעה כי באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה הנ"ל שהתכנסה והתקיימה ביום 24.3.87, נתקבלה ההחלטה הבאה כהחלטה מיוחדת של החברה:

להוסיף את המטרות המפורטות להלן, לתזכיר ההתאגדות של החברה בסעיף 2 (ג) (41) 2 (ד) (1) „לעסוק במתן שרותי אדריכלות לרבות בצוע תכנונים מוקדמים וסופיים, הגשת תכניות לרשויות מוסמכות, הכנת תקנונים ותשריטים לתכניות, הכוונה עליונה ופיקוח עליון על ביצוע עבודות בניה וכן כל פעולה המותרת עפ"י כל דין לאדריכלים".

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי

[illegible]

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 111/03/6, שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת מושב ניר־בנים.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד מגרש 96 מאזור מגורים ומשקי עזר ל„אזור לבנייני ציבור".

ב. 1. חלוקת חלק מחלקה 3 (מגרש 65) לי"ג מגרשים בני 900 מ"ר כל אחד שייקראו: 43 א', 35 א' ויוצמדו למגרשים 45, 57, 51, 27, 35 בחלקות א'.
2. שינוי יעוד חלק מחלקה 3 (מגרש 65) משטח מגורים באזור חקלאי לאזור חקלאי, „אזור לבנייני ציבור (מקלט) ולדרך להולכי רגל".

3. שינוי יעוד חלק מחלקה 39 (מגרש 160) מ„שטח מגורים" באזור חקלאי לאזור מגורים ומשקי עזר שייקרא א'/60, סיפוח החלק הנותר מחלקה 40 (מגרש 61) לחלקה 39 (מגרש 60).
אזור מגורים בחלקה 40 (מגרש 61) מתבטל ונשארת רק חלקה חקלאית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 278.6 דונם. גוש: 2933, חלקה 38. גוש: 2934, חלקות 3, 20, 39, 40 — אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3356, מיום 7.7.86, עמוד 2683. השינוי האמור שבה הוועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רנינו — יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ובניה, מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 145
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה לשינוי היתר

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להיתר על חלקה 216 בגוש 6441 רחוב ויצמן מס' 12, בקשה לשינוי היתר ממסגרים למגורים + משרדים בדירה מס' 4.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

ההתנגדויות מנומקות בכתב בכפל העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה כפר־סבא

מרחב תכנון מקומי

„שורקות"

חוק התכנון והבניה — תשכ"ה

בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית למתן הקלה בגוש: 3504, מגרש 89 — כפר הנגיד.

מהות ההקלה:
הקטנת מרחק בין מבני המגורים מ־5.0 מ' ל־4.5 מ'.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.

ציון כהן — יו"ר הוועדה
המקומית „שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי

נתניה

הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/229/66".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8260, חלקות 120, 197 חלק מחלקה 122 — רחוב יהודה הלוי.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לשטח בנייני ציבור; איחוד חלקות, קביעת קו בניין והקמת מרכז קהילתי „תפארת משה".

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3317, התשמ"ה, עמ' 1152 ובעתון בוקר „על המשמר" מתאריך 30.3.86 ובעתון ערב „מעריב" מתאריך 30.3.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „הצופה" מתאריך 30.3.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: 25.3.7
ר. שיש - יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת — מעפילים ולוחמים (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — איך גדלים הורעים. 09.20 אנגלית ז'. 10.10 מדעי הטבע ה"ו. 10.30 הגיל הרך — פרפר בחמר. 11.00 חשבון ו' — מלבן וקוסס. 11.15 אנגלית וי"איי"כ: Hello Israel - Unusual Occupations

11.30 מושגים ביהדות — מצה וז. 12.00 טלטקסט — עד כאן — אתמול במשפט דמיאניוק: שידור חוזר מיום ג' 24.3.87 (כ). 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע (ע"י) — מוסיקה — רדיואקטיביות. 13.30 גיאוגרפיה — נהר הקולורדו. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: יבנות חיינו הראשונות — כולו שלכם. עידן המהפכות — תור הברזל החדש. מבוא למדעי החיים — מארג הכוון. 15.00 מועדון הפיקוויקים — פרק 10. 15.30 פרפר נחמד — כף כפית מזלג סכין. 16.00 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה. 16.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק — משדר מיוחד של ערב חדש. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר — מגזין שבועי בשידור ישיר. מנחים: דליק וולניץ וטוליס. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 על ספרות ותרבות (ערבית). 19.00 בקו הבריאות — ביקור ביישובי הבדואים בנגב. על מחלות ילדים ובעיות מיוחדות בטיפול בתינוקות, נשים, ובילדים במאהל וביישוב הבדואי (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 יוסף ביגון — מוגבל בזכויותיו. לרגל שחרורו של אסיר ציון יוסף ביגון יספרו עליו חבריו הנמצאים בארץ, ויוקרן בשידור חוזר סרט שנעשה עליו לפני כשלוש שנים. במאי: מטר וינטרוב. 20.30 הצצית — מגזין דו־שבועי לענייני מדע, טבע ורפואה. מחקרים על נדידת הציפורים, שמטרתם להפחית את מספר ההתנגשויות בין מטוסי חיל האוויר הישראלי לבין הציפורים הנודדות. מחקרים הנעשים בעזרת ראדר מיוחד. כתבה אחרת מציגה שיטת ניסוי של מטוס הלביא. שיטות הניסוי במטוס הלביא נמשכות, ובכל פעם הן נעשות נועזות יותר. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל רן. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שידור ישיר של המחצית השניה של משחק הכדורגל בין נבחרות ישראל וגרמניה. 22.05 סרט קולנוע — אחרון המאהבים הלוהטים. 23.40 מסוקי של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר — כרוביני: הפתיחה אנאקריאון; ברהמס: וריאציות על נושא של היידן; סיבליוס: הסימפוניה הראשונה אופוס 39 במי מינור; היידן: בריאת העולם, אורטוריה. 11.57 מגישים שיר. 12.00 אמנים באולפן — רמי כרניב — פסנתר — מנדלסון: רונדו קפריצ'ווזו, אופוס 14; מוצרט: סונטה בסה מג'ור, ק. 332; בוזוני: טוקטה, אופוס כ/20; לקואונה: מלגניה; דה פאייה: מחול האש; גרשווין: רפסודיה בנוסח כחול. 13.05 בהאזנה נינוחה — ובר: הפתיחה פרציוזה; ובר: רצ'יטאטיב ואריה של אגאטה מתוך קלע הכשפים; גרטרי: מוסיקה לבלט; וגרל: סונטה לחליל, צ'מבלו וויולה דה־גמבה; פרסל: פנטסיה לחמישייה ברה מג'ור; שומאן: קטע קונצרטי ל־4 קרנות ותזמורת; שופן: נוקטורן במי במול אופוס 9 מס' 2; קסטלנואובו־טדסקו: קונצ'רטו מס' 1 לגיטרה ולתזמורת; ליסט: פנטסיה הונגרית לפסנתר ולתזמורת. 15.00 מוסיקה ויוה — ניקולו קסטיליוני — סינפוניה על מלחמה ואהבה. 16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית רשה"ש; היידן: סימפוניה מס' 83, בסול מינור התרנגולת; מוצרט: אנדנטה לחליל ותזמורת; משה גסנר: קליידוסקופ; בטהובן: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ולתזמורת. 17.30 מן העבר הרחוק. 18.00 דיוקן. 19.00 מוסיקה אהובה עליכם — דבוז'אק: רומנסה בפה מינור אופוס 11, לכנור ותזמורת; וילה לובוס: בכיאנאס ברזילראס מס' 5; ש. רהדמרה: קונצ'רטו מס' 7 בסול מג'ור לכנור ולתזמורת; קרלוס שאבס: סימפוניה אינדיה. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 אופרה של יום רביעי, מרטינו: הפסיון היווני. 23.00 מחזורי יצירות — מנדלסון: שירים ללא מלים, פנטסיות אופוס 16.

רשת א'

07.30 רדידיקל — תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 תוגה — עם בני הנדל. 08.27 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 השכלה ודעת לכל — גיל ההתבגרות — שיחה עם פרופ' אבנר זיו: אישיות והימור עצמי. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 19.05 שאול לעיין. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היהודית והדתית בשידור חי — עורכת ומנחה מילכה לפרן.

רשת ב'

07:00 הבוקר הזה. 08:05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת — מגזין יומי. 11.30 סע לשלום — עם גדעון הגר. 12.10 אלף־אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות וסומנים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן החדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין החברה. 18.00 יש שאלות — עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון. 20.15 שידור משחק כדורגל בין נבחרת ישראל לבין נבחרת מערב־גרמניה — באיצטדיון רמת־גן. 22.05 מחפשים את המטמון — מנחה: משה טימור.

גלי צה"ל

00.05 אוניברסיטה משודרת — האנוסים — בין נצרות ליהדות. קיום מצוות. מרצה: ד"ר יוסף קפלן. 06.30 פוקחים עין — והחדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם לאה עוז. 10.05 הספקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע — עם יצחק בן נר ואורלי יניב. 14.05 דו רה יומי — עם דובי לנץ ורני קרפל. 15.05 מה יש — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם רן שילון, יעל רן וגתי סגיר. 18.05 יעד משודר — מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 משולש — עימות יומי בענייני שעה. מנחה: יוסי עוזרר. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן — שירים עבריים — עם שירה גרא. 19.50 תיק פלילי 371/86 — מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק — יומן מיוחד לסיכום ארועי המשפט. 20.05 שאלות אישיות — יעקב אגמון משוחח עם הד"ר לספרות ניסים קלדרון (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — האנוסים — בין נצרות ליהדות (ש"ח). 22.05 על הדבש ועל הביפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם המשפטנית רות גביזון. 00.05 צפורי לילה קלאסיות — עם ארי מרנקל. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל ב־FM

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 צער וחצי — דיווחים ישירים ממשחקי גמר הפליי־אוף בכדורסל. עם אלי ישראלי. 22.05 על הדבש ועל הביפאק. 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש דני קרפל.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ומזמורים ישראליים. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאס. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חריש ומחורש. 16.05 הצגה יומית — עם יקיר אביב. 18.00 הצעקה האחרונה — עם יגאל רביד. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 צלילי מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: שוטר במשרה חלקית 5, 7.15, 9.40
אורלי: סטור
בית לסין: שושנת קהיר הסגולה 23.15
בן־יהודה: ניפגש בחוף 5, 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלש המקפץ 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: הזכב 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין:
ניפגש בחוף 7.30
כלא הנשים 9.30
דור: מחזר מתגבר 5, 7.15, 9.30
ליבור חדש: להתחתן שנית 4.30, 7.15, 9.30
נרזיאון ת"א: סיפורים מהחיים 7.30, 9.30
סינמה 1: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 5, 7.15, 9.30
סאר: ללא רחמים 5, 7.30, 9.30
פאריס: בטי בלו 12, 2, 7.15, 9.30
הרולד ומוד 21.30
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף 5, 7.30, 9.50
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.25, 9.45
חן 1: אל תקרא לי לבן 5, 7.40, 9.45
חן 2: מלקולם 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 3: הטיסה נעימה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחקים: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: כלא הנשים 5, 7.15, 9.30
תכלת: דיזה לחצות 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן
ארמון: צבע הכסף 4, 6.40, 9.30
לילי: פלאטון 7.15, 9.30
ארמגן: שוטר במשרה חלקית 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: אל תקרא לי לבן 5, 7.20, 9.40
גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 5, 7.20, 9.40
גן 3: מלים נפלו על הראש 5, 7.30, 9.40
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: נועזים במלכודת 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: שוטר במשרה חלקית 4.30, 9.15
בית אגרון:
האחים מרקס במרוצים 16.00
מלחמה ואהבה 18.00
דיווה 19.30
שיער 21.45
כפיר: פלטון 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: צבע הכסף 4.30, 7, 9.15
מיטשל: משחק מסוכן 7.00, 9.00
סמדר: סיד ונגסי 7.00, 9.30
הבירה: הקשר הנורווגי 4.30, 7.15, 9.15
אוריון
אור 1: קרוקודיל דנדי 4, 6.30, 9
אור 2: ג'אק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: סיגליות הן כחולות 4.30, 6.30, 9.00
אור 5: מטרה חמה 4.30, 7.00, 9.00
עדן: ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: קיץ 18.30

חיפה
ארמון: בלגן מאורגן 4, 6.30, 9
אורה: פלאטון 4.30, 7.00, 9.15
חן: מלקולם 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חמים וטעים 4.45, 7.15, 9.30
פאר: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון: כלא הנשים 4, 6.30, 9
אמפיר: נינג'ה איש הזעם 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: שבט דב המערה 6.45, 9.15
קרן אור המחודש:
אהבה גורידה 7.00, 9.15

נתניה
שרון: ניפגש בחוף 5, 7, 9.15
סטודיו: וכרונות אהבה 5, 7, 9.15

חולון
טבור: פלטון 5, 7.15, 9.30
מגדל: צבע הכסף 4.00, 9.30
אביגון: שודדי השחקים 5, 7.10, 9.30

בת־ים
עצמאות: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: האוצר מארץ האש 5.00, 7.15, 9.30

באר־שבע
חן: בובה 4.30, 7.10, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: פלאטון 5, 7.15, 9.30
היכל 2: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30
היכל 3: בובה 5, 7.15, 9.30

עפולה
מטטרון: המקצוע לוחם

רעננה
אורות: הנינג'ה האמריקני 2 4.10, 7, 9.15

גבעתיים
חדר: כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30

ראשון־לציון
רון 1: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.45
רון 2: ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 25.3
20.30 חדוד וגיתה
מירלה אפרת – בירושלים

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 25.3 בשעה 20.30
המסע של אמא טאטוני
בשעה 22.00
חגוטריסט – מיול
.ברקיע השישי

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 1

חולון
הפריין 52

ירושלים
רמות אשכול — פראן 15, מ. מסחרי

נתניה
נתניה — הרצל 11

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
פינצי — חיבת ציון 43

תל־אביב
בס — פרישמן 66
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7

חיפה
יבנה — אבן סינא 7
היסוד — קרן היסוד 73, ק. ביאליק

רחובות
סגל — הרצל 134

רעננה־כ"ס
קופ"ח כללית — הרשות הוד השרון

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקווה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
בקור חולים - ילדים
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה הצ"צ — כירורגית, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יפעל מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־329488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 228732.

„קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' 21.00—23.00, בלילות שבת וחג [illegible] השעות: 18.00—24.00, בשבתות וחגים השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, תל־אביב.
בחיפה: רחוב הנמל 26, [illegible] פתוחה מדי יום בימים, כולל ערב שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00 [illegible] טלפוני בלבד.
ר"ג: [illegible] טל: 03־285822, 294869.

מרכז מידע לקורבנות אונס
[illegible] א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' [illegible]
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' [illegible]
ער"ן נתניה — טל' 053־35310

[illegible]
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, [illegible] בני־ברק, גבעתיים, [illegible] רמלה — 101, [illegible] טלפון 065־93334, [illegible] נהריה — 04־951401, ים — טל' 5511111, [illegible] 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנתניה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 10.00, 11.30, 12.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 16.33, 18.38, 18.48.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 16.33.

• רכבת תופעל בימי א' בשעה [illegible] חג בלבד.

קיים חשד שסוכן המשטרה הסמוי עמי בן־יהודה נרצח

ולא התאבד כפי שסברו תחילה ● מריו רומנו המואשם במכירת הרואין לסוכן הסמוי שוחרר לפי שעה בערבות

קיים חשד, כי הסוכן המשטרתי הסמוי, עמי בן־יהודה שגופתו נתגלתה לפני שבוע — נרצח ולא התאבד כפי שסברו תחילה. הודעה זו מסרה אתמול נציגות הפרקליטות בבית משפט השלום בתל־אביב. במהלך אותו דיון הוחלט, לראשונה, לשחרר נאשם בסחר בסמים מסוכנים, בעקבות מותו של הסוכן.

לבית המשפט הובא מריו רומנו, בן 43 מחולון, המואשם במכירת הרואין לסוכן הסמוי בן־יהודה ב־3 מועדים שונים. רומנו נעצר בשעתו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, ומשפטו עמד להיפתח בראשית חודש אפריל הקרוב, כשהעד העיקרי נגדו אמור היה להיות עמי בן־יהודה.

סניגורו של רומנו עורך־דין דוד יפתח פנה לבית המשפט וטען, כי מאחר שהסוכן הסמוי בן־יהודה התאבד, הרי אין עתה בידי התביעה ראיות שיכולות להביא להרשעת מרשו. לכן, ביקש הסניגור לשחרר את מריו רומנו.

התובעת עורכת־דין אריאלה סגל מפרקליטות מחוז תל־אביב טענה, לעומת זאת, כי קיים חשד שעמי בן־יהודה נרצח ולא התאבד, ואם אכן יתברר שכך היה הרי לפי פקודת הראיות תוכל התביעה להגיש את ההודעות שמסר השוטר הסמוי בהיותו בחיים, בלי הצורך שיעיד בעצמו במשפט.

התובעת מסרה, שחוות הדעת הפתולוגית לגבי סיבת מותו של בן־יהודה תימסר תוך ימים ספורים, ולכן היא ביקשה לדחות עד אז את הדיון בבקשת הנאשם להשתחרר.

הסניגור עורך־דין יפתח טען, לעומת זאת, שלא יתכן, על סמך השערה שאולי נרצח המנוח ולא התאבד, להשאיר את הנאשם במעצר, שכבר עצור 5 חודשים בגלל תיק זה.

השופטת אסתר קוכו דחתה ליום שישי את ההחלטה, היות שעד אז תגיע לידיה חוות הדעת הפתולוגית לגבי סיבת המוות. עד אז, החליטה השופטת, ישוחרר רומנו בערבות של 10,000 ש"ח והפקדת ערבות בנקאית בסך 7,500 ש"ח. (עתי"ם)

השוטרת הצרפתיה: תחילה לא ידענו אם היא אשה או גבר

אתמול בהמשך משפטה של גיתית איזראלוב ● איזראלוב החשודה ברצח בעלה נתפשה לטענת התביעה בפאריס כשבידיה שני דרכונים מזוייפים ● החוקר האנגלי: איזראלוב ניסתה ,לחלוב' ממני איזה מידע יש לישראל נגדה

פרשת מעצרה של גיתית איזראלוב בנמל התעופה אורלי, לאחר שלטענת התביעה התגלו אצלה 2 דרכונים מזוייפים, כשהאחד מהם מוחבא בין רגליה — נגולה אתמול בהמשך משפטה של גיתית הנאשמת ברצח בעלה יוסף איזראלוב.

השוטרת הצרפתיה מוזט סבין השמיעה אתמול עדותה. השוטרת שירתה בינואר אשתקד במחלקה לביקורת גבולות בנמל התעופה אורלי בפאריס. בתשובה לשאלות התובע עו"ד אברהם טל, ובחקירה הנגדית של הסנגור עו"ד מאיר יוז, סיפרה העדה פרטים שונים אודות המעצר וההבדיקות הגופניות שערכה לגיתית איזראלוב בעת שנעצרה ב־26.1.86.

העדה סיפרה, שגיתית נעצרה ע"י שוטר בנמל אורלי, שמצא אצלה דרכון לא חוקי. „תחילה לא ידענו אם מדובר באשה או בגבר — סיפרה העדה — כי בדרכון הזה היה שם של גבר, „אלון". אבל היא נראתה יותר כנשית, ולכן הוטל עלי כשוטרת לערוך חיפוש על גופה". „התחלתי לבדוק מן הרגליים, ולפתע הבחנתי משהו בולט למעלה בין רגליה. ברגע הראשון חשבתי שמא זה באמת גבר. אבל כשבדקתי ומצאתי שבין רגליה מוחבא דרכון — נרגעתי".

עד נוסף, שהעיד קצרות, היה קצין משטרה אנגלי, חוקר ב„סקוטלנד יארד", גורדון הוצ'ינס, שחקר את גיתית איזראלוב לאחר מעצרה בלונדון ביוני 1986.

העד האנגלי סיפר, כי כאשר חקר את גיתית, היא דיברה אתו בשטף ובהתלהבות. „הבנתי שהיא מנסה ,לחלוב' ממני לגבי המידע שיש לישראל נגדה — סיפר — אבל לא אמרתי לה דבר כי לא ידעתי כלום בעניין זה".

המשפט המשך ביום א'.
(עתי"ם)

„ענבל אמר לי שאם בלאס לא היה, היו ממציאים אותו"

אמר אתמול רפ"ק פרידמן במשפט בלאס

„לוי ענבל אמר לי, שאם דוד בלס לא היה קיים, היינו צריכים להמציא אותו" — טען אתמול עד ההגנה עו"ד משה פרידמן, שהיה בשעתו קצין משטרה וראש הצוות בתיקו של בלס, בהמשך חקירתו הנגדית על ידי התובעת במשפטו של איש העסקים דוד בלס.

העד נחקר ארוכות על ידי התובעת עו"ד פנינה דבורין, אשר עשתה מאמצים ניכרים לגלות סתירות בדבריו.

פרידמן טען בעדותו, כי „כאשר חקרתי בשעתו את חיים יולש מהתק"ם, התרשמתי שכל מטרתו של יולש היתה שחס ושלום לא אגלה את האמת. ואילו לוי ענבל (שהיה גזבר איחוד הקבוצות) אמר לי, שעם בלס לא היה קיים, היו צריכים להמציא אותו. אבל אני האמנתי לגירסתו של בלס ולא האמנתי ליולש."

בראשית הישיבה ביום ג' ביקש הסניגור עו"ד יהודה ויינשטיין מהתובעת פנינה דבורין, שתגלה לבית המשפט, מהיכן שאבה את הדברים שהטיחה יום קודם לכן בפני העד פרידמן, לפיהם הוא ניסה למכור חומר חקירה לעתונאית מסויימת תמורת 20 אלף דולר. התובעת הגיבה, כי „מותר לי בחקירה הנגדית להטיח בעד מה שאני רוצה".

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 24.3.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6758	1.6967	1.6863
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6000	1.6200	1.6103
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8837	0.8948	0.8885
לירה סטרלינג	1	2.54	2.67	2.5904	2.6228	2.6113
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2655	0.2688	0.2669
ין יפני	100	1.06	1.11	1.0774	1.0909	1.0832
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7807	0.7904	0.7865
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0554	1.0686	1.0640
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2528	0.2559	0.2541
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2336	0.2365	0.2352
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2349	0.2378	0.2378
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3600	0.3645	0.3623
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2250	1.2403	1.2328
דולר אוסטרלי	1	1.07	1.16	1.1135	1.1274	1.1204
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7778	0.7876	0.7828
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4266	0.4319	0.4290
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2565	1.2722	1.2655
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.29	1.2424	1.2580	1.2486

טלקס

● הכינוס הארצי הל"ה לתנ"ך

הכינוס הארצי הל"ה לתנ"ך ייפתח בירושלים ב־5 באפריל מעורר התעניינות רבה בקרב אנשי אקדמיה ושוחרי תנ"ך. עד עתה נרשמו יותר מ־400 משתתפים לערב הפתיחה בטרקלין הכנסת ולהמשך הדיונים בנושא ספר תהילים.

הכינוס הארצי לתנ"ך מוקדש השנה לזכרו של דוד בן גוריון במלאת 100 שנים להולדתו.
בצלאל עמיקם

● 6 מירוצי מכוניות ואופנועים — השנה באשקלון

6 מירוצי מכוניות ואופנועים יערכו השנה באשקלון.

המועדון המוטורי והחברה הכללית המפעילה את המירוצים „איטל" קבלו זכיון להפעיל את המסלול לאורך שנים ובכך בא קיצו [illegible] לטקס את מסלול המרוצים הארצי.

לראשונה יגיעו למירוצים אופנועים ונהגי מכוניות מירוץ מיוון ומקפריסין. רפאל גאון

● כינוס אגודות בעלי מטוסים בישראל

ב־30 למארס תפתח עצרת אגודות הטייסים ובעלי מטוסים פרטיים במלון „קרלטון" בתל־אביב - על כך מסר אבנר ישפת, יו"ר האגודה הישראלית בפגישה עם כתבים. על סדר היום שמירת זכויות בעלי מטוסים וטייסים פרטיים שלא במסגרת שדות התעופה.
יוסף שמי

זכו בלוטו

הגרלת הלוטו מספר 12/87 עלו המספרים הבאים: 4, 8, 20, 21, 28, 30 והמספר הנוסף: 5.
(עתי"ם)

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג', קול ישראל — 24.3.87

1. סוד — ארם
2. כשהמצעי אוהב — ירדנה ארזי
3. נוסעת בעקבות האהבה — ורדינה
4. למה דווקא איתך — דפנה ארמוני
5. אפשרות אחרת — הראלה בר
6. רק בינתיים — אילנית
7. ביום של המצבה — רמי קליינשטיין
8. חוק מהחיים — מני ג'ייקובסון
9. תורף מייגע — רוני תורג'מן
10. יום חדש — אילנה אביטל
11. בוא נשכח נסלח — גלי עטרי
12. רוצים שלום — אמני ישראל
13. לשיר איתך — שושנה דמארי וברעו שרעבי
14. מעמיר פנים — רבקה זוהר
15. שיר עם סולני — פופלקס
16. כל נדרי — חיים משה
17. תות — משה בקר
18. אהבת מולדת — דורית ראובני
19. הציחו לי — רמי קליינשטיין
20. רובים — מוסקבה
21. הכדון שלך — ראובן ארזו
22. עד הסוף — אסתר שמיר
23. השיר הבא — קובי אושרת
24. לילה אחרון בעיר — להקת פיקוד המרכז
25. כשילדים שרים — איתן מסורי
26. שפוט של האופנה — שרון ליפשיץ
27. עורי אפריקה — משה פרי
28. ילד אמור, ילד מותר — ריקי גל
29. להמשיך לצעוד — עפרה חזה
30. צילו של הלב — רפורמה

לשיטוטים — פינת הפזמון החדש
31. מערבה מכאן — ריקי גל
32. יעל ואני — אפרים שמיר
33. נסדרנו כך — נורית גלרון
34. כל האור — בני גרלר
35. אנרת סטיבי — ג'ינג רבין

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, י־ם, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
מיקוד ______ תאריך ______

נוקבו צמיגי מכונית של פעיל נגד כפייה דתית

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

חבר הוועד נגד כפייה חרדית בנתיבות התלונן במשטרה, כי צמיגי מכוניתו נוקבו על־ידי חרדים בעיירה, המתנגדים לפעילותו. המשטרה פתחה בחקירה.

האיש, איציק ג'רבי בן 30 סיפר כי אלמונים תחבו מתחת לדלת הכניסה בביתו עיתון המזוהה עם הזרם החרדי. „כשראיתי את העיתון", סיפר ג'רבי, „מייד חשדתי שמשהו לא כשורה. כשירדתי למכונית נדהמתי לגלות שארבעת הצמיגים מנוקבים. אין לי בעיות וסכסוך עם אף אחד בעיירה."

ג'רבי אמר כי הוועד נגד כפייה חרדית בעיירה מתכנן לבצע פעולות מחאה. „לא נשתוק ולא נסכים שהמצב יימשך", אמר. „כל אחד צריך לחיות את החיים שלו".

בחודשים האחרונים פירסם הוועד נגד כפייה חרדית כרוזים וכתבות בעיתון מקומי נגד הקהילה החרדית בעיירה. ג'רבי עצמו כונה בפירסומים נגדיים של אנשי הקהילה בכינויי גנאי שונים כמו, „השגריר מדרום אפריקה".

רבה של הקהילה החרדית, יששכר מאיר, דחה אתמול את טענותיו של ג'רבי. „איש מהקהילה לא ביצע את המעשה, זו לא דרכנו. אולי עשו את זה פרחחים מהעיירה. אנו משיבים לפירסומים נגדנו בפרסומים בעיתון שלנו".

פקיד במס הכנסה באשקלון חשוד בהונאה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

דוד ארביב אמרכ"ל מס הכנסה באשקלון נעצר אתמול לאחר עשרה יום בהוראת בית משפט בתל־אביב. אחיו הרצל ארביב נעצר לשישה ימים.

שלשום נעצר דוד ארביב בן 41 תושב אשקלון בחשד שהוציא במירמה סך של 1.6 מיליון ש"ח מכספי אגף מס הכנסה והעבירם לחשבונו של אחיו.

החשוד שימש כאמרכ"ל מס הכנסה באשקלון ועל פי החשד נהג להזין את מחשב המשרד בנתונים שהזרימו את הכסף לחשבון אחיו.

אחיו הרצל ארביב בן 39 הוא תושב אשדוד ומשמש כעובד בכיר באחד המפעלים בעיר. גודל הסכום שהגיע לחשבון זאת עורר את חשדו של מנהל סניף הבנק בו מתנהל החשבון של הרצל. המנהל ניסה לברר אם לא חלה טעות בהעברת הסכום. בעקבות חקירתו התחילו אנשי מס הכנסה לבדוק את הנושא וכשנודע כי האמרכ"ל הודה כי הורה להעביר את הסכום לחשבון אחיו הוחלט להעביר את הנושא לחקירת המשטרה.

בעלי חברה חשודים בגניבת פסולת חיטה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

40 טון פסולת חיטה ודורה שנגנבו על־ידי אב ובנו בעלי חברת „פוקס" שהם קבלני הניקיון של רציפי נמל חיפה נתפשו במבצע משטרתי אצל סוחר בכפר ערבה. שווי הפסולת 10 אלפים דולר.

בעלי החברה שהיו אמורים לנקות את רציפי נמל חיפה ולהעביר את הפסולת לחברת „ג'סקו", לה היתה שייכת הפסולת לא עשו כך ונהגו למכור את הפסולת לסוחר מכפר ערבה, באמצעות בני משפחה בדואית ששימשו כמתווכים. משטרת מרחב חיפה אליה הגיעו התלונות הראשונות בפרשה כבר לפני זמן רב עצרה את כל המעורבים בפרשה ושיחררה אותם בערבות בתום חקירה.

כתבנו מוסר כי הגניבה נחשפה על־ידי צוות בילוש של היחידה המרכזית של מרחב חיפה, שהתחקה אחר פעולותיהם של קבלני הניקיון במשך זמן רב.

עורך־דין יורם שפטל צריך גם להתפרנס...

מאת ניצה רימון כתבת „על המשמר"

עורך דין יורם שפטל צריך גם להתפרנס הרחק מאורות הזרקורים, הרחק מבימת בנייני האומה, שם הוא מופיע כעוזר לסנגורו של ג'ון דמיאניוק. עורך דין שפטל הופיע בבית משפט השלום בכפר סבא שם הוא מייצג את לקוחותיו, זוג פורצים אוריה ויצחק בלילה, המואשמים בפריצה לשתי דירות ברעננה ובגניבת תכשיטים. השניים כפרו בכתב האישום.

בית משפט השלום בכפר סבא הגמיש את מועדי ישיבות המשפט, כדי שיתאימו ללוח הזמנים של משפט דמיאניוק והמשפט יתקיים מדי יום א'. זהו היום החופשי של עורך דין שפטל.

לחברנו ראובן צלרינג והמשפחה
תנחומים במות האח
משה ז"ל
קיבוץ שמיר

לסנקה נסנלביץ ולמשפחה
אתכם באבלכם במות
זלדה נסנלביץ ז"ל
חברים מניר־דוד
(תל־עמל)